

A-10. sz. módosítással egységes szerkezetbe foglalt

10A. sz. módosítás

2016/2017. MENETRENDI IDŐSZAKRA VONATKOZÓ

HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT

A MÁV ZRT. ÉS GYSEV ZRT. NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI
PÁLYAHÁLÓZATA IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEIRŐL

**HATÁLYOS: 2016. DECEMBER 11. 00:00 ÓRÁTÓL 2017.
DECEMBER 9. 24:00 ÓRÁIG**

Módosítások jegyzéke

Módosítás			Hatálybalépés időpontja
sorszám	tárgya	száma	
1.	A. sz. módosítás	VPE/301-57/2015.	2015. december 19.
2.	B. sz. módosítás	VPE/301-8/2016.	2016. január 26.
3.	1. sz. módosítás	VPE/301-4/2016.	2016. március 05.
4.	1A. sz. módosítás	VPE/301-12/2016.	2016. március 11.
5.	1B. sz. módosítás	VPE/301-14/2016.	2016. március 19.
6.	1C. sz. módosítás	VPE/301-15/2016.	2016. március 24.
7.	1D. sz. módosítás	VPE/301-17/2016.	2016. április 06.
8.	1E. sz. módosítás	VPE/301-18/2016.	2016. április 09.
9.	1F. sz. módosítás	VPE/301-20/2016.	2016. május 05.
10.	1G. sz. módosítás	VPE/301-24/2016.	2016. június 07.
11.	1H. sz. módosítás	VPE/301-27/2016.	2016. június 23.
12.	2. sz. módosítás	VPE/301-22/2016.	2016. június 27.
13.	2A. sz. módosítás	VPE/301-29/2016.	2016. június 29.
14.	2B. sz. módosítás	VPE/301-32/2016.	2016. július 09.
15.	2C. sz. módosítás	VPE/301-38/2016.	2016. július 28.
16.	2D. sz. módosítás	VPE/301-36/2016.	2016. augusztus 04.
17.	2E. sz. módosítás	VPE/301-40/2016.	2016. augusztus 05.
18.	3. sz. módosítás	VPE/301-34/2016.	2016. augusztus 15.
19.	3A. sz. módosítás	VPE/301-28/2016.	2016. augusztus 22.
20.	3B. sz. módosítás	VPE/301-46/2016.	2016. szeptember 05.
21.	4. sz. módosítás	VPE/301-41/2016.	2016. szeptember 08.
22.	4A. sz. módosítás	VPE/301-47/2016.	2016. szeptember 10.
23.	4B. sz. módosítás	VPE/301-51/2016.	2016. szeptember 17.
24.	5. sz. módosítás	VPE/301-42/2016.	2016. szeptember 19.
25.	5A. sz. módosítás	VPE/301-54/2016.	2016. szeptember 30.
26.	5B. sz. módosítás	VPE/301-57/2016.	2016. október 14.
27.	5C. sz. módosítás	VPE/301-59/2016.	2016. október 22.
28.	5D. sz. módosítás	VPE/301-61/2016.	2016. november 15.
29.	5E. sz. módosítás	VPE/301-62/2016.	2016. november 18.
30.	5F. sz. módosítás	VPE/301-64/2016.	2016. november 25.
31.	5G. sz. módosítás	VPE/301-67/2016.	2016. december 06.
32.	5H. sz. módosítás	VPE/301-68/2016.	2016. december 24.
33.	6. sz. módosítás	VPE/301-65/2016.	2017. január 01.
34.	6A. sz. módosítás	VPE/301-2/2017.	2017. január 11.
35.	6B. sz. módosítás	VPE/301-4/2017.	2017. január 17.
36.	6C. sz. módosítás	VPE/301-6/2017.	2017. február 02.
37.	6D. sz. módosítás	VPE/301-8/2017.	2017. február 10.
38.	6E. sz. módosítás	VPE/301-9/2017.	2017. március 08.
39.	6F. sz. módosítás	VPE/301-12/2017.	2017. március 15.
40.	6G. sz. módosítás	VPE/301-16/2017.	2017. március 25.
41.	7. sz. módosítás	VPE/301-11/2017.	2017. április 08.
42.	7A. sz. módosítás	VPE/301-18/2017.	2017. április 19.
43.	8. sz. módosítás	VPE/301-14/2017.	2017. április 21.

Módosítás			Hatálybalépés időpontja
sorszáma	tárgya	száma	
44.	8A. sz. módosítás	VPE/301-24/2017.	2017. május 05.
45.	9. sz. módosítás	VPE/301-21/2017.	2017. május 26.
46.	9A. sz. módosítás	VPE/301-26/2017.	2017. június 15.
47.	9B. sz. módosítás	VPE/301-28/2017.	2017. június 17.
48.	9C. sz. módosítás	VPE/301-28/2017.	2017. június 28.
49.	10. sz. módosítás	VPE/301-22/2017.	2017. július 01.
50.	10A. sz. módosítás	VPE/301-23/2017.	2017. július 06.

TARTALOMJEGYZÉK

MÓDOSÍTÁSOK JEGYZÉKE	2
1.ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	9
1.1 BEVEZETÉS.....	9
1.1.1 A MAGYAR VASÚTI SZERVEZETEK	9
1.1.1.1 A VPE KFT. A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ, A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK ÉS A KAPACITÁSFoglalásra JOGOSULTAK (EGYÜTTESEN: KAPACITÁSIGÉNYLŐK) EGYMÁSSAL SZEMBEN GYAKOROLT JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	10
1.1.1.1.1 A VPE KFT. LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	10
1.1.1.1.2 A PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI	11
1.1.1.1.3 A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	11
1.1.1.1.4 A KAPACITÁSFoglalásra JOGOSULTAK LEGFONTOSABB JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	12
1.1.2 HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÉSZÍTÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE.....	13
1.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT CÉLJA.....	13
1.3 JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	13
1.3.1 ALKALMAZANDÓ IRÁNYELVEK, JOGSZABÁLYOK	13
1.3.1.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁT BEFOLYÁSOLÓ JOGSZABÁLYOK	13
1.3.1.2 EGYÉB KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK	14
1.4 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT JOGI STÁTUSZA	15
1.4.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT KÖTELEZŐ JELLEGE	15
1.4.2 FELELŐSSÉG A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TARTALMÁÉRT.....	16
1.4.3 JOGORVOSLATI LEHETŐSÉG	16
1.5 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT FELÉPÍTÉSE	16
1.6 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA ÉS MÓDOSÍTÁSÁNAK SZABÁLYAI	17
1.6.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT HATÁLYA	17
1.6.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSA	17
1.6.2.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK KÖTELEZETTSÉGE.....	17
1.6.2.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT MÓDOSÍTÁSÁNAK ELJÁRÁSI RENDJEI	17
1.6.2.2.1 AZ 55/2015. (IX.30.) RENDELET 5. § (1) BEKEZDÉSE SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK:	17
1.6.2.2.2 A VTV. 67/O. § (4) BEKEZDÉS ÉS AZ 55/2015. (IX.30.) RENDELET 5. § (2) BEKEZDÉS SZERINTI MÓDOSÍTÁSOK (NAPRAKÉSZSÉGI MÓDOSÍTÁS).....	18
1.7 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT ELKÉSZÍTÉSE ÉS KÖZZÉTÉTELE.....	18
1.7.1 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK ELKÉSZÍTÉSE	18
1.7.2 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZAT TERVEZETÉNEK VÉLEMÉNYEZÉSE, VÉGLEGESÍTÉSE, KÖZZÉTÉTELE	19
1.8 KAPCSOLATTARTÁS LEHETŐSÉGEI	19
1.9 TÁJÉKOZTATÓ A VERSENYKÉPES ÁRUFUVAROZÁST SZOLGÁLÓ EURÓPAI KORRIDOROKRÓL (RFC6, RFC7)	20
1.10. TÁJÉKOZTATÓ A RAILNETEUROPE TAG PÁLYAHÁLÓZAT-MŰKÖDTETŐ VASÚTI TÁRSASÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL	22
1.10.1 ONE STOP SHOP (OSS)	23
1.10.2 RNE ESZKÖZÖK.....	24
1.10.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)	24
1.10.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)	24
1.10.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)	25
1.11 A HÁLÓZATI ÜZLETSZABÁLYZATBAN HASZNÁLT FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE	25
2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE	26
2.1 BEVEZETÉS.....	26
2.2 AZ ALAP-, JÁRULÉKOS-, KIEGÉSZÍTŐ- ÉS MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK FELTÉTELEI.....	26
2.2.1 A PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁS IGÉNYLÉS FELTÉTELEI	26
2.2.2 A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATOT HASZNÁLÓK KÖRE.....	26
2.2.3 MŰKÖDÉSI ENGEDÉLY	27
2.2.4 VASÚTBIZTONSÁGI TANÚSÍTVÁNY, KIEGÉSZÍTŐ TANÚSÍTVÁNY, BIZTONSÁGI ENGEDÉLY.....	27
2.2.5 BIZTOSÍTÁSOK, EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK.....	28
2.3 HOZZÁFÉRÉSI MEGÁLLAPODÁSOK A VASÚTI PÁLYAHÁLÓZATHOZ.....	28
2.3.1 KERETMEGÁLLAPODÁS	28
2.3.2 A HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS, ÉS A BELSŐ MEGÁLLAPODÁS.....	28
2.3.2.1 HÁLÓZAT-HOZZÁFÉRÉSI SZERZŐDÉS	28

2.3.2.2 Belső megállapodás	29
2.3.3. A pályahálózat-kapacitás foglалására vonatkozó keretszerződés	29
2.4 Üzemeltetési szabályok	30
2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége	30
2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége	30
2.5 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	30
2.5.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	31
2.5.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	31
2.5.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások	31
2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele	32
2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek	33
2.8 Személlyzettel kapcsolatos feltételek	33
3. INFRASTRUKTÚRA	34
3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja	34
3.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása	34
3.2.1 Infrastruktúra korlátozások	34
3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok	34
3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk	34
3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői	35
3.3.1 Földrajzi jellemzők	35
3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata	35
3.3.1.2 Nyomtáv	35
3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei	35
3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői	35
3.3.2.1 Rakszelvény	35
3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése	35
3.3.2.3 Lejt-és ívvizonyok	35
3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége	35
3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra	35
3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői	36
3.3.3 Forgalomirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek	36
3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek	36
3.3.3.2 Forgalomirányítási rendszerek	36
3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat	36
3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek	36
3.4 Forgalmkorlátozások	37
3.4.1 Szakosított pályahálózat	37
3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt	37
3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során	37
3.4.4 Korlátozások alagutak miatt	37
3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt	37
3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása	37
3.6 Kiszolgáló létesítmények	38
3.6.1 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények	39
3.6.2 Áruforgalmi terminálok	39
3.6.3 Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek	39
3.6.4 Tároló vágányok	39
3.6.5 Karbantartó létesítmények	39
3.6.6 Műszaki létesítmények	39
3.6.6.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)	39
3.6.6.2 Vasúti járműmérlegek	40
3.6.6.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek	41
3.6.7 Tengeri és belvízi/folyami kikötői létesítmények	41
3.6.8 Segélynyújtó berendezések	41
3.6.9 Üzemanyag vételezési helyek	41
3.6.10 Közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóterületekhez való hozzáférés	41

3.7 VÁRHATÓ JELENTŐSEBB INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI MUNKÁK	41
4. KAPACITÁSELOSZTÁS	42
4.1 BEVEZETÉS	42
4.2 A KAPACITÁSELOSZTÁSI ELJÁRÁS LEÍRÁSA	42
4.2.1 AZ ORSZÁGHATÁRON ÁTMENŐ VONATOK MENETVONAL ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSE	42
4.3 A KAPACITÁSELOSZTÁSI FOLYAMAT SZABÁLYAI ÉS HATÁRIDŐI	43
4.3.1 AZ ÉVES ÜZEMI MENETRENDKÉSZÍTÉS HATÁRIDŐI	44
4.3.2 AZ ÉVES ÜZEMI MENETREND KÉSZÍTÉSÉBE NEM TARTOZÓ IGÉNYEK KEZELÉSE, BELEÉRTVE AZ AZONNALI IGÉNYEKET IS	45
4.3.3 PÁLYAVASÚTI SZOLGÁLTATÁSOK IGÉNYLÉSÉNEK HATÁRIDŐI ÉS ELJÁRÁSA	45
4.3.4 A KAPACITÁSFoglalásra JOgosult RÉSZÉRE KIUTALT PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS IGÉNYEK ÁTRUHÁZÁSÁNAK ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK ELJÁRÁS RENDJE	47
4.4 A KAPACITÁSELOSZTÁS FOLYAMATA	47
4.4.1 ÖSSZEHANGOLÁSI ELJÁRÁS	47
4.4.2 VITÁS ESETEK RENDEZÉSE, JOGORVOSLAT LEHETŐSÉGE	48
4.4.3 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	48
4.4.3.1 TÚLTERHELT PÁLYASZAKASZ	48
4.4.3.2 PRIORITÁSI SZABÁLYOK ÉS A KÖVETENDŐ ELJÁRÁS	49
4.4.3.3 A KIUTALÁS VISSZAVONÁSA	50
4.4.4 A KERETMEGÁLLAPODÁS HATÁSA	50
4.5 KAPACITÁSELOSZTÁS VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT KARBANTARTÁSI, FELÚJÍTÁSI ÉS FEJLESZTÉSI CÉLBŐL	50
4.5.1 AZ ELJÁRÁS LEÍRÁSA	50
4.5.1.1 VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT-KAPACITÁS BIZTOSÍTÁSA A TERVEZETT KARBANTARTÁSOKHOZ, FELÚJÍTÁSHOZ ÉS FEJLESZTÉSHEZ	51
4.5.1.2 A NEM ÉVES VÁGÁNYZÁRI IGÉNYEKSEL KAPCSOLATOS KAPACITÁS ELOSZTÁSI SZABÁLYOK	51
4.6 LEMONDÁSI SZABÁLYOK, ELJÁRÁS A LEMONDÁS ELMARADÁSA MIATT	53
4.7 RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNYEK ÉS VESZÉLYES ÁRUK TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONATOK ÉS RO-LA VONATOK KÖZLEKEDTETÉSE	53
4.8 KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK ÜZEMZAVAR, VESZÉLYHELYZET ESETÉN	53
4.8.1 A MENETRENDSZERINTI KÖZLEKEDÉS HELYREÁLLÍTÁSÁNAK FŐBB ELVEI	53
4.8.2 ELJÁRÁSI REND	54
4.8.3 ELŐRELÁTHATÓ PROBLÉMÁK	54
4.8.4 ELŐRE NEM LÁTHATÓ PROBLÉMÁK	54
4.9 A KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEK KAPACITÁSELOSZTÁSA	54
5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOgosULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK.....	55
5.1 BEVEZETÉS	55
5.2 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	55
5.2.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	55
5.2.2 KÖZLEKEDTETÉS	55
5.2.3 FELSŐVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	56
5.3 JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	56
5.3.1 HOZZÁFÉRÉS A KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ	56
5.3.1.1 ÁLLOMÁSHASZNÁLAT SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA	56
5.3.1.1.1 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MEGÁLLÁSI CÉLÚ ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	56
5.3.1.1.2 SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK KIINDULÓ- / VÉGÁLLOMÁS HASZNÁLATA	57
5.3.1.2 TEHERVONATOK ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	57
5.3.1.3 RENDEZŐ PÁLYAUDVAROKHOZ ÉS VONATKÉPZŐ LÉTESÍTMÉNYEKHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	58
5.3.1.4 JÁRMŰTÁROLÁS	58
5.3.1.5 KARBANTARTÓ LÉTESÍTMÉNYEK HASZNÁLATA	58
5.3.1.6 TOVÁBBI MŰSZAKI BERENDEZÉSEK	59
5.3.1.6.1 VASÚTI JÁRMŰMÉRLEG HASZNÁLATA	59
5.3.1.7 VASÚTI TEVÉKENYSÉGHEZ KAPCSOLÓDÓ BELVÍZI KIKÖTŐI BERENDEZÉSEK HASZNÁLATA	59
5.3.1.8 SEGÉLYNYÚJTÓ BERENDEZÉSEK HASZNÁLATA	59
5.3.1.9 ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK HASZNÁLATA	59
5.3.2 A KISZOLGÁLÓ LÉTESÍTMÉNYEKBE ELÉRHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK	60
5.3.2.1 TOLATÁS	60
5.3.2.1.1. TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA	60

5.3.2.1.2	TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	60
5.3.2.1.3	VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁSA	61
5.3.2.1.4	VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	61
5.3.2.2	EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK	62
5.3.2.2.1	VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	62
5.3.2.2.2	VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ BIZTOSÍTÁSA	62
5.3.2.2.3	VONATFELVÉTEL	62
5.3.2.2.4	VONAT ELŐKÉSZÍTÉS	62
5.3.2.2.5	SZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA MÉRLEGELÉSHEZ	63
5.3.2.2.6	TENGELYÁTSZERELÉS	63
5.3.2.2.7	FORGÓVÁZ HASZNÁLAT	64
5.4	KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	64
5.4.1	VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	64
5.4.2	VONATOK SZÁMÁRA NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK	64
5.4.2.1.	NEM VONTATÁSI CÉLÚ (ELŐFŰTÉS, ELŐHŰTÉS) VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	64
5.4.2.2.	NEM VONTATÁSI CÉLÚ (ELŐFŰTÉS, ELŐHŰTÉS) ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	64
5.4.3	RENDKÍVÜLI KÜLDEMÉNY, VESZÉLYES ÁRU TOVÁBBÍTÁSA, PRÓBAVONAT, RO-LA VONAT KÖZLEKEDTETÉSE	64
5.5	MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	65
5.5.1	A HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS	65
5.5.2	KIEGÉSZÍTŐ INFORMÁCIÓK NYÚJTÁSA	65
5.5.3	VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATA	65
5.5.4	MENETJEGYKIADÁS ÉS SZÁMADÓPÉNZTÁRI TEVÉKENYSÉG	65
5.5.5	SAKOSÍTOTT KARBANTARTÁSI SZOLGÁLTATÁSOK	65
6.	DÍJAK	66
6.1	DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	66
6.1.1	ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	67
6.1.1.1	MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	67
6.1.1.2	KÖZLEKEDTETÉS	67
6.1.1.2.1	KÖZLEKEDTETÉS - ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	67
6.1.1.2.2	KÖZLEKEDTETÉS - SPECIÁLIS TEHERVONATOKRA ALKALMAZOTT TOVÁBBI SZABÁLYOK	68
6.1.1.3	FELSŐVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	69
6.1.1.4	A MENETVONALAK FELHASZNÁLÁSA	69
6.1.2	AZ 5.3.1 PONTBAN FOGLALT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	70
6.1.2.1	ÁLLOMÁSHASZNÁLAT SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK SZÁMÁRA	70
6.1.2.1.1	SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK MEGÁLLÁSI CÉLÚ ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	70
6.1.2.1.2	SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ VONATOK KIINDULÓ- / VÉGÁLLOMÁS HASZNÁLATA	70
6.1.2.2	TEHERVONATOK ÁLLOMÁSHASZNÁLATA	70
6.1.2.3	JÁRMŰTÁROLÁS	70
6.1.2.4	VASÚTI JÁRMŰMÉRLEG HASZNÁLATA	71
6.1.2.5	ÜZEMANYAG VÉTELEZŐ HELYEK HASZNÁLATA	71
6.1.3	AZ 5.3.2 PONTBAN FOGLALT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	71
6.1.3.1	TOLATÓSZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁS	71
6.1.3.2	TOLATÓSZEMÉLYZET RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	72
6.1.3.3	VONTATÓJÁRMŰ BIZTOSÍTÁS	72
6.1.3.4	VONTATÓJÁRMŰ RENDELKEZÉSRE ÁLLÁSA	73
6.1.3.5	VONTATÁSI FELHASZNÁLÁSÚ ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	73
6.1.3.6	VÍZTÖLTÉSHEZ HASZNÁLT VÍZ BIZTOSÍTÁSA	73
6.1.3.7	VONATFELVÉTEL	73
6.1.3.8	VONAT ELŐKÉSZÍTÉS	74
6.1.3.9	SZEMÉLYZET BIZTOSÍTÁSA MÉRLEGELÉSHEZ	74
6.1.3.10	TENGELYÁTSZERELÉS	74
6.1.3.11	FORGÓVÁZ HASZNÁLAT	74
6.1.4	KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	74
6.1.4.1	VONTATÁSI VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	74
6.1.4.2	NEM VONTATÁSI CÉLÚ (ELŐFŰTÉS, ELŐHŰTÉS) VILLAMOS ENERGIA BIZTOSÍTÁSA	75
6.1.4.3	NEM VONTATÁSI CÉLÚ (ELŐFŰTÉS, ELŐHŰTÉS) ÜZEMANYAG BIZTOSÍTÁSA	75
6.1.5	MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	75
6.1.5.1	VASÚTI JÁRMŰ MŰSZAKI VIZSGÁLATA	75

6.1.5.2 MENETJEGYKIADÁS ÉS SZÁMADÓPÉNZTÁRI TEVÉKENYSÉG	75
6.2 DÍJKÉPZÉSI RENDSZER.....	75
6.3 FIZETENDŐ ÖSSZEGEK.....	76
6.3.1 ALAPSZOLGÁLTATÁSOK	76
6.3.1.1 MENETVONAL BIZTOSÍTÁS	76
6.3.1.2 KÖZLEKEDTETÉS	76
6.3.1.3 FELŐVEZETÉKI RENDSZEREK HASZNÁLATA	78
6.3.2 AZ 5.3.1 PONTBAN FOGLALT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	78
6.3.2.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK DÍJAI.....	78
6.3.2.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	79
6.3.3 AZ 5.3.2 FEJEZETBEN FOGLALT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	80
6.3.3.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	80
6.3.3.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT JÁRULÉKOS SZOLGÁLTATÁSOK	81
6.3.4 KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	82
6.3.4.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK	82
6.3.4.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT KIEGÉSZÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK.....	83
6.3.5 MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK.....	83
6.3.5.1 A MÁV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK.....	83
6.3.5.2 A GYSEV ZRT. PÁLYAHÁLÓZATÁN NYÚJTOTT MELLÉKSZOLGÁLTATÁSOK	84
6.4 DÍJSZABÁSI ALAPELVEK	84
6.4.1 FOGLALÁSI DÍJ.....	84
6.4.2 LEMONDÁSI DÍJ	84
6.4.3 FIZETENDŐ ÖSSZEGET CSÖKKENTŐ TÉTEL A KERETMEGÁLLAPODÁSOKRA VONATKOZÓAN.....	84
6.4.4 ERTMS KEDVEZMÉNYEK (ETCS DÍJ).....	84
6.5 TELJESÍTMÉNYÖSZTÖNZŐ RENDSZER	85
6.6 A DÍJKÉPZÉSI RENDSZER ELEMEINEK VÁLTOZÁSA.....	86
6.7 A SZÁMLÁZÁS MENETE	86

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1.1 Bevezetés

1.1.1 A magyar vasúti szervezetek

Magyarország jelenlegi vasúti rendszere az Európai uniós előírásoknak megfelelően került kialakításra.

A vasúti szervezetek:

- a) *Vasúti igazgatási szerv*: A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, Központ Piacfelügyeleti és Utasjogi Főosztály Vasúti Igazgatási Szerve, melynek feladat-, és hatáskörét a Vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 69. § szabályozza.
- b) *Vasúti közlekedési hatóság*: A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály, melynek feladat-, és hatáskörét a Vtv. 80. § -a szabályozza.
- c) *Országos pályahálózatot működtető vasúti társaságok (a továbbiakban: pályahálózat-működtető)*: Az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetését a MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: MÁV Zrt.), illetve a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: GYSEV Zrt.) végzi. Feladataikat a Vtv. 2. § . 4.12 pontja határozza meg.
- d) *Vállalkozó vasúti társaságok*: Olyan, működési engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, amelynek fő tevékenysége vasúti árufuvarozási vagy személyszállítási szolgáltatás nyújtása, azzal a megkötéssel, hogy e vállalkozásnak kell a vontatást biztosítania. Ide értendők a csak vontatást nyújtó társaságok is.
- e) *Hozzáférésre jogosult*:
  - ea) a belföldön bejegyzett vasúti társaság,
  - eb) vasúti árutovábbítás céljából más EGT-tagállamban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
  - ec) nemzetközi személyszállítás céljából más EGT-tagállamban létrejött, a 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban kiállított működési engedéllyel rendelkező vállalkozó vasúti társaság,
  - ed) külföldön létrejött vállalkozó vasúti társaság nemzetközi szerződés rendelkezése, vagy viszonyosság esetén,
  - ee) vállalkozó vasúti társaságok nemzetközi csoportosulása.
- f) *Kapacitásfoglalásra jogosult*: Az a közszolgáltatást nyújtó, vagy a pályahálózat-kapacitás megszerzésében kereskedelmi érdekeltséggel bíró nem hozzáférésre jogosult természetes vagy EGT-tagállamban bejegyzett jogi személy, továbbá szállítató, szállítmányozó és kombinált fuvarozással foglalkozó szállító, aki a vasúti pályahálózat-működtetővel a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt.
- g) *Kiszolgáló létesítmény üzemeltetője*: olyan természetes személy vagy gazdasági társaság, aki, vagy amely egy vagy több kiszolgáló létesítmény üzemeltetéséért felel, vagy vállalkozó vasúti társaságok számára egy vagy több, a Vtv. 2. melléklet 2-4. pontja szerinti szolgáltatást nyújt;
- h) *Vasúti Pályakapacitás-elosztó szervezet*: A VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: VPE Kft.), amely a Vtv. 67/P.§ (3) bekezdés alapján a Vtv. 87/D. § (2) bekezdésében meghatározott időpontig az alábbi feladatokat látja el:

- ha) a vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása, beleértve mind az egyes menetvonalak meghatározását, mind azok rendelkezésre állásának felmérését, mind azok elosztását,
- hb) a pályahálózat-működtető által működtetett vasúti pályahálózathoz történő hozzáférése költségeinek a meghatározása,
- hc) a Díjképzési Módszertan és a Díjszámítási Dokumentum megállapítása, illetőleg a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díjak összegének meghatározása, nem független pályahálózat-működtető esetén a díjak beszedése,
- hd) a pályahálózat-működtető Hálózati Üzletszabályzatának kidolgozása.

1.1.1.1 A VPE Kft. a pályahálózat-működtető, a hozzáférésre jogosultak és a kapacitásfoglalásra jogosultak (együttesen: kapacitásigénylők) egymással szemben gyakorolt jogai és kötelezettségei

1.1.1.1.1 A VPE Kft. legfontosabb jogai és kötelességei

A VPE Kft. a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés biztosítása érdekében jogosult és köteles:

- a) menetvonal-, szolgáltatás-, és vágányzári igényeket elbírálni, a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitását elosztani, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a 4.4.3.1 pont szerint helyettesítő pályaszakaszokat kijelölni, illetve a fenntartott kapacitást visszavonni,
- b) a vasúti pályahálózat kapacitását, valamint az igényelt nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásokat a 4.4.3.2 pontban meghatározott prioritási szabályok figyelembe vételével, hátrányos megkülönböztetéstől mentesen elosztani, betartani a menetvonal-elosztásra vonatkozó ütemtervet, éves üzemi menetrendet készíteni,
- c) a kapacitásfoglalási keretszerződés megszűnése, megszüntetése esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt és fel nem használt vasúti pályahálózat-kapacitást visszavonni,
- d) a hozzáférésre jogosultak a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat használatához, valamint a kapacitásfoglalásra jogosultak foglaláshoz szükséges okiratainak, dokumentumainak meglétéről meggyőződni,
- e) a pályahálózat-működtetőket - a nyílt hozzáférés keretében nyújtott pályavasúti szolgáltatásra benyújtott igénylést követően haladéktalanul - írásban tájékoztatni, hogy mely hozzáférésre jogosultak jogosultak a vasúti pályahálózat igénybevételére,
- f) a Díjképzési Módszertant (DM) elkészíteni, karbantartani,
- g) a Díjszámítási Dokumentumot (DD) elkészíteni, karbantartani,
- h) veszélyhelyzet esetén, ha a pályahálózat-működtető a Vtv. 31. § (2) bekezdés b) pontja alapján a menetvonalat visszavonta, a kapacitásigénylők kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat felajánlani,
- i) kiutalt menetvonal használati jogát visszavonni működési engedély felfüggesztése, menetvonal küszöbérték - Hálózati Üzletszabályzat 4.4.3.3 pont - alatti használata esetén,
- j) előzetes nemzetközi menetvonalakat meghatározni,
- k) a nagymértékben kihasználatlan vasúti pályaszakaszokat kijelölni,
- l) a szakosított infrastruktúrát kijelölni,
- m) a hozzáférésre jogosult által fizetendő hálózat-hozzáférési díj összegét meghatározni,
- n) viták esetén egyeztetéseket kezdeményezni a kapacitásigénylők és a pályahálózat-működtető között,

- o) az érdekeltekkel történt egyeztetést követően elkészíteni a Hálózati Üzletszabályzatot, illetve átvezetni az annak módosításaira vonatkozó javaslatát,
- p) a tudomására jutott információkat bizalmasan kezelni.

1.1.1.1.2 A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai és kötelességei

A pályahálózat-működtetők legfontosabb jogai:

- a) veszélyhelyzet esetén a kiutalt menetvonalak visszavonása,
- b) üzemi vonatok közlekedtetése a VPE Kft. pályahálózat-kapacitás kiutalása alapján,

A pályahálózat-működtetők legfontosabb kötelességei:

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot működtetni,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez kapcsolódó szakmai utasításokat honlapján közzétenni a Hálózati Üzletszabályzatnak az utasítások közzétételére és hatálybaléptetésre vonatkozó szabályai szerint,
- c) a honlapján folyamatos naprakész tájékoztatást adni a vasúti pályahálózat kapacitás veszélyhelyzetből fakadó korlátozásairól,
- d) intézkedni az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről,
- e) közvetlenül tájékoztatni a VPE Kft-t és az érintett kapacitásigénylőket a kiutalt menetvonalat érintő bármilyen eseményről,
- f) a Hálózati Üzletszabályzat elkészítéséhez és módosításához a VPE Kft. részére a szükséges információkat megadni,
- g) a vasúti pályahálózat törzsadat-állományát karbantartani, ennek változásáról a VPE Kft-t folyamatosan értesíteni,
- h) rendkívüli esemény bekövetkeztekor tájékoztatni a VPE Kft-t és a kapacitásigénylőket,
- i) a tudomására jutott üzleti információkat bizalmasan kezelni,
- j) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat nyújtani,
- k) a kiutalt pályahálózat-kapacitás biztosítása mellett a vasúti pályahálózatot és a kiszolgáló létesítményeket olyan állapotban tartani, hogy az megfeleljen a biztonságos közlekedés feltételeinek,
- l) a VPE Kft-t haladéktalanul tájékoztatni a kapacitásfoglalási keretszerződés megkötését követően arról, hogy kik jogosultak vasúti pályahálózat-kapacitás és pályavasúti szolgáltatás igénylésére, illetve - értesíteni a kapacitásfoglalási jogosultság megszűnéséről.

1.1.1.1.3 A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igénylést benyújtani, a kiutalt menetvonal alapján közlekedni, a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni,
- b) a menetrend-tervezettel kapcsolatban egyeztetési eljárást kezdeményezni,
- c) jogvitás eljárást kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél az 1.4.3 pontban foglalt esetekben.

A hozzáférésre jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételeiben bekövetkezett változásokról a VPE Kft-t haladéktalanul, de legkésőbb a változást követő 5 napon belül értesíteni,

- b) személyszállító vonatok esetében a vonat kiindulási állomásról vagy kocsik ki-, besorozó állomásról való menetrend szerinti indulása, illetve a határállomásra való érkezése előtt legalább 30 perccel - a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzítettek alapján - a vonat összeállításáról a pályahálózat-működtetőt értesíteni,
- c) tehervonatok határállomásra való érkezése, illetve kiinduló vagy olyan állomásról történő indulása esetén, ahol a vonat összeállítása megváltozott, a vonat összeállításáról, amennyiben van, akkor a rendkívüli küldemény, veszélyes áru adatairól, illetve minden további, a hálózat-hozzáférési szerződésben rögzített adatról a pályahálózat-működtetőt az érkezés/indulás előtt legalább 30 perccel (elektronikus úton a pályahálózat-működtető információs rendszerén keresztül) értesíteni,
- d) a pályahálózat-működtető által a vonatforgalom lebonyolításával kapcsolatban adott utasításokat és rendelkezéseket betartani,
- e) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik a vasútbiztonság területén eleget tesznek a hazai és a nemzetközi előírásoknak, szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet, valamint rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az előírt vizsgákkal,
- f) cégjegyzésre jogosult aláírásával tett nyilatkozatban elektronikus úton haladéktalanul a VPE Kft felé jelezni, hogy a kapacitásfoglalásra jogosult kijelölését nem fogadja el,
- g) a vasúti pálya és tartozékainak használata ellenében felszámított hálózat-hozzáférési díjat és a nyújtott szolgáltatások ellenértékét az előírt határidőn belül megfizetni,
- h) a pályahálózat-működtető kérésére a Vtv-ben meghatározott esetekben a zavarok elhárításában térítés ellenében közreműködni,
- i) a vonat közlekedése során tapasztalt rendkívüli eseményt a pályahálózat-működtetőnek azonnal jelenteni,
- j) a saját vonatával kapcsolatos rendkívüli eseményt kivizsgálni, illetve az esemény kivizsgálásában közreműködni, a műszaki, vegyi mentésről intézkedni,
- k) közreműködni a keletkezett veszélyhelyzet elhárításában az indokolt költségek elszámolásával,
- l) rendkívüli esemény bekövetkeztekor túrni a vasúti forgalom zavartatását,
- m) nemzetközi forgalomban a vonatok közlekedtetéséhez szükséges adatok, információk átvételét/átadását legkésőbb a határállomáson megtenni,
- n) betartani az UIC rakodási szabályokat,
- o) a pályahálózat működtetése érdekében a 2.4.1 pontban meghatározott utasításokban előírt bizonylatokat vezetni, az adatszolgáltatást biztosítani a teljesítmények elszámolása érdekében.

1.1.1.1.4 A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai és kötelezettségei

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb jogai:

- a) nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatás-igényt benyújtani.

A kapacitásfoglalásra jogosultak legfontosabb kötelezettségei:

- a) az általa igényelt és részére kiutalt pályakapacitást ténylegesen felhasználó hozzáférésre jogosultat megnevezni a felhasználás időpontja előtt legalább 10 nappal,
- b) olyan személyzetet és közreműködő személyeket alkalmazni, akik rendelkeznek a pályavasúti szolgáltatás igényléséhez szükséges ismeretekkel, és szóban és írásban is ismerik a magyar nyelvet,
- c) a VPE Kft. és a pályahálózat-működtető írásbeli értesítése haladéktalanul minden olyan akadályról és körülményről, amely a részére kiutalt pályavasúti kapacitás

felhasználását/használati jogának átruházását vagy a kapacitásigénylés feltételeit befolyásolja.

1.1.2 Hálózati Üzletszabályzat készítésének kötelezettsége

A nemzetközi és nemzeti jogszabályi előírásoknak megfelelő szerkezettel és tartalommal elkészített Hálózati Üzletszabályzatot közzé kell tenni.

1.2 A Hálózati Üzletszabályzat célja

A Hálózati Üzletszabályzat célja, hogy meghatározza a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz való hozzáférés, a vasúti pályahálózat használata, valamint a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási rendjét.

A Vtv 67/O. §-ának (1) bekezdése értelmében a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó általános szerződési feltételeket,
- a díjképzési rendszer elemeit, illetve azok alkalmazásának részletes feltételeit,
- a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztásának részletes feltételeit, ideértve az összehangolási eljárás szabályait is, továbbá
- a vasúti pályahálózatra vonatkozó forgalmi és műszaki jellemzőket,
- a pályahálózat-működtető hálózathoz kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és az azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos, a kiszolgáló létesítményben nyújtott szolgáltatások igénybevétele érdekében szükséges információkat vagy olyan honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában térítésmentesen hozzáférhetőek, továbbá
- a teljesítményösztönző rendszerrel kapcsolatos megállapodásokat.

A Hálózati Üzletszabályzat a közzétételét követő menetrendi évben mind a kapacitásigénylők, mind a VPE Kft. részére tervezési célokat szolgál, mivel:

- a kapacitásigénylők valamint a vasúti pályahálózat karbantartását, felújítását és fejlesztését végző pályahálózat-működtetők a közzétett Hálózati Üzletszabályzat előírásaihoz igazodóan tervezik és nyújtják be a VPE Kft.-hez a Hálózati Üzletszabályzat közzétételét követően a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi évre vonatkozó pályahálózat- és szolgáltatás-kapacitás iránti éves és éves pótlólagos igényeket,
- a VPE Kft. a fentiek szerint benyújtott igények alapján készíti el a Hálózati Üzletszabályzatban szabályozott menetrendi időszakra vonatkozó éves üzemi menetrendet.

1.3 Jogszabályi háttér

1.3.1 Alkalmazandó irányelvek, jogszabályok

1.3.1.1 A Hálózati Üzletszabályzat tartalmát befolyásoló jogszabályok

- 2012/34/EU irányelv az egységes európai vasúti térség létrehozásáról
- 913/2010/EU rendelet a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról,
- Az Európai Parlament és a Tanács 2004/49/EK Irányelve (2004. április 29.) a közösségi vasutak biztonságáról, valamint a vasúttársaságok engedélyezéséről szóló 95/18/EK

tanácsi irányelv és a vasúti infrastruktúrakapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló 2001/14/EK irányelv módosításáról,

- 2005. évi CLXXXIII. törvény a vasúti közlekedésről,
- Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet a Vasúti Pályakapacitás-elosztó Szervezet és a nem független vasúti pályahálózat-működtető közötti jogviszonyról,
- 40/2006. (VI. 26.) GKM rendelet a vasútbiztonsági tanúsítványra, a biztonsági engedélyre, a biztonsághoztartási rendszerekre, a biztonsági jelentésre, valamint az egyes hatósági engedélyezési eljárásokra vonatkozó részletes szabályokról,
- 45/2006. (VII. 11.) GKM rendelet a vasúti társaságok működésének engedélyezéséről,
- 50/2007. (IV. 26.) GKM-PM együttes rendelet a vasúti közlekedési tevékenységek vasúti társaságon belüli számviteli elkülönítéséről,
- 58/2015. (IX.30.) NFM rendelet a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól,
- 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet a vasúti pályahálózathoz történő nyílt hozzáférés részletes szabályairól,
- 57/2015. (IX.30.) vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól,
- 18/1998. (VII. 3.) KHVM rendelet az Országos Vasúti Szabályzat II. kötetének kiadásáról,
- 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról,
- 194/2016. (VII.13) Korm. rendelet az országos vasúti mellékvonalak felsorolásáról,
- 15/2010. (III.5.) KHEM rendelet a személyszállítási közszolgáltatási menetrendek egységes egyeztetési eljárásáról,
- 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről.

1.3.1.2 Egyéb kapcsolódó jogszabályok

- A Bizottság 1305/2014/EU Rendelete (2014. december 11.) az Európai Unió vasúti rendszerének a fuvarozási szolgáltatások telematikai alkalmazásai elnevezésű alrendszerére vonatkozó átjárhatósági műszaki előírásokról és a 62/2006/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről,
- 2005. évi CLXXXIV. törvény a légi-, a vasúti és a vízi közlekedési balesetek és egyéb közlekedési események szakmai vizsgálatáról,
- 2006. évi LXXVII. törvény a Bernben, 1980. május 9-én kelt, Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt Jegyzőkönyv kihirdetéséről,
- 2011. évi LXXX. törvény a Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) módosításáról Vilniusban elfogadott, 1999. június 3-án kelt jegyzőkönyv C Függeléké 2011. évi módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetbe foglalt szövegének kihirdetéséről,
- 2011. évi XXXVII. törvény a Nemzetközi Vasúti Árufuvarozásról szóló Megállapodás (SzMGsZ) és Mellékletei módosításokkal és kiegészítésekkel egységes szerkezetben történő kihirdetéséről; valamint e jogszabály kapcsolódó módosításai,
- 1371/2007/EK rendelet a vasúti személyszállítást igénybe vevő utasok jogairól és kötelezettségeiről,
- 8/2006. (I. 13.) Korm. rendelet a vasúti piacfelügyeleti bírság mértékére és alkalmazására vonatkozó részletes szabályokról,
- 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről,

- 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet a vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 31/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti járművek üzembe helyezése engedélyezéséről, időszakos vizsgálatáról és hatósági nyilvántartásáról,
- 19/2011. (V.10.) NFM rendelet a vasúti közlekedés biztonságával összefüggő munkakört betöltő munkavállalók szakmai képzésének és vizsgáztatásának, a vasúti vizsgaközpont és képzőszervezetek működésének, a képzési engedély kiadásának, továbbá a vasúti járművezetői gyakorlat szabályairól,
- 103/2003. (XII.27.) GKM rendelet a hagyományos vasúti rendszerek kölcsönös átjárhatóságáról,
- 24/2012. (V. 8.) NFM rendelet a súlyos vasúti balesetek, a vasúti balesetek és a váratlan vasúti események szakmai vizsgálatának, valamint az üzembentartói vizsgálat részletes szabályairól,
- 30/2010. (XII.23.) NFM rendelet a vasúti rendszer kölcsönös átjárhatóságáról,
- 72/2006. (IX. 29.) GKM rendelet a közlekedési hatóság által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 9/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv által végzett vasúti hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól,
- 271/2009. (XII.1) Korm. rendelet az országos működési engedély alapján végzett vasúti személyszállítás részletes feltételeiről,
- 10/2008. (VI.30.) KHEM rendelet a vasúti igazgatási szerv részére fizetendő felügyeleti díj megfizetésének módjáról és feltételeiről,
- 32/2009. (II.19.) Korm. rendelet a vasúti áru fuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokról
- 6/2010. (I. 21.) Korm. rendelet a vasúti társaságok nem vasúti balesetből eredő károk fedezésére szolgáló kötelező kárfedezeti képességének biztosításáról,
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól,
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről,
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről,
- 2007. évi LXXXVI. törvény a villamos energiáról,
- 2003. évi CXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól,
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről,
- 312/2011. (XII.23.) Korm. rendelet a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásai során a veszélyes áruk vasúti és belvízi szállításának ellenőrzésére és a bírság kivetésére vonatkozó egységes eljárás szabályairól, továbbá az egyes szabálytalanságokért kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatok általános szabályairól.

1.4 A Hálózati Üzletszabályzat jogi státusza

1.4.1 A Hálózati Üzletszabályzat kötelező jellege

A Hálózati Üzletszabályzatban foglaltak alkalmazása a pályahálózat-működtetőre, a vasúti pályahálózathoz való nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat igénybe venni kívánó hozzáférésre jogosult, a pályavasúti szolgáltatást igényelni kívánó kapacitásfoglalásra jogosult, valamint a VPE Kft-re vonatkozóan egyaránt kötelező.

1.4.2 Felelősség a Hálózati Üzletszabályzat tartalmáért

A VPE Kft., mint a Hálózati Üzletszabályzat készítője felelős a Hálózati Üzletszabályzatnak a vonatkozó nemzetközi, közösségi és nemzeti jogszabályoknak való megfeleléséért. A pályahálózat-működtetőt terheli a felelősség azokért az adatokért, amelyeket a Vtv. 67/P. § (4) bekezdés és a 268/2009. (XII.1.) Korm. rendelet 2. és 3. §-a, valamint a pályahálózat-működtető és a Hálózati Üzletszabályzat készítője között létrejött együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján bocsát rendelkezésre.

1.4.3 Jogorvoslati lehetőség

A hozzáférésre jogosult, a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdésében foglaltak alapján jogvitás eljárást kezdeményezhet a vasúti igazgatási szervnél, valamint a Vtv. 79/B. § (5) bekezdésében foglaltak alapján közvetlenül bírósághoz is fordulhat amennyiben álláspontja szerint:

- a) a Hálózati Üzletszabályzat valamely rendelkezése ellentétes a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- b) a pályahálózat-működtetője, vagy a VPE Kft. megsértette a Hálózati Üzletszabályzatban megállapított valamely kötelezettségét,
- c) a vasúti pályahálózat-kapacitás elosztására vonatkozó eljárás során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- d) a vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására vonatkozó eseti igénybejelentés elintézése során eljárási szabálysértés történt, vagy annak eredménye jogszabálysértő, illetve ellentétes jelen Üzletszabályzatban foglaltakkal,
- e) a Díjképzési Módszertan ellentétes a Vtv., illetőleg a vonatkozó külön jogszabályban foglaltakkal,
- f) a Díjszámítási Dokumentum vagy a Hálózati Üzletszabályzatban szereplő díjak, kedvezmények és felárak nem a Vtv.-ben, illetve a vonatkozó külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően kerültek meghatározásra, vagy a Hálózati Üzletszabályzatban nem a Díjszámítási Dokumentumban meghatározott díjak szerepelnek,
- g) valamely szerződő fél megsértette a pályahálózathoz való nyílt hozzáférés tárgyában kötött szerződést, vagy a menetvonal igénybevételeért fizetendő hálózat-hozzáférési díj mértéke jogszabálysértően illetve a Hálózati Üzletszabályzatba ütköző módon került megállapításra,
- h) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjének döntése, az általa alkalmazott díjak ellentétesek a megkülönböztetéstől mentes eljárás követelményével,
- i) a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a 67/O. § (6) bekezdése szerinti információkat határidőre nem szolgáltatta vagy nem megfelelően szolgáltatatta a pályahálózat-működtető vagy a VPE Kft. részére.

A jogorvoslati kérelmet a Vtv. 79/B. § (2) bekezdésében rögzített határidőkhöz igazodóan kell előterjeszteni. A kérelem tartalmi követelményeit a Vtv. 79/B. § (3) bekezdése foglalja össze.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be.

1.5 A Hálózati Üzletszabályzat felépítése

A Hálózati Üzletszabályzat a nemzetközi előírásokhoz és gyakorlathoz igazodóan hat fő fejezetre és mellékletekre tagolódik:

1. fejezet: Általános tudnivalók
  2. fejezet: A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele
  3. fejezet: Infrastruktúra
  4. fejezet: Kapacitáselosztás
  5. fejezet: A hozzáférésre jogosultak számára nyújtandó szolgáltatások
  6. fejezet: Díjak
- Mellékletek

1.6 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya és módosításának szabályai

1.6.1 A Hálózati Üzletszabályzat hatálya

Jelen Hálózati Üzletszabályzat 2016. december 11. 00:00 órától 2017. december 09. 24:00 óráig hatályos.

A Hálózati Üzletszabályzat területi hatálya kiterjed a MÁV Zrt., GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra.

1.6.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosítása

1.6.2.1 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának kötelezettsége

A Hálózati Üzletszabályzatot folyamatosan aktualizálni, szükség szerint módosítani kell (2012/34/EU irányelv 27. cikk 3. bekezdés, Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 6. §).

A VPE Kft. köteles valamennyi módosítás tényét a Hálózati Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képező „Módosítások jegyzéké”-ben a hatálybalépés időpontjának feltüntetésével rögzíteni (55/2015. (IX.30. NFM rendelet 5. § (3) bekezdés).

A Hálózati Üzletszabályzat jogszabályokban előírt módosítások eljárási rendjében különbséget kell tenni a Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és az 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakésztségi módosítás), valamint az 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások között.

1.6.2.2 A Hálózati Üzletszabályzat módosításának eljárási rendjei

1.6.2.2.1 Az 55/2015.(IX.30.) rendelet 5. § (1) bekezdése szerinti módosítások:

- a) a vasúti infrastruktúra változásából fakadó módosítások a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitáselosztási folyamat szabályaiban és határidőiben történő változások,
- b) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vagy a kiszolgáló létesítmény műszaki, vagy üzemi jellemzőiben bekövetkező olyan változások, melyek a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt szolgáltatás és menetvonal-igényekre hatással vannak,
- c) az egyes vasúti társaságok által a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti vagy kiszolgáló létesítményen nyújtott szolgáltatásokban bekövetkező mennyiségi vagy minőségi változások,
- d) valamint a pályavasúti vagy kiszolgáló létesítmény üzemeltető által működtetett kiszolgáló létesítményen nyújtott szolgáltatásokhoz kapcsolódó hálózat-hozzáférési díjakban történő változások.

Eljárási rendje:

- A VPE Kft. köteles az egyeztetési lehetőség biztosítása érdekében a Hálózati Üzletszabályzat módosításának tervezetét - annak közzétételét legalább 30 nappal megelőzően - honlapján nyilvánosságra hozni, és egyidejűleg a nyilvánosságra hozatal tényéről a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.
- Az érdekeltek a nyilvánosságra hozatalt követő 10 napon belül tehetik meg a módosítás tervezetével kapcsolatos észrevételeiket, amelyeket a VPE Kft. a módosítás véglegesítése során figyelembe vesz. (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdés).
- Az így véglegesített módosítást a VPE Kft. a hatályba lépés időpontjának feltüntetésével honlapján közzéteszi és egységes szerkezetbe foglalva a hatályba lépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (Vtv. 67/O. § (4) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) rendelet 6. §).

1.6.2.2.2 A Vtv. 67/O. § (4) bekezdés és az 55/2015. (IX.30.) rendelet 5. § (2) bekezdés szerinti módosítások (naprakészszégi módosítás)

- a) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó jogszabályokban,
- b) a pályahálózat-működtetőknek, a közlekedési igazgatási szerveinek, vagy a kapacitás-elosztó szervezetnek a Hálózati Üzletszabályzatban feltüntetett adataiban,
- c) a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat műszaki, vagy üzemi jellemzőiben a hálózat-hozzáférési díjakra, kiutalt szolgáltatás és menetvonal igényekre gyakorolt hatás nélkül bekövetkező változások esetén.
- d) amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a pályahálózat-működtető hálózatahoz kapcsolódó kiszolgáló létesítményekhez való hozzáférés és azokon belüli szolgáltatásnyújtás feltételeivel kapcsolatos információkat honlapra való hivatkozás formájában adja meg, a hivatkozásban bekövetkezett változások esetén.

Eljárási rendje:

- A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. az általuk működtetett pályahálózat műszaki és üzemi jellemzőinek - a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások hozzáférésre jogosultak által történő igénybevételének feltételeit befolyásoló - változásairól köteles a VPE Kft-t haladéktalanul, megfelelően dokumentáltan, elektronikus úton és írásban is tájékoztatni.
- A VPE Kft. köteles a fentiekben felsorolt esetekben bekövetkezett változásokat a Hálózati Üzletszabályzat megfelelő helyén átvezetni és a módosítás VPE Kft. honlapján történő közzétételéről gondoskodni, valamint a kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni.

1.7 A Hálózati Üzletszabályzat elkészítése és közzététele

1.7.1 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének elkészítése

A VPE Kft-nek a vonatkozó közösségi és nemzeti jogszabályokban foglaltak alapján, a pályahálózat-működtetőtől megkapott műszaki és üzemi információk figyelembe vételével minden évben el kell készítenie az adott naptári évet követő második menetrendi évben hatályos Hálózati Üzletszabályzat tervezetét (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. §).

A VPE Kft. a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatára vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az érdekeltek egyetértése alapján egyesítette (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet .4 § (6) bekezdés).

1.7.2 A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének véleményezése, véglegesítése, közzététele

A Hálózati Üzletszabályzat tervezetét a véglegesített Hálózati Üzletszabályzat közzétételét legalább 30 nappal megelőzően a VPE Kft. honlapján nyilvánosságra kell hozni annak érdekében, hogy a kapacitásigénylők számára lehetőség nyíljon az abban foglaltak érdemi véleményezésére, észrevételeik megtételére. A Hálózati Üzletszabályzat tervezetének nyilvánosságra hozataláról a VPE Kft. köteles az kapacitásigénylőket elektronikus úton tájékoztatni (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 5. § (1) bekezdés).

Az érdekeltek a Hálózati Üzletszabályzat nyilvánosságra hozatalát követő 10 napon belül tehetik meg észrevételeiket (55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 4. § (1) bekezdés). A beérkezett észrevételekről, illetve az egyeztetéssel kapcsolatos minden körülményről a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul tájékoztatni kell (Vtv. 67/O. § (2) bekezdés).

A VPE Kft. az adott menetrendi évre vonatkozó Hálózati Üzletszabályzatot az ugyanarra a menetrendi évre vonatkozó éves menetvonal igények benyújtási határidejének lejárta előtt legalább négy hónappal - legkésőbb december második szombatján - honlapján (www.vpe.hu) magyar és angol nyelven közzéteszi, valamint a szabályzat kiadásának költségeit meg nem haladó összegű ellenérték fejében nyomtatott formában is a kapacitásigénylők rendelkezésére bocsátja (2012/34/EU irányelv 27. cikk 1. bekezdés, Vtv. 67/O. § (3) bekezdés, 55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 4. § (2) bekezdés).

A VPE Kft. a véglegesített Hálózati Üzletszabályzatot a hatálybalépéssel egyidejűleg a vasúti igazgatási szervnek megküldi (55/2015. (IX. 30.) NFM rendelet 6. §.).

1.8 Kapcsolattartás lehetőségei

VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Korlátolt Felelősségű Társaság

Cím: H-1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 48.
Telefon: +36 1/301-9925,
+36 1/301-9926
Vasúti telefon: 01-72-64
01-72-70
Fax: +36 1/269-0631
E-mail: oss@vpe.hu
Honlap: www.vpe.hu

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Közlekedési Hatóság

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon: +36 1/373-1400
Fax: +36 1/332-6532
E-mail: office@nkh.gov.hu
Honlap: www.nkh.gov.hu

MÁV Magyar Államvasutak Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon: +36 1/511-4801
Fax: +36 1/511-3307
E-mail: ertekeletes.palyavasut@mav.hu
Honlap: <http://www.mav.hu/szolgaltatasok/palyakapacitas.php>

Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
 Telefon: +36 99/517-405
 Fax: +36 99/517-308
 E-mail: palyavasut@gysev.hu
 Honlap: www.gysev.hu

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Forgalomirányítási Központjainak elérhetőségét az 1.8 számú melléklet tartalmazza.

1.9 Tájékoztató a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai korridorokról (RFC6, RFC7)

2010-ben az Európai Parlament és a Tanács rendeletet hozott egy versenyképes árufuvarozást szolgáló, nemzetközi teher korridorokból álló európai vasúti hálózat létrehozásáról.

A cél megbízható és jó minőségű vasúti árufuvarozási szolgáltatások elérése, hogy más szállítási módokkal szemben versenyképessé tegyék a vasutat.

A 913/2010/EU Rendelet (továbbiakban: Rendelet) bevezetésének fő célja az volt, hogy fejlessze a pályahálózat-működtetők által a nemzetközi árufuvarozóknak nyújtott szolgáltatások minőségét. Számos kezdeményezés hozzájárult a korridor elgondolás megvalósításához: az első vasúti csomag, a TEN-T (Transzeurópai közlekedési hálózat) program, a tagállamok és a pályahálózat-működtetők közötti együttműködés az ERTMS keretei között, valamint a TAF TSI telepítése.

A Rendeleten keresztül az Európai Unió az alábbi fő területeken kíván cselekedni a harmonizációs folyamatnak megfelelően:

- a pályahálózat-működtetők közötti koordináció fejlesztése,
- a pályahálózathoz való hozzáférés feltételeinek fejlesztése,
- a tehervonatok megfelelő elsőbbségének biztosítása,
- az intermodalitás fejlesztése a korridorok mentén.

A fenti célok elérésének érdekében az Európai Unió kilenc nemzetközi árufuvarozási korridort (RFC) jelölt ki az EU vasúthálózatán.

Az RFC korridorok főbb jellemzőit az alábbi táblázat mutatja be (1316/2013/EU rendelet alapján):

RFC korridor neve	Tagállamok	Főágak <u>(1)</u>	Az árufuvarozási korridorok létrehozása
„Rhine-Alpine”	NL, BE, DE, IT	Zeebrugge-Antwerpen/Amsterdam/Vlissingen <u>(2)</u> /Rotterdam-Duisburg-(Bázel)-Milánó-Genova	2013. november 10-ig
„North Sea - Mediterranean”	NL, BE, LU, FR, UK <u>(2)</u>	Glasgow <u>(3)</u> /Edinburgh <u>(3)</u> /Southampton <u>(3)</u> /Felixstowe <u>(3)</u> -London <u>(2)</u> /Dunkerque <u>(2)</u> /Lille <u>(2)</u> /Liège <u>(2)</u> /Párizs <u>(2)</u> /Amsterdam <u>(2)</u> -Rotterdam-Zeebrugge <u>(2)</u> /Antwerpen-Luxemburg-Metz-Dijon-Lyon/(Bázel)- Marseille <u>(2)</u>	2013. november 10-ig

„Scandinavian-Mediterranean”	SE, DK, DE, AT, IT	Stockholm/(Oslo) (2)/Trelleborg (2)-Malmö-Koppenhága-Hamburg-Innsbruck-Verona- La Spezia (2)/Livorno (2)/Ancona (2)/Taranto (2)/Augusta (2)/Palermo	2015. november 10-ig
„Atlantic”	PT, ES, FR	Sines-Lisszabon/Leixoles - Madrid-Medina del Campo /Bilbao/San Sebastian-Irun-Bordeaux-Párizs/Le Havre/Metz- Strasbourg (2)/Mannheim (2) Sines-Elvas/Algeciras	2013. november 10-ig
„Baltic-Adriatic”	PL, CZ, SK, AT, IT, SI	Swinoujscie (2)/Gdynia-Katowice-Ostrava/Zsolna (Žilina)-Pozsony (Bratislava)/Bécs/ Klagenfurt-Udine-Velence/Trieszt/Bologna/Ravenna/Graz-Maribor-Ljubljana-Koper/Trieszt	2015. november 10-ig
„Mediterranean”	ES, FR, IT, SI, HU, HR (2)	Almería-Valencia/Algericas/Madrid-Zaragoza/Barcelona-Marseille -Lyon-Torino-Milano-Verona-Padova/Velence-Trieszt/Koper-Ljubljana-Budapest-Záhony (magyar-ukrán határ)	2013. november 10-ig
„Orient/East-Med”	CZ, AT, SK, HU, RO, BG, EL, DE (3)	-Bukarest-Constanta Bremerhaven (3)/Wilhelmshaven (3)/Rostock (3)/Hamburg (3)-Prága-Bécs/Pozsony-Budapest -Vidin-Szófia- Burgas (3)/Svilengrad (3) (bulgár-török határ)/ Promachonas-Thessaloníki-Athén-Patras (3)	2013. november 10-ig
„North Sea-Baltic”	DE, NL, BE, PL, LT, LV (3), EE (3)	Wilhelmshaven (2)/Bremenhaven/Hamburg (2)/Amsterdam (2)/ Rotterdam/Antwerpen-Aachen/Berlin-Varsó-Terespol (lengyel-belarusz határ)/Kaunas-Riga (3)-Talinn (3)	2015. november 10-ig
„Rhine-Danube”	FR, DE, AT, SK, HU, RO, CZ	Strasbourg-Mannheim-Frankfurt-Nürnberg-Wels Strasbourg-Stuttgart-München-Salzburg-Wels-Wien-Pozsony (Bratislava)-Budapest-Arad-Brassó (Braşov)/Craiova-Bukarest-Constanţa Tiszacsernyő (Čierna and Tisou) (szlovák-ukrán határ)- Kassa (Košice)-Zsolna (Žilina)-Horní Lideč-Prága-München/Nürnberg	2013. november 10-ig 2020. november 10-ig

Az alábbi weboldalakon részletes leírás található azokról a vasúti árufuvarozási korridorokról, melyekben Magyarország is érintett, valamint a Corridor Information Document (CID - Korridor HÜSZ) is a megadott honlapokon érhető el:

Orient Corridor (Orient Korridor) - <http://www.rfc7.eu>

Mediterranean Corridor (Mediterrán Korridor) - <http://www.railfreightcorridor6.com>
<http://www.railfreightcorridor6.eu>

További elérhetőségek:

Orient Corridor (Orient Korridor) Secretariat (Korridor Titkárság):

Cím:	H-1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 54-60.
Telefon:	+36 1 511 4715
E-mail:	secretariat@rfc7.com
Honlap:	http://www.rfc7.eu

Orient Corridor (Orient Korridor) C-OSS:

Név:	Cím:	Telefon:	E-mail:
Balogh József Ádám	VPE Vasúti Pályakapacitás-elosztó Kft. H-1054 Budapest Bajcsy-Zsilinszky út 48.	+36 1 301 9931 +36 30 696 8555	baloghj@vpe.hu ; coss@rfc7.com

Mediterranean Corridor (Mediterrán Korridor) PMO (Állandó Menedzsment Iroda)

Cím:	Via Ernesto Breda, 28, Milano		
Honlap:	www.railfreightcorridor6.eu		
Név:	Beosztás:	Telefon:	E-mail:
Andrea Galluzzi	Ügyvezető Igazgató	+39 328 638 4700	a.galluzzi@railfreightcorridor6.eu
Pákozdi István	Helyettes Igazgató	+39 324 820 4725	i.pakozdi@railfreightcorridor6.eu
Pierre Chauvin	C-OSS	+33 68 630 3768 +39 324 829 8130	p.chauvin@railfreightcorridor6.eu ; OSS@railfreightcorridor6.eu

1.10. Tájékoztató a RailNetEurope tag pályahálózat-működtető vasúti társaságok közötti együttműködésről

2004. januárjában számos európai pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szervezet létrehozta a RailNetEurope (RNE) közös szervezetet, mint a pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztók non-profit szervezetét az európai vasúti infrastruktúrán zajló nemzetközi forgalom elősegítése érdekében.

Az RNE céljai

Az RNE elkötelezett, hogy elősegítse a nemzetközi forgalmat az európai vasúti infrastruktúrán. Támogatást biztosít a vasútvállalatoknak nemzetközi tevékenységeikben (áru fuvarozás és személyszállítás területén is) és igyekszik növelni a pályahálózat-működtetők, illetve kapacitás-elosztó szervezetek tevékenységének hatékonyságát. Transzeurópai szervezatként az RNE sarkalatos szerepet játszik abban, hogy harmonizált, átlátható, diszkriminációmentes szabályok követésére bátorítsa az iparágat a nemzetközi vasúti üzleti életben.

Az RNE tagjai közösen egységesebbé teszik a nemzetközi vasúti közlekedés feltételeit és olyan szervezeti megközelítést vezetnek be, hogy Európa szerte az egész vasúti ipar javára elősegítsék a vasúti szektor fejlődését.

Az RNE feladatai

Mindennapi működését tekintve RNE feladata az, hogy egyszerűsítse, harmonizálja és optimalizálja az olyan nemzetközi vasúti folyamatokat, mint például az Európára kiterjedő menetrendkészítés, az értékesítés (beleértve a Hálózati Üzletszabályzatokat is), a forgalomirányítás és az értékesítést követő szolgáltatások. Ezeket a feladatokat négy állandó munkacsoport látja el, valamint ad-hoc projekt csoportok, amelyeket az RNE központi irodája koordinál. Ennek székhelye Bécsben, Ausztriában található. Az RNE nemzetközi munkacsoportjai és testületei arra törekednek, hogy a zökkenőmentes, nemzetközi vasúti szolgáltatások Európa szerte valósággá váljanak a közös adatcserélési szabályok alkalmazásával, a személyek között történő kommunikáció könnyítésével a forgalom ellenőrző központok esetében vagy épp a menetrend-szerkesztési eljárásokra vonatkozó megegyezésekkel új menetvonal termékeket illetően.

Koordinációs platform az RFC korridorok számára

A 913/2010/EU elnevezésű, a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló vasúti áru fuvarozási rendelet közzétételétől kezdve az RNE megkapta a felhatalmazást, hogy a korridor szervezetek szakértői támogatója legyen a fejlesztési és működési módszerek, eljárások és eszközök kidolgozása tekintetében. 2014-ben ezt a felhatalmazást kiterjesztették a különböző RFC korridorok végrehajtási elveinek magasabb szintű harmonizációjára. Jelenleg szintúgy az RNE feladatai között szerepel biztosítani azt, hogy a harmonizált folyamatok és eszközök alkalmazásra kerüljenek a különböző korridorok terén, mind vasútvállalati és nem vasútvállalati kapacitásigénylő, így a pályahálózat-működtetők és kapacitás-elosztó szervezetek esetében is, melyek számos RFC korridornak tagjai. Az RFC korridorok szintén részt vesznek az RNE közgyűlésén valamint az RNE számukra társult tagságot ajánlott fel.

Az RNE támogatást biztosít tagjai számára az európai jogi rendszernek való megfelelést illetően.

Végül, de nem utolsó sorban az RNE feladatorientált információtechnológiai eszközeit korszerűsíti és harmonizálja, ahol szükséges, valamint a szervezet informatikai rendszereit fokozatosan terjeszti el Európában.

Az RNE hálózata

Jelenleg az RNE 35 pályahálózat-működtető és kapacitás-elosztó szervezet partnersége, ami teljes jogú tagokból, társtagokból és tagjelöltekből áll. Mindent egybevetve teljes vasúthálózatuk összesen több mint 230.000 kilométert tesz ki.

1.10.1 One Stop Shop (OSS)

Egy Európa - egy szolgáltatás

Az RNE minden tagországban megalapított egy úgynevezett One Stop Shop (továbbiakban: OSS) kapcsolati pontot. A nemzetközi vasúti szolgáltatások tekintetében minden kapacitásigénylő kiválaszthatja a számára preferált OSS kapcsolati pontját a szolgáltatások igénybevételehez.

A kezdeti kérdésektől, ami a hálózat-hozzáféréshez kapcsolódik, a nemzetközi menetvonal-igénylésen át, egészen a közlekedtetés utáni teljesítményértékelésig minden ügy és még sok más is az ügyfelek kényelme érdekében egy OSS irodához tartozik.

Az RNE tagok ügyfelei - akik nemzetközi vasúti szolgáltatásokat üzemeltetnek - az alábbiak szerint vehetik igénybe az RNE OSS szolgáltatásait:

- Kapcsolati pontok hálózata, amely végigvezeti az ügyfeleket az egész folyamaton: a hálózati hozzáférés megszerzésétől, a hatékony nemzetközi vasúti szállítás megtervezésén át, a nemzetközi menetvonal-igény menedzsmentet (ITPM) és közlekedtetés utáni teljesítményértékelést is beleértve. A válaszdíjakat ügyfélbarát módon szabványosították - a szolgáltatások megfelelő színvonalának elérését folyamatosan tesztelik.
- Az értékesítés és menetrendszerkesztés területéről érkező OSS szakértők szaktudásukat egyesítve szolgálják ki az ügyfeleket az OSS iroda pontokkal együtt.
- Az IT eszközök további támogatásként szolgálnak a kapacitásigénylőknek azáltal, hogy árajánlatot adnak a vasúti infrastruktúra használatára vonatkozóan, koordinálják a nemzetközi menetvonal-igény rendeléseket és a kínálatot, valamint a nemzetközi vonatokat valós időben követik.

Az OSS kapcsolattartó személyek listája és elérhetőségeik az RNE honlapján, az alábbi címen találhatóak: http://www.rne.eu/oss_network.html.

1.10.2 RNE eszközök

1.10.2.1 PATH COORDINATION SYSTEM (RNE PCS)

A PCS a RailNetEurope (RNE) által fejlesztett online szoftver eszköz, amely a C-OSS, a Kérelmező és a pályahálózat-működtetők rendelkezésére áll, megkönnyítve a kommunikációs és egyeztetési folyamatokat, a nemzetközi menetvonalak (személy, teher és korridor) tervezése, megrendelése és kezelése során.

A PCS funkcionalitását tekintve két fő tevékenységet támogat:

- menetrendi előtervezés, mely egyrészt lehetővé teszi, hogy a vasúttársaságok nemzetközi forgalomban tanulmány menetrendeket készítsenek az érintett pályahálózat-működtetők közreműködésével (Path Study Request) a jövőbeli nemzetközi menetvonal-igényeik előkészítésére. A szerepeket és felelősségi köröket pontosan meghatározó „PCS Process Guidelines” útmutató minden naptári év végén kiadásra kerül.
- másrészt teret ad a korridor vonatok kezelésére, mely az előre meghatározott nemzetközi korridor menetvonalak feltöltését és kezelését jelenti az adott C-OSS által, továbbá ezekre a menetvonalakra a Kérelmező által történő igények benyújtását, amennyiben a Kérelmező az adott pályahálózat-működtetőnél regisztrálva van.

További információ a <http://www.pcs.rne.eu> oldalon érhető el.

1.10.2.2 CHARGING INFORMATION SYSTEM (RNE CIS)

A CIS az RNE nemzetközi hálózat-hozzáférési díjakat kalkuláló eszköze, amelynek feladata, hogy az ügyfeleknek a díjakról nyújtson tájékoztatást. Ez a webes rendszer, a különböző nemzeti hálózat-hozzáférési díjakat kiszámító rendszereket átfogó rendszer a nap 24 órájában, másodpercek alatt kiszámítja a nemzetközi menetvonal-igények használatának díját, beleértve a menetvonal-igény, az állomáshasználat és a tolatás díját is.

A CIS jövőbeni fejlesztéseinek célja egy, az RFC korridorok követelményeinek megfelelő, azok útvonalán alapuló hálózat-hozzáférési díj becslés megvalósítása.

A CIS a <http://www.eicis.com> oldalon, míg az ügyfélszolgálat a support.cis@rne.eu email-címen érhető el.

1.10.2.3 TRAIN INFORMATION SYSTEM (RNE TIS)

A TIS egy könnyen használható web- alapú alkalmazás, amely láthatóvá teszi a nemzetközi vonatok mozgását a kiinduló állomástól egészen a célállomásig. A TIS támogatja a nemzetközi vonatok kezelését azáltal, hogy az RNE- és RFC korridorokon közlekedő nemzetközi személy- és tehervonatokról adatokat szolgáltat. Néhány nemzetközileg aktív vasútvállalat kérése nyomán a TIS jelenleg bizonyos számú belföldi vonatot is szerepeltet saját rendszerében annak érdekében, hogy egyszerűsítse az adatcserét és optimalizálja az információs folyamatokat. Mi több, a korridorokon elhelyezkedő terminálok számára egy külön speciális funkciót is kifejlesztettek, így már ők is tudnak részesedni a TIS információcseréjének előnyeiből. Az eszköz valós idejű adatokat szolgáltat a vonatokról internet útján közvetlenül az arra jogosult felhasználók rendelkezésére és jelentéseket készít a vonatmozgás történetéről. A két TIS termék ugyanazon az adatokon alapszik. A valós idejű vonat információs rendszer információkat gyűjt össze, központosít, illetve közöl a legtöbb (megmaradt) RNE- és RFC korridor vonatforgalmáról.

A jelenlegi résztvevők:

Ausztria, Belgium, Bulgária*, Csehország, Dánia, Franciaország, Hollandia, Horvátország, Lengyelország, Luxemburg, Magyarország, Németország, Norvégia*, Olaszország, Portugália*, Románia*, Szlovákia, Szlovénia, Spanyolország*, Svájc, és Svédország.

(*A szerződést már aláírták, azonban a bevezetés még folyamatban van.)

Adat portfólió:

- a vonat aktuális és korábbi tartózkodásai (vonatközlekedési információs üzenet),
- megállapodás szerinti napi menetrendi információ (kivonatos menetrendi üzenet),
- késésekhez kötődő információ és a késések okai (késés okáról szóló üzenet),

2. A jelentésadási funkció lehetővé teszi a vonat közlekedésének és késésének figyelemmel kísérését és elemzését.

Adat portfólió:

- pontosság és késés elemzés,
- adatminőség elemzés,
- rendszer teljesítmény elemzés

Időközben a TIS-t optimalizálták és jelenleg már alkalmas arra, hogy feldolgozza a pályahálózat-működtetők bejövő illetve kimenő TAF TSI üzeneteit valamint a közvetlenül a vasúttársaságok felé kimenő TAF TSI üzeneteket egyaránt.

Jelenleg a TIS felhasználói a pályahálózat-működtetők, a vasúttársaságok és a terminálok üzemeltetői.

A TIS a <http://tis.rne.eu> oldalon, míg az ügyfélszolgálat a support.tis@rne.eu email-címen érhető el.

1.11 A Hálózati Üzletszabályzatban használt fogalmak értelmezése

A Hálózati Üzletszabályzatban használt fontosabb fogalmak jegyzékét és meghatározását az 1.11 számú melléklet tartalmazza.

2. A NYÍLT HOZZÁFÉRÉSŰ VASÚTI PÁLYAHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELE

2.1 Bevezetés

A fejezet célja, hogy meghatározza az országos nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételének feltételeit.

2.2 Az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatások igénylésének feltételei

A Vtv. 67/P.5. (3) bekezdés d) pontja alapján a VPE Kft. a Hálózati Üzletszabályzat elkészítésével meghatározza a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés részletes feltételeit. A vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítására a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitásának elosztása alapján kerül sor. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat hozzáférésre jogosult általi igénybevétele a jogszabályokban és jelen szabályzatban meghatározott feltételekkel rendelkező kapacitásigénylő kérelmére, meghatározott formájú és tartalmú alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatás (továbbiakban: pályahálózat-működtetők által nyújtandó szolgáltatások (pályavasúti szolgáltatás)) igény benyújtásával történik. Az igényt a VPE Kft. OSS irodájához kell benyújtani.

2.2.1 A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei

Hozzáférésre jogosultak esetében:

Pályavasúti szolgáltatást olyan hozzáférésre jogosult igényelhet, amely a vasúti pályahálózat használatára való jogosultságát meghatározott okiratokkal (2.2.3-2.2.4 pontok) - azok egy-egy másolati példányának VPE Kft.-hez történő eljuttatásával - igazolja.

A pályavasúti szolgáltatás igénylés feltételei:

- a vasúti igazgatási szerv által kiállított működési engedély (2.2.3 pont), valamint
- a Vasúti Közlekedési Hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány (2.2.4 pont).

Kapacitásfoglalásra jogosultak esetében:

Pályavasúti szolgáltatást a pályahálózat-működtetővel érvényes és hatályos kapacitás-foglalási keretszerződéssel rendelkező kapacitásfoglalásra jogosult igényelhet.

2.2.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot használók köre

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a pályahálózat-működtetők és a kapacitásigénylők használhatják.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat-működtetője:

- MÁV Zrt.
- GYSEV Zrt.

2.2.3 Működési engedély

Az árutovábbítási, személyszállítási és vontatási szolgáltatás működési engedélyhez kötött tevékenység. A működési engedély, illetve ideiglenes működési engedély kiadása, módosítása, felfüggesztése, visszavonása a vasúti igazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozik. Működési engedélyt a vasúti igazgatási szerv honlapján található engedélyezési formanyomtatványok kitöltésével és beadásával kell kérni. A működési engedély megszerzéséhez a hozzáférésre jogosult a működési engedély kiadási feltételeinek meglétét igazoló, a jogszabályban meghatározott dokumentumokat is be kell nyújtania a vasúti igazgatási szerv részére.

Valamely EGT-államban kiadott vasútvállalati működési engedély alapján működő társaság, amennyiben Magyarország területén kíván nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot igénybe venni, a kapacitás iránti igényének benyújtását megelőzően legalább 30 nappal köteles erre vonatkozó szándékát írásban bejelenteni a vasúti igazgatási szerv részére a honlapján szereplő formanyomtatvány kitöltésével és beadásával. A bejelentéshez mellékelnie kell a más EGT-államban kiadott működési engedélyt, valamint annak igazolását, hogy a kötelező baleseti kárfedezeti képességét biztosító szerződésének hatálya Magyarországra kiterjed.

Vasúti igazgatási szerv megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Piacfelügyeleti és Utasjogi Főosztály Vasúti Igazgatási Szerv
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.
Telefon:	+36 1/815-9679
Fax:	+36 1/815-9670
Honlap:	www.nkh.gov.hu

A hozzáférésre jogosult köteles a működési engedéllyel összefüggő változásokat - a változást követően haladéktalanul - a VPE Kft.-vel és a pályahálózat-működtetőkkel írásban közölni és igazolni.

2.2.4 Vasútbiztonsági tanúsítvány, kiegészítő tanúsítvány, biztonsági engedély

A belföldön bejegyzett vasúti társaság a vasúti pályahálózatot kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított vasútbiztonsági tanúsítvány birtokában használhatja. A tanúsítvány igazolja, hogy a vasúti társaság létrehozta a biztonsági rendszerét és képes megfelelni a vasúti pályahálózat biztonságos üzemeltetése érdekében a kölcsönös átjárhatósági műszaki előírásokban, valamint a nemzeti biztonsági szabályokban meghatározott követelményeknek. A más EGT-állam által kiadott vasútbiztonsági tanúsítvánnyal rendelkező vasúti társaságnak kapacitás-igénylés előtt, kiegészítő tanúsítványt kell beszereznie a vasúti közlekedési hatóságtól az általa megállapított eljárásrend szerint.

A vasúti pályahálózat irányítása, működtetése kizárólag a vasúti közlekedési hatóság által kiállított biztonsági engedély alapján végezhető.

A vasútbiztonsági tanúsítványt, illetve biztonsági engedélyt a vasúti közlekedési hatóság által megállapított eljárásrend szerint kell megigényelni.

Vasúti közlekedési hatóság megnevezése és címe:

Megnevezés:	Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztály Vasútbiztonsági és Ellenőrzési Osztály
Cím:	H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Telefon: +36 1/474-1786
Fax: +36 1/312-6614
Honlap: <http://www.nkh.gov.hu>

A hozzáférésre jogosult köteles a vasútbiztonsági tanúsítvánnyal, kiegészítő tanúsítvánnyal, összefüggő változásokat -haladéktalanul - a VPE Kft-vel és a pályahálózat-működtetővel írásban közölni és igazolni.

2.2.5 Biztosítások, egyéb kötelezettségek

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételéhez szükséges egyéb biztosításokról vagy garanciákról a hálózat-hozzáférési szerződésben kell rendelkezniük a feleknek.

2.3 Hozzáférési megállapodások a vasúti pályahálózathoz

2.3.1 Keretmegállapodás

A pályahálózat-kapacitás biztosítására - jogszabályban meghatározott feltételekkel - több menetrendi időszakra vonatkozóan a kapacitásigénylő keretmegállapodást köthet. A keretmegállapodás létrejöttéhez a vasúti igazgatási szerv jóváhagyása szükséges.

A keretmegállapodás tartalmazza a keretmegállapodásokban lekötött kapacitások adatait, melyet a létrejöttét követően a pályahálózat-működtető a HÜSZ mellékleteként közzétesz.

A keretmegállapodás főszabály szerint öt éves időtartamra köthető, és az eredeti keretmegállapodás időtartamával meghosszabbítható. Indokolt esetben a keretmegállapodás hatálya hosszabb és rövidebb időtartamban is meghatározható. A keretmegállapodást kötött kapacitásigénylő a keretmegállapodásban rögzített feltételek szerint jogosult a pályahálózat-kapacitás igénybevételére. A keretmegállapodás nem zárhatja ki más kapacitásigénylők számára a vasúti pályahálózathoz történő hozzáférést. A keretmegállapodás lejárt utáni időszakra vonatkozó új keretmegállapodás megkötését a kapacitásigénylőnek kell kezdeményezni.

2.3.2 A hálózat-hozzáférési szerződés, és a belső megállapodás

2.3.2.1 Hálózat-hozzáférési szerződés

A hálózat-hozzáférési szerződés a vasúti pályahálózat-használat műszaki, technológiai, pénzügyi és jogi feltételeit szabályozza.

A hozzáférésre jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitásra, valamint a pályavasúti szolgáltatásokra vonatkozó igényét a pályahálózat-működtetőnek köteles bejelenteni. Az igény benyújtásának előfeltétele az érvényes hálózat-hozzáférési szerződés megléte. Az igénybejelentés ajánlattételre való felhívásnak minősül, melyre a pályahálózat-működtető a Hálózati Üzletszabályzatban foglaltaknak megfelelően köteles a vasúti pályahálózat-kapacitásnak, valamint a pályavasúti szolgáltatások igénybevételének - a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseinek megfelelően számított hálózat-hozzáférési díj ellenében történő - biztosítására vonatkozóan ajánlatot tenni.

A hálózat-hozzáférési szerződés megkötésének előfeltétele:

- működési engedély,
- vasútbiztonsági/kiegészítő tanúsítvány.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kizárólag kiutalt pályavasúti szolgáltatás mellett és érvényes hálózat-hozzáférési szerződéssel vehető igénybe.

A hálózat-hozzáférési szerződés általános szerződési feltételeit a 2.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

A pályavasúti szolgáltatás biztosítására vonatkozó hálózat-hozzáférési szerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötelmi jogról szóló Hatodik könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

2.3.2.2 Belső megállapodás

A pályahálózat-működtetőnek a szervezetén belül esetlegesen működő, vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egységekkel a kapacitás igénybevétele előtt belső megállapodást kell kötniük.

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat a vállalkozó vasúti tevékenységet folytató szervezeti egység részére kiutalt kapacitás és érvényes belső megállapodás nélkül nem használható. A belső megállapodást a VPE Kft. dolgozza ki, az integrált vasúti társaságok szervezeti egységei kötik meg, és jóváhagyás céljából a vasúti igazgatási szervnek megküldik.

2.3.3. A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés

A vasúti pályahálózat-működtető és a kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződést köt. E keretszerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal azoknak a feltételeknek és eljárásrendeknek a betartására, amelyeket a pályahálózat-működtető a pályavasúti-szolgáltatásokra vonatkozóan az elosztási elvek részeként közlést tesz.

A kapacitásfoglalásra jogosult köteles a szerződéskötés előtt valamint a pályahálózat-működtető által meghatározott időszakonként a pályahálózat-működtető részére a gazdálkodó szervezet nyilvántartására jogosult hatóság által kiadott igazolást átadni arról, hogy EGT-államban bejegyzett gazdálkodó szervezet. Amennyiben a nyilvántartásra jogosult hatóság nem Magyarországon található, úgy az eredeti igazolás mellett annak hiteles magyar nyelvű fordítását is át kell adni a pályahálózat-működtető részére.

Természetes személyek esetében érvényes, személyazonosításra alkalmas okmány.

A fenti dokumentumokban szereplő adatok változása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles a pályahálózat-működtetőt haladéktalanul, írásban értesíteni.

A szerződésben a kapacitásfoglalásra jogosult kötelezettséget vállal arra, hogy a részére kiutalt pályahálózat-kapacitás tényleges igénybe vételét megelőző legalább 10 nappal megnevezi a szerződés tárgyát képező vasúti pályahálózat-kapacitás felhasználása céljából azt a hozzáférésre jogosultat, aki ténylegesen igénybe fogja venni a kiutalt pályahálózat-kapacitást. A kijelölt hozzáférésére jogosultnak érvényes és hatályos hálózat-hozzáférési szerződéses jogviszonyba kell lennie a kiutalt pályahálózat-kapacitással érintett pályahálózatot működtető pályahálózat-működtetővel. A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak felhasználása céljából bármely hozzáférésre jogosult részére átruházhatja.

A 10 napos határidő értelmezésére vonatkozóan a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 103. §-a szerint a napokban megállapított határidőbe a kezdő nap nem számít

bele, így a megelőző tizedik napnak teljes naptári napnak kell lennie (továbbiakban: 10 napos szabály).

A kapacitásfoglalásra jogosult érdekében megkötendő hálózat-hozzáférési szerződést tíz nappal azt megelőzően kell megkötni, hogy a szerződés tárgyát képező, időben legkorábban tervezett pályahálózat-kapacitás felhasználásra kerül.

A pályahálózat-kapacitás foglalására vonatkozó keretszerződés megkötése során a Ptk., ezen belül ennek kötelmi jogról szóló Hatodik Könyve, valamint a Vtv. és a Hálózati Üzletszabályzat rendelkezéseit együttesen kell alkalmazni.

A Kapacitás-foglalási keretszerződés mintáját a 2.3.3 számú melléklet tartalmazza.

2.4 Üzemeltetési szabályok

2.4.1 A vasúti utasítások alkalmazásának kötelezettsége

A hozzáférésre jogosultak kötelesek a pályahálózat-működtetők alábbi utasításait betartani:

- a) F.1. sz. Jelzési Utasítás,
- b) F.2. sz. Forgalmi Utasítás és Függelékei,
- c) E.1. sz. Utasítás a vontatójármű személyzet részére (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a közlekedési hatóság által jóváhagyott utasítással rendelkezik),
- d) E.2. sz. Fékutasítás,
- e) E.12. sz. Műszaki kocsiszolgálati Utasítás,
- f) Műszaki táblázatok I., II. kötet,
- g) E.101. sz. Általános Utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére,
- h) H.6. sz. Utasítás Rendkívüli küldemények kezelésére,
- i) a MÁV Zrt. esetében az O.1. sz. Oktatási Utasítás pályavasúti fejezetei (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
- j) a GYSEV Zrt. esetében a GYSEV Zrt. Oktatási Utasítása (kivéve, ha a hozzáférésre jogosult a közlekedési hatóság által jóváhagyott oktatási utasítással rendelkezik),
- k) az Állomási Végrehajtási Utasítások infrastruktúrára vonatkozó része,
- l) a forgalom szabályozására vonatkozó vonali Végrehajtási Utasítások, illetve
- m) a Szomszédos pályavasútra érvényes utasítás-eltérés.

A felsorolt Utasítások közül az a-h) pontokban szereplőket a közlekedési hatóság hagyja jóvá. Ezek hatályba lépéséről, megjelenéséről, módosításáról a MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. értesíti a VPE Kft-t és a hozzáférésre jogosultakat, és az ezzel kapcsolatos információkat honlapjukon is megjelentetik.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. a pályahálózaton alkalmazandó szakmai utasításokat teljes terjedelmükben a honlapjukon teszik közzé.

2.4.2 A vonatok közlekedése során kötelező okmányok alkalmazásának kötelezettsége

A vonatok közlekedtetése során a 2.4.1 pontban felsorolt utasításokban meghatározott okmányok alkalmazása kötelező, a felek ezen túlmenően egyéb okmányok alkalmazásában is megállapodhatnak.

2.5 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

2.5.1 Rendkívüli küldeményt továbbító vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

Rendkívülinek kell minősíteni egy küldeményt, ha a rakomány külső méretei, tömege vagy kialakítása miatt - vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okoz, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A rendkívüli küldeményekkel kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (H.6. sz. Utasítás).

Rendkívüli küldeménynek minősül:

- az általános érvényű, típusméretekre vonatkozó továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény,
- az egyedi továbbítási engedély alapján közlekedtetett rendkívüli küldemény.

A rendkívüli küldemények szabályozásáért felelős szervek:

MÁV Zrt. - Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály
Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.2 Próbavonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A próbavonatok közlekedtetése - a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A próbavonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F2. sz. Forgalmi Utasítás 29-es függeléke).

MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.5.3 Ro-La vonatok közlekedtetésére vonatkozó előírások

A Ro-La vonatok közlekedtetése a vasúti berendezéseket vagy kocsit tekintve - különös nehézséget okozhat, ezért a továbbítás csak különleges műszaki és forgalmi feltételek mellett engedélyezhető. A Ro-La vonatokkal kapcsolatos szabályozást a pályahálózat-működtető adja ki (F.2. sz. Forgalmi Utasítás 33-as függeléke, 3.3.1.1 számú melléklet, és a MÁV Zrt. honlapján megjelentetett korlátozások).

MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: sondertrp@mav.hu
ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.6 Veszélyes árut továbbító vonat közlekedtetésének feltétele

Veszélyes árunak „A veszélyes áruk nemzetközi vasúti fuvarozásáról szóló szabályzat - Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) C függeléke (RID) - ” és az „SzMG Sz Megállapodás a nemzetközi vasúti áru fuvarozásról” 2. számú melléklete (Szabályzat a veszélyes áruk fuvarozására) által annak minősített anyagok és tárgyak tekintendők.

Amennyiben a közlekedtetett vonatban akár egyetlen jármű is veszélyes árut továbbít (a járművek tulajdonosától függetlenül) akkor az a vonat veszélyes árut továbbítónak minősül.

A kapacitásigénylőnek a menetvonal igényléskor jeleznie kell a pályahálózat-működtető részére, ha katasztrófaveszélyes árunak minősülő, illetve a RID 1.10 melléklet 5. táblázat szerinti nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruküldeményt kíván továbbítani, továbbá, hogy milyen kísérést, illetve biztonsági intézkedéseket alkalmaz. Az érintett pályahálózat-működtető ilyen esetben értesítendő szervezeti egysége:

MÁV Zrt. - Forgalmi Üzemviteli Igazgatóság - Forgalmi Üzemirányítási Osztály Üzemirányító Központ

Cím: H-1087 Budapest, Kerepesi út 16.
Telefon: + 36 1/313-6067
Fax: + 36 1/511-1638
E-mail: ukrk@mav.hu

GYSEV Zrt. - Pályavasúti Üzletág

Cím: H-9400 Sopron, Mátyás király utca 19.
Telefon: + 36 99/517-213
Fax: + 36 99/517-148
E-mail: bjabronka@gysev.hu

2.7 Gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek

A hozzáférésre jogosult által üzemeltetett gördülőállomány megfelelőségét a vasúti közlekedési hatóság által kiadott üzembe helyezési engedély igazolja. A hozzáférésre jogosult köteles a vonat összeállítására, a járművek műszaki- és vonatvizsgálatára, a fékpróbára, a vonat megfékezetttségére vonatkozó műszaki közlekedésbiztonsági feltételeket teljesíteni. A hozzáférésre jogosult - figyelembe véve a 40/2006. (GKM) rendeletet - a hálózat-hozzáférési szerződésben nyilatkozik az általa használt vagy használni kívánt járművek adatairól, paramétereiről.

Engedélyező hatóság:

Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Vasúti Hatósági Főosztály

Cím: H-1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Telefon: + 36 1/474-1734

Fax: + 36 1/312-6614

2.8 A személyzettel kapcsolatos feltételek

A hozzáférésre jogosult személyzetének alkalmasságát a vasútbiztonsági tanúsítvány személyzetre vonatkozó része igazolja, amellyel az igénylő hozzáférésre jogosult bizonyítja, hogy személyzete a 40/2006. (VI.26.) GKM rendelet 6.§ (2) bekezdés g) pontjának megfelelően a hozzáférésre jogosult által a vasútbiztonsági tanúsítvány iránti kérelemhez csatolt jegyzékben megjelölt - vasúti közlekedést szabályozó - utasításokat ismeri, illetve az előírt vasúti szakmai vizsgákkal és egészségügyi alkalmassággal rendelkezik. A hozzáférésre jogosult személyzete csak a pályahálózat-működtető Oktatási Utasítása, illetve a hozzáférésre jogosult oktatási utasítása szerinti érvényes tolatásvezetői vizsga, az adott szolgálati helyre vonatkozó Állomási Végrehajtási Utasításból (ÁVU) tett helyismereti vizsga, valamint az adott szolgálati helyre vonatkozó Munkavédelmi Szabályzat helyi függelékében meghatározott felügyelet alatti szolgálat teljesítését követően vezethet saját tolatást. Amennyiben a saját tolatás végzéséhez az ÁVU alapján tolatószemélyzet közreműködése nem szükséges, úgy a hozzáférésre jogosult személyzete az előzőekben előírt helyismereti vizsga megléte nélkül is végezhet saját tolatást. A vonatforgalommal, vonatközlekedéssel és tolatással kapcsolatos munkakörökben kizárólag a magyar nyelv használható.

3. INFRASTRUKTÚRA

3.1 Az infrastruktúra adatok érvényessége, a változások követésének módja

A pályahálózat adatokban bekövetkezett változásokat, módosításokat a VPE Kft. honlapján megjelenteti és írásban közli a pályahálózat-működtetővel és a vasúti igazgatási szervvel, valamint elektronikus úton a kapacitásigénylőkkel. Amennyiben a változások, módosítások a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített adatokat is érintik, úgy a VPE Kft. végrehajtja a Hálózati Üzletszabályzat módosítását.

3.2 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat bemutatása

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot, a vasútvonalak besorolását, valamint a vasútvonalak számozását a 3.2 számú melléklet tartalmazza.

3.2.1 Infrastruktúra korlátozások

A kombinált fuvarozás feltételei

A kombinált forgalom szállítóegységeinek továbbítási feltételeit a 3.2.1-1 számú melléklet tartalmazza.

A Ro-La vonatok közlekedtetésére alkalmas vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

Figyelőszolgálat kötelezettsége a mozdonyon

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatán a figyelőszolgálati kötelezettségre vonatkozó információk a 3.2.1-2 sz. mellékletben találhatók.

3.2.2 Kapcsolódó vasúti pályahálózatok

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határállomásainak felsorolását, a szomszédos államban fekvő határállomás infrastruktúra kezelőjének megnevezését, valamint a forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. közötti pályavasúti határpontokat és azok infrastruktúra adatait a 3.2.2-2 számú melléklet tartalmazza.

A GYSEV Zrt. pályahálózatán a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózathoz kapcsolódó csatlakozó-, összekötő vasúti pályákat, valamint az ahhoz kapcsolódó saját célú vasúti pályahálózatokat a 3.2.2-3 számú melléklet tartalmazza.

3.2.3 Pályahálózatra vonatkozó további információk

A pályahálózatra vonatkozó további információ az 1.8 számú pontban felsorolt elérhetőségeken kérhető a pályahálózat-működtetőktől.

3.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat jellemzői

3.3.1 Földrajzi jellemzők

3.3.1.1 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat vonalai, vágányhálózata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat legfontosabb jellemzőit - a vasútvonalakat a különböző jellemző paraméterek változásaihoz igazodóan pályaszakaszokra bontva - a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.1.2 Nyomtáv

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatot a normál (1435 mm) és a széles nyomtávú (1524 mm) vasúti pályák alkotják.

3.3.1.3 A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat szolgálati helyei

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat részét képező szolgálati helyek vasútvonalakon történő elhelyezkedését, valamint azok legfontosabb műszaki és üzemi jellemzőit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2 A vasútvonalak, vonalszakaszok műszaki, technikai jellemzői

3.3.2.1 Rakszelvény

A MÁV Zrt.-nél és a GYSEV Zrt.-nél alkalmazott, valamint a nemzetközi és a GA (UIC), GB (UIC), GC (UIC) rakszelvényeket a 3.3.2.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.2 A vasútvonalak alkalmazható legnagyobb tengelyterhelése, folyóméter terhelése

Az egyes vasútvonalakra alkalmazható tengelyterhelést, valamint az alkalmazható folyóméter terhelést a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.3 Lejt-és ívviszonyok

A vasútvonalakra jellemző mértékadó emelkedőket, a legnagyobb emelkedőket, terhelési szakaszokat a Műszaki táblázatok I. kötet 1. számú táblázat tartalmazza. Az egyes pályaszakaszok ívviszonyaira vonatkozó információk a MÁV Zrt. Területi Igazgatóság Pályalétesítményi Osztály területileg illetékes mérnöki szakaszain, valamint a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág állnak rendelkezésre, melyek elérhetőségeit a 3.3.2.3 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.4 A vasútvonalak pályasebessége

Az egyes vasútvonalakra vonatkozó pályasebességet a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza. A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág havonta honlapján közzéteszi a „Kimutatás az állandó- és előre látható ideiglenes lassúmenetről” című kimutatást.

3.3.2.5 A közlekedtethető vonathossz vasútvonalakra

A vasútvonalakon külön engedély nélkül közlekedtethető legnagyobb vonathosszt a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.2.6 Villamos felsővezeték rendszer jellemzői

A vasúti úrszelvény a villamosított és a villamosításra kijelölt vasútvonalakon, az MSZ 8691/4-81 sz. „Országos közforgalmú vasutak úrszelvénye. Villamosított pálya úrszelvényméretei” c. szabvány szerint kerül kialakításra.

A villamos felsővezeték feszültsége 25000 V, periódusa 50 Hz. A felsővezeték kigyózása 30, illetve 40 cm. A villamos felsővezeték-hálózat interoperabilitási, valamint az egyes villamosított határátkelések villamos felsővezeték feszültség és periódus adatait a 3.3.2.6 számú melléklet tartalmazza.

A villamosított vasútvonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3 Forgalmirányítási, biztosítóberendezési és hírközlési rendszerek

3.3.3.1 Biztosítóberendezési rendszerek

A vasúti pályahálózaton mechanikus, jelfogó függéses és elektronikus biztosítóberendezések működnek.

3.3.3.2 Forgalmirányítási rendszerek

Az egyes vasútvonalak forgalmirányítása az alábbi rendszerekbe sorolható:

- Központi Forgalmirányítás (KÖFI),
- Központi Forgalmellenőrzés (KÖFE),
- Üzemirányított vonal,
- Mellékvonali Forgalmirányítás (MEFI) és Mellékvonali Rádiós Forgalmirányítás (MERÁFI),
- Felügyelt és állomás által felügyelt vonal.

Az alkalmazott forgalmirányítási rendszereket a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.3 Alkalmazott rádióhálózat

A vonali rádió hálózat 160 MHz, UIC 751-3 (450 MHz) rendszerű. Mindkét rádiórendszerhez járműbe épített - egy vagy két kezelőkészülékkel vezérelt - UIC rendszerű mobil, valamint fixen telepített rádiókészülékekkel lehet csatlakozni. A 160 MHz-es nem szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, mobil oldalról kétfrekvenciás üzemmódú, míg a 450 MHz-es szelektív rádiórendszer kezelő oldalról duplex, míg mobil oldalról duplex vagy szimplex üzemmódú és a beszélgetések dátum/perc-pontossággal rögzítésre kerülnek.

A Zalaegerszeg - Rédics vonalon MERÁFI (mellékvonali rádiós forgalmirányítás) üzemel, amely az erre a célra rendszeresített speciális fedélzeti rádió-berendezéssel felszerelt járművekkel vehető igénybe. A fenti rádiórendszerek nem biztosítják a kölcsönös átjárhatóság feltételeit.

Az alkalmazott rádióhálózatot a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.3.3.4 Vonatbefolyásoló rendszerek

A hálózaton az alábbi vonatbefolyásoló rendszerek működnek, illetve épültek ki:

- EVM, EÉVB
- INDUSI,

- ETCS.

A vonatbefolyásoló rendszerekkel kiépített vonalakat a 3.3.1.1 számú melléklet tartalmazza.

3.4 Forgalomkorlátozások

3.4.1 Szakosított pályahálózat

A kapacitás-elosztó szervezet egy vasúti pályaszakaszt, vagy azok egy részét meghatározott vállalkozó vasúti tevékenységek részére az azt használó hozzáférésre jogosultakkal folytatott egyeztetést, valamint a vasúti igazgatási szerv egyeztetésről történő tájékoztatását követően, szakosított pályahálózatként jelölheti ki.

A szakosított pályahálózat kijelölése nem akadályozhatja meg a szakosított pályahálózat más vasúti szolgáltatások céljára történő igénybevételét, amennyiben a vasúti pályaszakasz rendelkezik szabad kapacitással, továbbá a vasúti járművek megfelelnek a vasúti pályaszakaszon történő közlekedés műszaki feltételeinek.

A nyílt hozzáférésű pályahálózaton ilyen szakosított pályahálózat kijelölésére nem került sor.

3.4.2 Korlátozások környezeti terhelés miatt

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton nincs környezeti terhelés miatt korlátozás.

3.4.3 Korlátozások rendkívüli küldemények, veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése során

Rendkívüli küldemények és a veszélyes áruk továbbításával, valamint próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetésével összefüggő forgalom-korlátozási feltételeket a 2.5, 2.6 pontok tartalmazzák.

3.4.4 Korlátozások alagutak miatt

A magyarországi vasúti alagutak főbb paramétereit a 3.4.4 számú melléklet tartalmazza.

3.4.5 Korlátozások hidak, műtárgyak miatt

A hidak tengelyterhelés miatti korlátozásait a Műszaki táblázatok II. kötet 4. táblázat tartalmazza.

3.5 Az infrastruktúra rendelkezésre állása

A vasúti pályahálózat nem áll folyamatosan a kapacitásigénylők rendelkezésére.

Korlátozások:

a) forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidők határállomásokon

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A határállomásokon forgalomszabályozási szempontból figyelembe vett üzemidőket a 3.2.2-1 számú melléklet tartalmazza. Üzemidőn kívül a felsorolt

határállomások és az ott nyújtandó szolgáltatások nem állnak a kapacitásigénylők rendelkezésére.

b) forgalomkorlátozás a pályalétesítményeken végzett karbantartási, felújítási-, és fejlesztési munkák miatt

A pályalétesítményeken végzett, a hozzáférést érintő karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat a 3.5-1 számú melléklet tartalmazza.

c) szolgálataszünetelés

A pályahálózat-működtető egyes szolgálati helyeken forgalomszabályozási szempontból korlátozást vezethet be. A szolgálataszüneteléssel érintett szolgálati helyek felsorolását, valamint azok forgalomszabályozási szempontból figyelembe veendő üzemidejét a 3.5-2 számú melléklet tartalmazza.

3.6 Kiszolgáló létesítmények

A pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítményekre vonatkozó szabályok

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője azonos a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó vasúti pályahálózat pályahálózat-működtetőjével, abban az esetben a pályavasúti szolgáltatások nyújtására vonatkozóan jelen hálózati üzletszabályzatban a pályahálózat-működtetőre vonatkozó szabályok irányadók.

A nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítményekre vonatkozó eltérő rendelkezések

A kiszolgáló létesítmények üzemeltetői e tevékenységük megkezdését az azt követő öt napon belül a vasúti igazgatási szervnek kötelesek bejelenteni.

Amennyiben a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője nem azonos a kiszolgáló létesítményhez kapcsolódó vasúti pályahálózat-működtetőjével, a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője a kiszolgáló létesítményen nyújtott szolgáltatások igénybevételéhez szükséges naprakész információkat (adatszolgáltatás) a kapacitás-elosztó szervezetnek köteles átadni a lentebb leírt adattartalommal, vagy átadja azon honlap elérhetőségét, amelyen ezek az adatok elektronikus formában, naprakész állapotban térítésmentesen hozzáférhetőek.

Amennyiben a kapacitásigénylő nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett nyílt hozzáférésű kiszolgáló létesítményt igénybe kíván venni a kapacitásigénylőnek a kiszolgáló létesítmény üzemeltetőjével kötött érvényes kiszolgáló létesítmény használati szerződéssel kell rendelkeznie.

A kiszolgáló létesítmény üzemeltetője által szolgáltatott adatokat a Hálózati Üzletszabályzatnak tartalmaznia kell.

Az adatszolgáltatásnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) infrastruktúra leírását, beleértve a menetrendszerkesztéshez szükséges alapadatokat,
- b) hozzáférés feltételeit,
- c) kapacitáselosztási szabályokat,

- d) az igénybe vehető szolgáltatásokat és azok igénybevételének feltételeit
- e) a szolgáltatásokért fizetendő díjakat és azok elszámolási szabályait.

A nem pályahálózat-működtető által üzemeltetett kiszolgáló létesítmények üzemeltetői

Budapesti Szabadkikötő Logisztikai Zrt.

Honlap elérhetőség: www.bszl.hu/vasut

Rail Cargo Terminal - BILK Zrt.

Honlap elérhetőség: www.railcargobilk.hu

BI-KA LOGISZTIKA Kft.

Honlap elérhetőség: www.bikalogisztika.hu

3.6.1 Személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítmények

A személyvonati műszaki, előkészítő és utaskiszolgáló létesítményekre vonatkozó információkat az egyes vasútvonalakon szolgálati helyenként a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.6.2 Áruforgalmi terminálok

Az áruforgalmi terminálokról azok üzemeltetői adnak részletes információt.

3.6.3 Személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek

A személy- és tehervonat képző állomások és szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.6.4 Tároló vágányok

A vasúti járművek tárolására kijelölt vágányok felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.6.5 Karbantartó létesítmények

A MÁV Zrt. járműkarbantartó létesítménnyel nem rendelkezik. A GYSEV Zrt. Pályavasúti Üzletág járműkarbantartó létesítményeit a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.6.6 Műszaki létesítmények

3.6.6.1 Áttengelyező (tengelyátszerelő)

A normál és széles nyomtávolságú vasúti járművek tengelyátszerelésére alkalmas létesítmény a MÁV Zrt. területén a Záhonyi Tengelyátszerelő Üzemegységnél (szolgálati hely kód: széles nyomtávra: 44230 (Záhony sz.), normál nyomtávra: 42077 (Záhony-Rendező) áll rendelkezésre.

3.6.6.2 Vasúti járműmérlegek

A pályahálózat-működtetők a vasúti járműmérlegekhez való hozzáférést a 3.6.6.2 számú mellékletben meghatározott helyeken biztosítják a hozzáférésre jogosultak részére.

3.6.6.3 Előfűtő/előhűtő berendezésekkel, közműcsatlakozással rendelkező szolgálati helyek

A pályahálózat-működtető által az állomásokon, szolgálati helyeken biztosított előfűtési/előhűtési, elektromos csatlakozási, vízvételzési és csatornkapcsolattal, vizsgálócsatornával ellátott vágányok lehetőségét a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

3.6.7 Tengeri és belvízi/folyami kikötői létesítmények

A pályahálózat-működtetők tengeri és belvízi/folyami kikötői létesítménnyel nem rendelkeznek.

3.6.8 Segélynyújtó berendezések

A pályahálózat-működtetők segítségnyújtási létesítménnyel nem rendelkeznek.

3.6.9 Üzemanyag vételezési helyek

A vasúti üzemanyag töltő berendezések helyét és a kiszolgálás idejét a 3.6.9 számú melléklet tartalmazza.

3.6.10 Közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóterületekhez való hozzáférés

A közforgalmú rakodóvágányokat és a hozzájuk tartozó rakodóterületeket a 3.6.10 számú melléklet tartalmazza.

3.7 Várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkák

A vonatkozó menetrendi évet követő években várható jelentősebb infrastruktúra-fejlesztési munkákat a 3.7 számú melléklet tartalmazza, tájékoztató jelleggel.

4. KAPACITÁSELOSZTÁS

4.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatást bármely olyan kapacitásigénylő igényelhet a VPE Kft.-nél, amely a vasúti infrastruktúra használatára való jogosultságát a 2.2.1 pont szerint igazolta.

A kapacitásfoglalásra jogosult a vasúti pályahálózat-kapacitás igénylésére vonatkozóan a Vtv. 54-55. §-ban foglaltak irányadóak.

Az igények alapján a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatások elosztását végzi el.

Azokra a pályaszakaszokra, ahová éves és/vagy éves pótlólagos menetvonal-igény nem érkezett, a VPE Kft. katalógus menetvonalakat készít, melyek közzététele a VPE Kft. honlapján és a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történik.

A vasúti személyszállítási, árutovábbítási, vontatási, illetve pályahálózat-működtetési tevékenység végzésére jogosult vasúti társaságok csak az alábbi vonatnemek megrendelésére jogosultak:

Vasúti személyszállításra kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, E vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Vasúti árutovábbításra kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben D, E vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

Kizárólag vontatási szolgáltatás nyújtására kapott működési engedély esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben E vonatkegóriába sorolt vonatokra.

Vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó - vasúti igazgatási szerv által - jóváhagyott bejelentés esetén:

- a 4.3-2 számú mellékletben F vonatkegóriákba sorolt vonatokra.

A kapacitásfoglalásra jogosult az F vonatkegória kivételével minden vonatkegória megrendelésére jogosult.

A VPE Kft. a kapacitásigénylőktől kapott információkat bizalmasan kezeli.

4.2 A kapacitáselosztási eljárás leírása

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás elosztásában, a hozzáférés biztosításában, a pályavasúti szolgáltatások nyújtásában és igénybevételeiben résztvevő szervezetek közösségi és nemzeti jogszabályok előírásainak megfelelő tevékenység-megosztását, a teljes folyamat leírását a 4.2 számú melléklet tartalmazza.

4.2.1 Az országhatáron átmenő vonatok menetvonal és kapcsolódó szolgáltatások igénylése

A kapacitásigénylőnek a nemzetközi viszonylatban közlekedő vonathoz menetvonalat a VPE Kft.-től a magyarországi nyílt hozzáférésű vasúti pályára az országhatártól, illetve az országhatárig kell igényelnie. Ebben az esetben a szomszédos országban tevékenykedő

vasúttársaságokkal együtt kell működni, és a menetvonal-igényben meg kell jelölni a vonatot a nem a magyarországi hálózaton az országhatártól/ig továbbító hozzáférésre jogosultat.

4.3 A kapacitáselosztási folyamat szabályai és határidői

A Vtv. 2. sz. melléklet 1-4. pontjában meghatározott pályahálózat-kapacitás igénybevételére vonatkozó igényeket a kapacitásigénylő a VPE Kft.-hez elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerén keresztül kell benyújtani. Az informatikai rendszer elérhetetlensége esetén a kapacitásigénylők igényeiket faxon nyújthatják be a VPE Kft. felé, és az így benyújtott pályahálózat-kapacitás adatait a VPE Kft. a menetvonal igénylő informatikai rendszerében rögzíti. Az erre a célra rendszeresített nyomtatvány mintát a 4.3-1 számú melléklet tartalmazza.

A hozzáférésre jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi, egyedi és azonnali, míg a kapacitásfoglalásra jogosultak éves, éves pótlólagos, évközi és egyedi -pályavasúti szolgáltatás igényt nyújthatnak be, amelynek tartalmaznia kell az igénytípust, a vonatnem típust és a vonatkategória meghatározását, valamint a felmerülő időszükségletet is. A vonatnem és a vonatkategória felsorolását a 4.3.2 számú melléklet tartalmazza.

Az azonnali menetvonal-igények kielégítésére a VPE Kft. katalógus menetrendet ajánl fel. Amennyiben a felkínált katalógus menetrendet a hozzáférésre jogosult nem fogadja el, valamint üzemi célú menetvonalak esetén, a VPE Kft. a menetvonal-igényhez úgynevezett „azonnali menetrendet” csatol, ilyen esetben a közlekedtetés a rendelkezésre álló szabad kapacitás terhére, a vonatforgalom függvényében történik. Az azonnali menetrend fejrészét a VPE Kft. az alábbi megjegyzéssel látja el: „A felkínált katalógus menetrendet a megrendelő nem fogadta el, azonnali menetrend alapján közlekedik”, üzemi menetvonal esetén: „Üzemi igény, azonnali menetrend alapján közlekedik”, valamint a „bejárat iránya” rovat nem biztosított állomások esetén nem kerül kitöltésre, ezen állomásokhoz tartozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - a vonatszemélyzet írásbeli rendelkezésén kap értesítést.

Az olyan azonnali menetrenddel rendelkező vonatoknál, amelyek közlekedésük során nem biztosított állomást is érintenek, az azonnali menetrend az alábbi közleménnyel is kiegészül: „...[a menetrend alapján érintett nem biztosított állomás megnevezése] állomásra vonatkozóan a bejárat irány megváltoztatásáról - az F.2. sz. Forgalmi Utasítás 15.18.3 pontja alapján - írásbeli rendelkezésén kap értesítést.”

Amennyiben a kapacitásigénylő a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatról nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatot is le kíván foglalni/igénybe kíván venni, a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásakor a nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózat működtetőjével kötött szolgáltatási szerződéssel kell rendelkeznie és a pályavasúti szolgáltatás igény benyújtásával egyidejűleg nyilatkoznia kell a szolgáltatási szerződés meglétére vonatkozóan, amely tartalmazza a szerződés érvényességére vonatkozó rendelkezést.

A nyílt hozzáférés alól mentesített vasúti pályahálózatról, illetve pályahálózatra történő közlekedés esetén a kapacitásigénylőnek megrendelésében - amennyiben vonattal történik a kiszolgálás - a menetvonal elejét/végét jeleznie kell.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 12 hónappal megelőzően a versenyképes áru fuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról szóló 2010. szeptember 22-i 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet) alapján meghatározott pályaeépítési munkákat, valamint az azok megvalósítását elősegítő korridor katalógusokat (a továbbiakban: korridor katalógus) hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

Az üzemi menetrend hatálybalépését legkésőbb 11 hónappal megelőzően, a kapacitás-elosztó szervezetek a versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosóként megjelölt pályaszakaszokat érintően korridor katalógusokat hirdetnek meg, melyeket az éves üzemi menetrend készítésekor figyelembe kell venni.

A megelőző kettő bekezdésben meghatározott, korridorokra vonatkozó pályaeépítési munkákat, valamint a korridor katalógusok által lefoglalt kapacitást a nemzeti kapacitáselosztási rendszerben, a VPE Kft. foglalt kapacitásként veszi figyelembe az egyes versenyképes árufuvarozást szolgáló nemzetközi vasúti folyosónként meghatározott határidőig.

A pályahálózat-működtető az éves pályavasúti szolgáltatás igények benyújtási határidejéig nyújtja be a vasúti pályahálózat éves szinten tervezhető karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáinak lehetővé tétele érdekében tervezett vágányzári igényeit a VPE Kft.-hez. Az éves szinten előre nem tervezhető munkákhoz kapcsolódó vágányzári igényeket a pályahálózat-működtető az éves pályavasúti szolgáltatás igények benyújtási határidejét követően nyújthatja be a VPE Kft.-hez. Az éves szinten nem tervezett menetvonalak zavarása nélküli vágányzári igényeket lehetőleg a tervezett munkák megkezdése előtt 15 nappal kell a pályahálózat-működtetőnek benyújtania, míg az üzembiztonsági vágányzárhoz kapcsolódó igényt annak szükségessé válásakor.

Kizárólag a pályahálózat-működtető jogosult a saját pályahálózatának működtetése érdekében közlekedtetni szándékozott üzemi vonatai részére az üzemi menetrendben nem lekötött szabad kapacitás terhére a VPE Kft.-nél üzemi célú menetvonalat igényelni.

A pályavasúti szolgáltatás igény beérkezéséről a VPE Kft. a kapacitásigénylőt és a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

Az országhatáron át közlekedő vonatok számára, ahol szükséges, előzetes nemzetközi menetvonalakat kell létrehozni, amelyeket a kapacitásigénylők számára a VPE Kft. a honlapján és az általa üzemeltetett menetvonal-igénylő informatikai rendszerében elérhetővé tesz.

A vasúti pályahálózat valamely elemére bejelentett pályavasúti szolgáltatás és vágányzári igények ütközése esetén a VPE Kft. az érdekeltekkel összehangolási eljárást kezdeményez, majd ennek alapján dönt a kapacitás elosztásáról.

A VPE Kft. kapacitáselosztási döntéseiről (a HÜSZ alapján kiutalt pályavasúti szolgáltatásra és vágányzári igényre vonatkozó döntések) az érintett kapacitásigénylőt, a pályahálózat-működtetőket és a vasúti igazgatási szervet értesíti.

4.3.1 Az éves üzemi menetrendkészítés határidői

Az éves menetvonal-igények benyújtásának határideje a menetrendi évet megelőző április második hétfője. (2016. április 11.)

Az éves pótlólagos menetvonal-igényeket az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követően, de az éves üzemi menetrend hatálybalépését 5 héttel megelőzően kell benyújtani (2016. november 12.). A VPE Kft. az igényelt menetvonalra vonatkozó menetrend- és/vagy szolgáltatás-tervezetet megküldi a kapacitásigénylőnek véleményezés céljából.

Az éves menetvonal-igények benyújtási határidejét követő 12 héten belül (2016. július 04.) a VPE Kft. a benyújtott éves és - az éves üzemi menetrend véglegesítésének határidejét megelőző 10. hétig (2016. június 13.) benyújtott - éves pótlólagos menetvonal-igények alapján elkészíti az éves üzemi menetrend tervezetét, és annak az egyes kapacitásigénylőkre vonatkozó részeit a kapacitásigénylőknek írásban megküldeni oly módon, hogy a kapacitásigénylők észrevételeik megtételére és a szükséges egyeztetések elvégzésére legalább 5 hét álljon rendelkezésre (2016. augusztus 08.), amelyet követő 2 héten belül (2016. augusztus 22-ig) a VPE Kft. véglegesíti az éves üzemi menetrendet, azaz kiutalja a menetvonalakat.

Az éves üzemi menetrend érvényességi időtartama minden év december második szombatján 24:00 órakor kezdődik, és a következő év december hónap második szombatján 24:00 óráig tart.

4.3.2 Az éves üzemi menetrend készítésébe nem tartozó igények kezelése, beleértve az azonnali igényeket is

Az éves üzemi menetrend készítése során figyelembe nem vett éves pótlólagos igények elbírálási határideje a menetrendi időszak kezdetét megelőző második hét utolsó napja (2016. november 27.).

Menetvonal fajták	Igény benyújtásának határideje a tervezett közlekedtetés időpontjához viszonyítva	A kiutaláshoz szükséges idő
Évközi menetvonal	Legalább 5 héttel korábban.	5 munkanapon belül.
Egyedi menetvonal	Legalább 5 nappal korábban.	A lehető leghamarabb, de legfeljebb 4 napon belül.
Azonnali menetvonal	5 napon belül, de legalább 1 órával korábban.	A lehető legrövidebb időn belül.
Üzemi célú menetvonal	A tervezett közlekedést megelőzően	A lehető legrövidebb időn belül

A hozzáférésre jogosult azonnali menetvonal igényét a tervezett közlekedést megelőzően egy órán belül is benyújthatja a pályahálózat-működtető által jelzett veszélyhelyzet és üzemzavar esetén.

4.3.3 Pályavasúti szolgáltatások igénylésének határidői és eljárása

Menetvonal igénylés szabályai szerint a VPE Kft. menetvonal-igénylő rendszerében vagy akadályoztatás esetén a 4.3 pontban meghatározott nyomtatványon kell a Vtv. 2. sz. mellékletének 1-4. pontjaiban szereplő, jelen üzletszabályzat 5. fejezetében meghirdetett szolgáltatásokat megrendelni.

A pályavasúti szolgáltatások igénylése a menetvonal-igényléssel egyidejűleg, illetve menetvonal nélküli szolgáltatásként is történhet.

Saját tolatás

Pályavasúti tolatószemélyzet és/vagy pályavasút által biztosított vontatójármű igénybevétele nélkül végzett tolatásra (saját tolatás) csak azon szolgálati helyeken kerülhet sor, ahol a forgalmi tevékenység ellátása biztosított. Az egyszerűsített forgalmi szolgálatra

berendezett vonalak esetében a 2.4.1 pont l) pontjában meghatározott Vonali Végrehajtási Utasításokban foglalt szabályok szerint kell eljárni.

A saját tolatást a hozzáférésre jogosult köteles a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelezni az időtartam és a jármű darabszám megadásával.

Szolgáltatászünetelés

Az éves üzemi menetrend véglegesítését követően a pályahálózat-működtető meghirdeti a 3.5-2 számú mellékletben, hogy mely szolgálati helyeken áll a pályavasúti személyzet korlátozottan rendelkezésre. A pályahálózat-működtető a pályavasúti személyzetet hozzáférésre jogosult rendelkezésére bocsátja, amennyiben a hozzáférésre jogosult a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerében jelzi, hogy a szolgáltatászünetelés időtartama alatt igénybe kívánja venni az érintett pályahálózat-kapacitást és azt a pályahálózat-működtető visszaigazolja.

Közforgalmú rakodóvágányok igénybevétele

A MÁV Zrt. pályahálózatán található közforgalmú rakodóvágányokhoz és a hozzájuk tartozó rakodóterülethez történő hozzáférési igényt a kapacitáselosztás érdekében a hozzáférésre jogosultnak jeleznie kell. A jelzést menetvonalhoz nem kapcsolódóan (menetvonal nélkül) attól függetlenül kell megtenni.

A jelzést a rakodás kezdő időpontjára kell beadni.

A jelzés során a hozzáférésre jogosult az alábbi információkat köteles megadni:

- az érintett szolgálati hely, azon belül a rakodó vágány megnevezését
- a kezdés igényelt időpontját,
- a ki/berakásra kerülő kocsik darabszámát,
- a rakodási egység hosszát (méterben),
- a rakodóhely biztosítási idő intervallumát.

Opcionálisan megadható:

- hivatkozott menetvonal azonosító (amely az igénybevétel napjától számított +/- 48 óra időintervallumban hivatkozható),
- rakodási szünet igénybevétele (világítási naptáron kívüli időszakban, és/vagy munkaszüneti napon történő rakodás).

A MÁV Zrt. tulajdonában lévő közforgalmú rakodóvágányok és a hozzájuk tartozó rakodóterületek igénybevételének feltételeit a 4.3.3 sz. melléklet tartalmazza.

Járműtárolás

A pályahálózat-működtető a járműtárolás szolgáltatást a menetvonal-igénylő informatikai rendszerben történő megrendelés esetén nyújtja. Amennyiben a hozzáférésre jogosult nem igényelt járműtárolás szolgáltatást, azonban az 5.3.1.4 pontban a szolgáltatásra vonatkozó feltételek bekövetkeznek/teljesülnek valamely, a rendelkezése alatt álló jármű tekintetében, amelynek a hozzáférésre jogosult használója volt, abban az esetben a 6.3.2.1 fejezetben rögzített járműtárolásért fizetendő összeggel megegyező összeg kerül felszámításra számára, amelyet a hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

A MÁV Zrt. pályahálózatát érintő menetvonal- és szolgáltatás-igénylést megelőzően lehetőség szerint az igénylő a járulékos és kiegészítő szolgáltatások igénybevételének lehetőségéről a MÁV Zrt. Forgalmi Üzemviteli Igazgatóságával egyeztet. A MÁV Zrt. Forgalmi

Üzemviteli Igazgatósága a pályahálózatot érintő pályavasúti szolgáltatások igénylésének lehetőségével kapcsolatos megkereséseket 00:00 órától 24:00 óráig fogadja, és a megkeresés beérkezését követően 2 órán belül előzetes tájékoztatást nyújt a hozzáférésre jogosult számára.

A hozzáférésre jogosult köteles a Hálózati Üzletszabályzatban meg nem hirdetett rendelkezésre állási paraméterekkel megjelenő kiegészítő és mellékszolgáltatások igénybevételéről a kiutalást megelőzően - végrehajthatósági szempontból - a pályahálózat-működtetővel egyeztetni.

4.3.4 A kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitás igények átruházásának és felhasználásának eljárás rendje

A kapacitásfoglalásra jogosult a részére kiutalt pályahálózat-kapacitást annak igénybevétele céljából bármely, a pályahálózat-működtetővel hálózat-hozzáférési szerződéssel rendelkező - igénylésenként egy - hozzáférésre jogosult részére felhasználás céljából átruházhatja.

A kapacitásfoglalásra jogosult által igényelt és részére kiutalt pályahálózat-kapacitást ténylegesen igénybevevő hozzáférésre jogosult megnevezését a kapacitásfoglalásra jogosult köteles a pályahálózat-kapacitás igénybevételének időpontja előtt legalább 10 nappal megadni.

A hozzáférésre jogosult a kapacitásfoglalásra jogosult általi tényleges igénybevételre való kijelölést elutasíthatja a kijelölést követő 48 óráig. A kijelölés elutasítása esetén a kapacitásfoglalásra jogosult köteles más hozzáférésre jogosultat kijelölni a pályahálózat kapacitás igénybevételi időpontja előtt legalább tíz nappal.

Egy menetvonal- és szolgáltatásigényhez egy hozzáférésre jogosult választható abban az esetben is, ha az igénylés több közlekedési napot tartalmaz.

A kapacitásfoglalásra jogosult a kijelölést módosíthatja, legkésőbb a pályahálózat-kapacitás igénybevétele előtt tizedik napig. A kijelölési határidő eredménytelen lejárta esetén a kapacitásfoglalásra jogosult részére kiutalt pályahálózat-kapacitást a VPE Kft. lemondásnak tekinti.

4.4 A kapacitáselosztás folyamata

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat kapacitás elosztásának jogszabályokban rögzített lépéseit, az elosztás teljes folyamatát az igények benyújtásától a díjak kiszámlázásáig a 4.4 sz. melléklet mutatja be.

4.4.1 Összehangolási eljárás

Amennyiben a vasúti pályahálózat-kapacitás iránti igényt más kapacitásigénnyel történő ütközés miatt a jogszabályokban rögzített elbírálási szabályok figyelembevételével sem lehet kielégíteni vagy valamelyik igényt elutasítani, összehangolási eljárást kell lefolytatni. Az összehangolási eljárást a VPE Kft.-nek kell írásban és elektronikus úton kezdeményeznie valamennyi érintett kapacitásigénylő és a vasúti igazgatási szerv egyidejű értesítése mellett a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközéséről szerzett tudomást követő 2 munkanapon belül.

Az összehangolási eljárásról szóló értesítésben meg kell jelölni:

- a vasúti pályahálózat-kapacitás iránt bejelentett igények ütközésével érintett kapacitást,
- az igénytől eltérő felajánlott kapacitást,
- az összehangolási eljárás helyét, idejét,
- az összehangolási eljáráson való részvétel elmulasztásának következményeit.

Az összehangolási eljárást a VPE Kft. vezeti le. Az eljárásról jegyzőkönyvet kell készíteni, azt minden, az összehangolási eljáráson résztvevő félnek alá kell írnia, és részükre egy példányt át kell adni. Amennyiben az összehangolási eljárás 10 munkanapon belül nem vezet eredményre, a VPE Kft. dönt az összehangolási eljárásban érintett igényekről az 55/2015. (IX.30.) NFM rendelet 15. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott sorrend figyelembe vételével, és ennek eredményeként az összehangolási eljárással érintett kapacitásigénylő részére az általa bejelentett igénytől eltérő ajánlatot tehet. A VPE Kft. az összehangolási eljárás során nem rendezett vitás kérdésekben hozott döntéséről az kapacitásigénylőket és a vasúti igazgatási szervet a döntés meghozatalát követően haladéktalanul köteles írásban tájékoztatni.

4.4.2 Vitás esetek rendezése, jogorvoslat lehetősége

A hozzáférésre jogosult, illetve a pályahálózat-működtető a Vtv. 79/B. § (1) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak szerint a vasúti igazgatási szervnél jogvita eljárást kezdeményezhet a VPE Kft. vasúti pályahálózat-kapacitás elosztása és biztosítása tárgyában meghozott döntése ellen.

A kapacitásfoglalásra jogosult jogorvoslati kérelmet a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény alapján, a hatáskörrel rendelkező illetékes bírósághoz nyújthat be, abban az esetben, ha az érintett ügyben jogvita eljárást még nem kezdeményezett és nem is kíván kezdeményezni a vasúti igazgatási szervnél.

4.4.3 Túlterhelt pályaszakasz

4.4.3.1 Túlterhelt pályaszakasz

A vasúti pályahálózat kiegyensúlyozottabb igénybevétele, a túlterhelt vasúti pályaszakaszok elkerülése, valamint a túlterheltség kialakulásának megelőzése érdekében a kapacitás-elosztó szervezet helyettesítő vasúti pályaszakaszt jelölhet ki. Amennyiben a VPE Kft. helyettesítő vasúti pályaszakaszokat jelöl ki, azokat a menetvonal katalógussal együtt, azzal azonos módon hirdeti meg.

Ha egy adott vasúti pályaszakaszon a menetvonal-igények kielégítése az összehangolási eljárás keretében sem biztosítható, és az ennek következtében elutasított kapacitás igények elérik vagy meghaladják az adott pályaszakasz havi elméleti kapacitásának 10 százalékát, vagy az egy éven belül várhatóan benyújtásra kerülő menetvonal-igények nagy valószínűséggel nem elégíthetők ki, a VPE Kft. a vasúti pályahálózat érintett részét túlterhelt vasúti pályaszakasznak minősíti, és kezdeményezi a pályahálózat-működtetőnél a kapacitás-elemzés elvégzését és a túlterheltség megszüntetését célzó javaslatok megtételét.

Ha a VPE Kft. - a pályahálózat-működtető által szolgáltatott adatok alapján - észleli, hogy a túlterhelt vasúti pályaszakaszra vonatkozóan fenntartott kapacitás kihasználtsága legalább egy hónapon keresztül a Hálózati Üzletszabályzatban rögzített küszöbérték (60%) alatt van, erről a fenntartott kapacitással rendelkező kapacitásigénylőt három napon belül tájékoztatja, továbbá felszólítja, hogy nyolc napon belül nyilatkozzon arról, hogy fennáll-e olyan érdekkörén kívül álló ok, amely miatt a vasúti pályahálózat számára nem volt hozzáférhető, továbbá csatolja az ok igazolásához szükséges okiratokat.

Ha a kapacitásigénylő ezen kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, vagy az érdekkörén kívül álló okot nem igazolja, a VPE Kft. a fenntartott kapacitást visszavonja. A VPE Kft. a döntéséről a kapacitásigénylőt, a vasúti pályahálózat-működtetőt, valamint a vasúti igazgatási szervet haladéktalanul értesíti.

A pályahálózat-működtető a kapacitásigénylőkkel és a VPE Kft.-vel történő egyeztetés után a pályahálózat vagy annak egy része túlterheltté nyilvánítását követő hat hónapon belül kapacitáselemzést készít a túlterhelt pályaszakaszokról.

A pályahálózat-működtető a kapacitáselemzésben meghatározza a pályahálózat-kapacitás igények teljesítésének korlátait, valamint javaslatokat dolgoz ki a korlátok megszüntetésére. A kapacitáselemzés meghatározza a túlterheltség okait, valamint a túlterheltség enyhítésére irányuló rövid és középtávú intézkedéseket.

A kapacitáselemzés elvégzését követő hat hónapon belül a pályahálózat-működtető kapacitásbővítési tervet készít a kapacitásigénylőkkel folytatott konzultációt követően.

A kapacitásbővítési terv meghatározza:

1. a túlterheltség okait,
2. a forgalom várható jövőbeli alakulását rövid, közép- és hosszú távon,
3. a vasúti pályaszakasz fejlesztésének korlátait,
4. a kapacitásbővítés lehetőségeit és költségeit, ideértve a hálózat-hozzáférési díjak várható változásait,
5. a lehetséges kapacitásbővítési intézkedéseket és a megvalósításukra vonatkozó költség-haszon elemzéseket,
6. a javasolt intézkedések megvalósításának ütemtervét,
7. az intézkedések megvalósításához szükséges pénzügyi fedezet (ezen belül az állami támogatás) mértékét.

A kapacitásbővítési tervet a pályahálózat-működtető az egyeztetések után esetlegesen fennmaradt véleménykülönbségeket is bemutatva küldi meg a VPE Kft. és a vasúti igazgatási szerv részére. Ha a kapacitásbővítési tervben meghatározott intézkedések állami támogatás felhasználását igénylik, akkor azt a pályahálózat-működtető a közlekedésért felelős miniszternek is megküldi. A kapacitásbővítési tervben foglalt intézkedések megvalósításáról a pályahálózat-működtető negyedévente beszámolót készít a vasúti igazgatási szerv részére.

A nyílt hozzáférésű pályahálózaton jelenleg nincs túlterhelt pályaszakasz.

4.4.3.2 Prioritási szabályok és a követendő eljárás

A túlterhelt vasúti pályaszakaszon a pályahálózat-működtető által igényelt menetvonal elsőbbséget élvez, amennyiben

- a kapacitás használata a jogszabályban foglaltak végrehajtásához szükséges, vagy
- a pályahálózat-működtető karbantartási, felújítási vagy fejlesztési munkát végez.

A pályahálózat-működtető a fenti esetekben rögzített elsőbbségi igényét csúcsidőszakon belül végzett vasúti közszolgáltatással szemben nem érvényesítheti.

Túlterhelt vasúti pályaszakasz esetében a fenti rendelkezések érvényesítését követően, az alábbi sorrend figyelembe vételével - a szakosított infrastruktúraként kijelölt vasúti pályaszakaszok kivételével - elsőbbséget kell biztosítani:

- a vasúti közszolgáltatásnak,
- a nemzetközi vasúti személyszállításnak,
- a nemzetközi vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti árutovábbításnak,
- az egyéb vasúti személyszállításnak.

Ha az előző bekezdésben foglaltak alapján az elsőbbséget élvező menetvonal-igény nem határozható meg, akkor az alábbi sorrend figyelembevételével elsőbbséget kell biztosítani:

- az ütemes menetrend alapján közlekedő vonatoknak,
- a keretmegállapodás alapján igényelt menetvonalaknak,
- a több közlekedési napra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a hosszabb viszonylatra vonatkozó menetvonal-igényeknek,
- a rendszeresen közlekedő vonatok menetvonal-igényeinek,
- a korábban benyújtott menetvonal-igényeknek.

4.4.3.3 A kiutalás visszavonása

A 2.2.1 pontban meghatározott vasúti pályahálózat használatához előírt jogosultságot igazoló okiratok, dokumentumok bármelyikében beállt változás esetén, a VPE Kft. jogosult a már kiutalt pályavasúti szolgáltatásait felülvizsgálni.

Amennyiben az előző bekezdésben hivatkozott okiratok, dokumentumok nem igazolják a kapacitásigénylő használati jogosultságát, a VPE Kft. a pályavasúti szolgáltatást visszavonja. A pályavasúti szolgáltatás visszavonását a VPE Kft. kimutathatóan köteles közölni a kapacitásigénylővel és a pályahálózat-működtetővel.

4.4.4 A keretmegállapodás hatása

A keret-megállapodás alapján benyújtott menetvonal-igény elsőbbséget élvez az 55/2015. (IX.30) NFM rendelet 17. § (4) bekezdésében foglaltak szerint.

4.5 Kapacitáselosztás vasúti pályahálózat karbantartási, felújítási és fejlesztési célból

4.5.1 Az eljárás leírása

A pályahálózat-működtető jogosult az általa működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózaton karbantartási, felújítási és fejlesztési munkákat végezni (továbbiakban vágányzári igények), illetve végeztetni, ehhez kapacitást lekötni, a vasúti pályahálózatot igénybe venni.

A pályahálózat-működtető a karbantartási, felújítási és fejlesztési munkáit úgy köteles tervezni, hogy ezen munkálatok idejére eső bevételkiesés, valamint a vonatközlekedésre gyakorolt hatás a lehető legkisebb legyen.

A vasúti pályahálózaton végzett olyan karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák vágányzári igényét, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető a jelen pontban rögzített eljárási rend szerint nyújtja be a VPE Kft.-hez. A karbantartási, felújítási és fejlesztési munkák várható hatásának bemutatását folyamatosan, naprakészen a VPE Kft. honlapján kell közzétenni.

4.5.1.1 Vasúti pályahálózat-kapacitás biztosítása a tervezett karbantartásokhoz, felújításhoz és fejlesztéshez

A pályahálózat-működtető az adott évre vonatkozó üzemi menetrend készítésekor figyelembe veendő éves vágányzári igényeit az éves menetvonal-igények benyújtási határidejéig (2016. április 11.) nyújthatja be a VPE Kft. részére a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján. A vágányzári igény benyújtásával egy időben a pályahálózat-működtető köteles csatolni a közlekedtetési tervet, melyet csak az éves vágányzári igény benyújtásának határidejéig módosíthat. Az éves vágányzári igényeket a VPE Kft. az éves üzemi menetrendre vonatkozó szabályok alapján elégíti ki.

4.5.1.2 A nem éves vágányzári igényekkel kapcsolatos kapacitás elosztási szabályok

Az éves üzemi menetrend készítésének időszakában nem tervezhető olyan vágányzári igények időtartamára, amelyek az érintett pályahálózat-szakaszon a vonatközlekedést akadályozzák vagy korlátozzák, a pályahálózat-működtető - a várható bevételkiesésének és a már kiutalt menetvonalakkal összefüggő esetleges kártérítési kötelezettségének mérlegelésével - a VPE Kft.-től pályahálózat-kapacitást igényel a VPE Kft. menetvonal igénylő rendszerében, elérhetősége hiányában a 4.5.1.1 számú melléklet szerinti minta alapján.

A nem éves vágányzári igények típusai az alábbiak lehetnek:

- a) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 70 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- b) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 50 nappal és legfeljebb 69 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- c) a munkálatok tervezett kezdési idejét legalább 30 nappal és legfeljebb 49 nappal megelőzően benyújtott vágányzári igény,
- d) menetvonalak zavarása nélküli vágányzár,
- e) üzembiztonsági vágányzár.

A vágányzári igény benyújtásakor meg kell jelölni:

- az érintett pályaszakaszt (állomásköz, jobb-bal vágány, állomási vágány, stb.),
- az időszakot (hónap-nap-óra-perctől-hónap-nap-óra percreg illetve vonattól-vonatig, stb.),
- technológiai jellemzőket (feszültségmentesítés, munkavédelmi lassújel, stb.).

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt benyújtja a VPE Kft.-hez, egyidejűleg nyilatkoznia kell arról, hogy a vágányzári igényben érintett kapacitásigénylőkkel az előzetes egyeztetés eredményre vezetett -e. Az érintett felek megállapodása alapján elkészült vágányzári közlekedési tervet a vágányzári igény benyújtásával együtt a kapacitás-elosztó szervezet részére meg kell küldeni, amely tartalmazza a munkálatok helyén és idején felül a kapacitásra gyakorolt hatást. A kapacitás-elosztó szervezet a megküldött közlekedési terv szerint tanulmánymenetrendet készít, amely alapján az érintett, kiutalt kapacitásigények módosítása azok tulajdonosának feladata. Amennyiben a vágányzár kezdete előtti 25 napig a kiutalt kapacitásigények módosítása nem történik meg, a kapacitás-elosztó szervezet az érintett, kiutalt kapacitásigényeket visszavonja.

A VPE Kft. a benyújtott vágányzári igény alapján - amennyiben az még kiutalt menetvonalakat is érint - kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, és a csatolt közlekedési terv szerint elkészíti az ideiglenes üzemi

menetrendet, amennyiben a menetvonal tulajdonosa kezdeményezte a menetvonal igény módosítását.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 70 nappal korábban benyújtja, és az érintett kapacitásigénylőkkel folytatott előzetes egyeztetés során megállapodás nem történt, a pályahálózat-működtető a kapacitás-elosztó szervezetet felhatalmazhatja a vágányzárral érintett kiutalt kapacitásigények visszavonására, amennyiben a pályahálózat-működtető igazolja, hogy az érintett kapacitásigénylőnek olyan megfelelő alternatív megoldásra tett javaslatot, amely az érintett kapacitásigénylő számára hálózat-hozzáférési díjnövekedést nem eredményez.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 50 nappal és legfeljebb 69 nappal megelőzően nyújtja be, az érintett vágányzári igény miatti pályahasználatból adódó többletköltségeket a pályahálózat-működtető megtéríti a kapacitásigénylők részére.

Amennyiben a pályahálózat-működtető a nem éves vágányzári igényét a munkálatok megkezdése előtt legalább 30 nappal és legfeljebb 49 nappal megelőzően nyújtja be, az érintett vágányzári igény miatti pályahasználatból és vontatásból adódó többletköltségeket a pályahálózat-működtető megtéríti a kapacitásigénylők részére.

A változásokkal érintett menetvonalak vonatkozásában az újonnan benyújtott igények alapján a VPE Kft. új menetrendet készít (ideiglenes üzemi menetrend), melyet az üzemi menetrend részévé tesz.

A pályahálózat-működtetőnek a menetvonalak zavarása nélküli vágányzári igényét lehetőség szerint 15 nappal a munkálatok tervezett kezdési idejét megelőzően kell benyújtania a kapacitás-elosztó szervezethez. A VPE Kft. az így benyújtott vágányzári igény alapján kezdeményezi az adott vasúti pályaszakasz üzemi menetrendjének felfüggesztését, valamint rögzíti azon menetvonal igényeket a vágányzári igényben, amelyek közlekedését a pályahálózat-működtető a vágányzár tartama alatt biztosítani fogja.

Üzembiztonsági vágányzárát a pályahálózat-működtető abban az esetben nyújthat be a kapacitás-elosztó szervezethez, ha

- a) előre nem látható, az élet- és vagyonbiztonságot, vagy a vasútüzem biztonságát fenyegető helyzet miatt került benyújtásra,
- b) az a menetrend szerinti közlekedés mielőbbi helyreállítására irányul,
- c) nem kapcsolódik más vágányzári igényhez és
- d) az érvényessége kezdete a kapacitás-elosztó szervezet általi kiutalás pillanata.

Üzembiztonsági vágányzár esetén a pályahálózat-működtető jogosult az érintett kiutalt kapacitásigények visszavonását kezdeményezni a kapacitás-elosztó szervezetenél, amennyiben a kapacitásigénylőket egyidejűleg tájékoztatja az üzembiztonsági vágányzárról, valamint nyilatkozik arról, hogy a benyújtott üzembiztonsági vágányzári igény nem kapcsolódik más vágányzári igényhez. A kapacitás-elosztó szervezet a tájékoztatás és nyilatkozat alapján a kiutalt kapacitásigényeket visszavonja.

A nem éves vágányzárak esetén a vágányzári igények benyújtása és kiutalása közötti időben benyújtott, a vágányzárral érintett szakaszt érintő menetvonal- vagy szolgáltatás igények vagy úgy kerülnek figyelembe vételre, mintha a vágányzár kiutalásra került volna, vagy a vágányzár kiutalását követően kerülhetnek elbírálásra. A pályahálózat-működtető az ilyen

munkálatokat úgy köteles elvégezni, hogy a zavartatás mértéke és időtartama a lehető legkisebb legyen.

A vágányzárban foglalt időadatoktól eltérően is megtartható a vágányzár a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól szóló rendeletben meghatározott, a pályahálózat-működtető tevékenységére visszavezethető késési kódok alkalmazásával. A vágányzárban foglalt időadatoktól való eltérés legfeljebb 24 óra lehet.

4.6 Lemondási szabályok, eljárás a lemondás elmaradása miatt

A kapacitásigénylő a számára kiutalt pályahálózat-kapacitást, valamint a pályahálózat-működtető a számára karbantartási, felújítási és fejlesztési célból kiutalt vágányzári igényt a VPE Kft.-nél írásban vagy elektronikus úton a VPE Kft. menetvonal-igénylő informatikai rendszerének útján vagy faxon a tervezett közlekedési időpontot követő 24 óráig lemondhatja.

A pályahálózat működtető az igényelt vasúti pályahálózat-kapacitás lemondásának tekinti:

- Amennyiben a kapacitásfoglalásra jogosult által megjelölt hozzáférésre jogosult és a pályahálózat-működtető közötti hálózat-hozzáférési szerződés a kapacitásfoglalásra jogosult vagy a hozzáférésre jogosult érdekkörében felmerült okból nem jön létre a pályahálózat-működtető által meghatározott határidőig.
- amennyiben a hozzáférésre jogosult hálózat-hozzáférési szerződését a pályahálózat-működtető felmondja vagy a szerződés teljesítését felfüggeszti.
- amennyiben a hozzáférésre jogosult a kiutalt szolgáltatás igénybevételét a kért kezdési időponttól 24 óráig nem kezdi meg.

4.7 Rendkívüli küldemények és veszélyes áruk továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése

Rendkívüli küldemény és veszélyes áru továbbítása, próbavonatok és Ro-La vonatok közlekedtetése engedélyköteles, ezért a menetvonal-igénylés során ezt jelezni kell.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt-re és a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1 és a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

4.8 Különleges intézkedések üzemzavar, veszélyhelyzet esetén

4.8.1 A menetrendszerinti közlekedés helyreállításának főbb elvei

- A napi tervtől, menetrendtől való eltérés esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete köteles olyan intézkedések megtételére, amelyek megszüntetik a zavarokat, helyreállítják a tervszerinti, menetrendszerinti vonatközlekedést.
- A hozzáférésre jogosultaknak folyamatosan rendelkezniük kell egy döntési jogosultsággal felruházott kapcsolattartó személlyel, vagy saját irányítási szervezettel, akit, vagy akiket üzemzavar, veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető üzem- és operatív irányítási szervezete értesíteni tud, és akinek vagy akiknek igényeit a menetrendszerinti üzem helyreállítása céljából figyelembe vehet. Vis maior és előre nem látható egyéb rendkívüli körülmények esetén:
  - A vonatközlekedésben műszaki meghibásodás vagy balesetek miatt bekövetkezett zavarok esetén a pályahálózat-működtető köteles mindent megtenni a normál üzemi körülmények visszaállítására, az érintett hozzáférésre jogosultak tájékoztatása mellett. E célból megfelelő

szabályozást kell készítenie, amely tartalmazza súlyos balesetek, vagy a vonatközlekedésben bekövetkezett súlyos zavarok esetén értesítendő szervezeteket.

- A pályahálózat-működtető kérésére a hozzáférésre jogosult köteles térítés ellenében rendelkezésre bocsátani a normál üzemi körülmény mielőbbi visszaállításához a legmegfelelőbbnek ítélt eszközöket.
- A vasúti pályahálózatot ideiglenesen használhatatlanná tevő veszélyhelyzet esetén a pályahálózat-működtető a kiutalt menetvonalakat az érdekeltek értesítésével visszavonhatja a helyreállításhoz szükséges időtartamra. A VPE Kft. erre az időszakra a kapacitásigénylő kérelmére a rendelkezésre álló kapacitás terhére más menetvonalat ajánl fel.

4.8.2 Eljárási rend

Eljárás:

- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete intézkedik a vasúti pályahálózat szabadddá tétele érdekében.
- A pályahálózat-működtető üzemirányítási szervezete a kapacitásigénylő irányító szervezetének vagy képviselőjének közreműködésével intézkedik az üzemzavar, veszélyhelyzet megszüntetéséről és a hozzáférésre jogosult vonatainak leköszlekedtetéséről.

4.8.3 Előrelátható problémák

Előrelátható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) bekezdés a)-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.8.4 Előre nem látható problémák

Előre nem látható veszélyhelyzet esetén a Vtv. 31.§ (2) bekezdés a)-b) pontjában rögzítettek szerint kell eljárni.

4.9 A kiszolgáló létesítmények kapacitáselosztása

Amennyiben a kiszolgáló létesítményt nem pályahálózat-működtető üzemelteti, annak kapacitását a kiszolgáló létesítmény üzemeltetője osztja el.

5. A HOZZÁFÉRÉSRE JOGOSULTAK SZÁMÁRA NYÚJTANDÓ SZOLGÁLTATÁSOK

5.1 Bevezetés

A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevételét és a nyílt hozzáférés keretében nyújtandó pályavasúti szolgáltatásokat valamennyi kapacitásigénylő számára azonos feltételekkel kell elérhetővé tenni, és azonos fizetendő összegek ellenében kell nyújtani.

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. szolgáltatásainak belső tartalma a pályahálózat-működtetőkre jellemző sajátosságok miatt eltérő lehet. Az eltéréseket a HÜSZ minden esetben tartalmazza. Ahol a HÜSZ nem tartalmaz a szolgáltatások vonatkozásában eltérést, a szolgáltatást mindkét pályahálózat-működtető azonos tartalommal nyújtja.

A kapcsolódó infrastrukturális háttér a 3. fejezet, a díjszabás feltételeit és a szolgáltatásokhoz kapcsolódó fizetendő összegeket a 6. fejezet tartalmazza.

5.2 Alapszolgáltatások

A Vtv. 2. sz. mellékletének 1. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.2.1 Menetvonal biztosítás

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelése.

A szolgáltatás tartalmazza:

- az igény (beleértve az igényhez tartozó járulékos, kiegészítő és mellékszolgáltatásokat is) elektronikus alapú fogadását,
- az igény teljesíthetőségének vizsgálatát,
- szükség szerint menetrend szerkesztését,
- az igényhez kapcsolódó szolgáltatás végrehajthatóságának vizsgálatát,
- az igény elfogadásáról és megvalósításáról való visszajelzést a kapacitásigénylő számára, valamint
- intézkedést a végrehajtás érdekében.

5.2.2 Közlekedtetés

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatnak árutovábbítás, személyszállítás, illetőleg vontatás céljára a hozzáférésre jogosult részére történő rendelkezésre bocsátását,
- nyílt hozzáférésű vasútvonalak, a forgalmi átmenő fővágányok, az átmenő fővágányokban szereplő kitérők, a vágánykapcsolatok, a műtárgyak, valamint a jelző- és biztosítóberendezések használatának biztosítását,
- a vonatközlekedés lebonyolítását a forgalomirányítás személyzetének, eszközeinek és információs rendszerének biztosításával,
- a vasúti járművek közlekedtetéséhez szükséges adatok kezelését és továbbítását (szükség esetén a rendkívüli küldemények továbbításához szükséges engedély kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését),
- a menetokmány és mellékleteinek kezelésével kapcsolatos pályahálózat-működtetői tevékenység végzését.

5.2.3 Felsővezetéki rendszerek használata

A szolgáltatás tartalmazza:

- a felsővezetéki és energiaellátó rendszerekhez való hozzáférést és azok használatát vontatási villamos energia biztosítása céljából (villamos energia nélkül).

5.3 Járulékos szolgáltatások

5.3.1 Hozzáférés a kiszolgáló létesítményekhez

A Vtv. 2. sz. mellékletének 2. pontjában foglalt szolgáltatások.

A járulékos szolgáltatásokon belül három típust különböztetünk meg:

- a kiszolgáló létesítményekhez és berendezésekhez való hozzáférést biztosító, azaz hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatásokat,
- a kiszolgáló létesítményekhez és berendezésekhez kapcsolódó szolgáltatásokat biztosító, azaz közreműködés jellegű járulékos szolgáltatásokat, illetve
- a mindkét felsorolt típust egyszerre biztosító, összetett szolgáltatásokat.

A pályahálózat-működtető a közreműködés jellegű szolgáltatásrészeket az összetett szolgáltatások keretében kizárólag azokon a szolgálati helyeken nyújtja, amelyek rendelkeznek az adott szolgáltatás nyújtásához szükséges létesítménnyel, és/vagy berendezéssel.

5.3.1.1 Állomáshasználat személyszállító vonatok számára

5.3.1.1.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A és B vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személypályaudvarok, állomások és megállóhelyek - személyszállítás céljára igénybe vett, az alapszolgáltatásokban nem foglalt - pályahálózatához és egyéb létesítményeihez való hozzáférést és azok használatát,
- utas-kiszolgáló építményekhez és létesítményekhez, utasterekhez való hozzáférés biztosítását, valamint a peronok, az alul- és felüljárók igénybevételét,
- az állomási forgalmi tevékenység megállással összefüggő, a vonatindítással és vonatfogadással kapcsolatos igénybevételének biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- állomási utas-tájékoztatást, utas-kiszolgálás biztosítását,
- állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági- és járőrszolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat),
- menetjegykiadó épületek használatát, váróterem és egyéb utasforgalmi épületek, területek igénybevételének és a kapcsolódó szolgáltatásoknak a biztosítását.

A fenti szolgáltatás elemek igénybevételéhez a megállási célú állomáshasználatot a vonat minden érintett szolgálati helyén (beleértve a kiinduló/végállomást, valamint a feltételes megállóhelyet is) meg kell rendelni.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen az állomáshasználatot meg kell rendelni.

5.3.1.1.2 Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B és C vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok összeállításához, tolatásához és szétrendezéséhez kapcsolódó pályahálózathoz, illetve a pályahálózathoz tartozó berendezésekhez, jelző- és biztosító berendezésekhez való hozzáférés biztosítását,
- az állomási forgalmi tevékenység tolatással kapcsolatos igénybevételét,
- a személyszállító vonatok előfűtéshez, előhűtéséhez, víztöltéséhez, zártrendszerű wc ürítéséhez, kocsimosáshoz szükséges telepített berendezésekhez, vasúti járművek karbantartására szolgáló létesítményekhez való hozzáférés biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a személyszállító vonatok előfűtéséhez, előhűtéséhez, víztöltéshez, szükséges telepített berendezések biztosítását, azok használatát és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (energia biztosítása nélkül).

5.3.1.2 Tehervonatok állomáshasználata

Összetett szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben D vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomáshoz tartozó, az alapszolgáltatásban nem foglalt vasúti pályákhoz és létesítményekhez, vonatfogadó vágányokhoz árutovábbítás céljából történő hozzáférés biztosítását (hozzáférés a vonat és a ki/besorozott járművek által igénybevett vágányok és a hozzá tartozó technikai és műszaki berendezésekhez),
- az állomási forgalmi tevékenység vonatindítással, vonatfogadással kapcsolatos, alapszolgáltatásban nem foglalt igénybevételét (forgalomirányítás, a vonat közlekedési adatainak rögzítése),
- a rendező pályaudvarokhoz, valamint az elegyrendező berendezésekhez történő hozzáférést, valamint az oda eljutást biztosító állomási mellékvágányokhoz való hozzáférés biztosítását,
- a rendezéshez szükséges forgalmi tevékenység ellátását, kivéve az üzemanyag vételező helyek használata, vasúti járműmérleg használata, valamint a járműtárolás szolgáltatásokhoz kapcsolódó forgalmi tevékenység ellátását,
- a hozzáférést a nyílt hozzáférésű saját célú vasúti pályahálózathoz, rakterületekhez, a rakodási célra kijelölt, a csatlakozó és az átrakó vágányokhoz, a nyomtávok közötti átrakást biztosító létesítményekhez, a vasúti jármű karbantartására szolgáló létesítményekhez, valamint az árufuvarozás kiszolgálásához szükséges ingatlanokhoz.

Amennyiben a vonat útvonalában olyan szolgálati hely található, ahonnan a vonat célállomásának elérése csak irányváltással lehetséges, abban az esetben az irányváltással érintett szolgálati helyen az állomáshasználatot meg kell rendelni.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az állomás felügyeletének biztosítását (biztonsági-és járőrszolgálat, bele nem értve a járművek vonatkozásában nyújtott biztonsági szolgáltatásokat)
- az árufuvarozás kiszolgálásához szükséges ingatlanok használatának biztosítását és a kapcsolódó szolgáltatások nyújtását.

5.3.1.3 Rendező pályaudvarokhoz és vonatképző létesítményekhez való hozzáférés

A rendező pályaudvarokhoz és vonatképző létesítményekhez való hozzáférést az állomáshasználati szolgáltatások tartalmazzák az 5.3.1.1 és az 5.3.1.2 pont alapján.

A MÁV Zrt. pályahálózatán az alábbi szolgálati helyek minősülnek rendező pályaudvarnak:

- Ferencváros (10025, 40162, 46466), Eperjeske-Rendező (42358), Fényeslitke-Déli rendező (42127), Miskolc-Rendező (12641).

5.3.1.4 Járműtárolás

Hozzáférés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti járművek 24 órát meghaladó tárolását, az eljutást biztosító mellékvágányok használatát, és a kapcsolódó forgalmi tevékenység biztosítását.

Az érintett vasúti járművek őrzéséről és felügyeletéről a hozzáférésre jogosult köteles gondoskodni, azt a szolgáltatás nem tartalmazza. A kapacitásigénylő a tárolási igényt legkésőbb a járművek tárolási helyére érkezését követően haladéktalanul, de még nem járműtárolásnak minősülő 24 óra lejártá előtt köteles megrendelni.

Nem minősülnek járműtárolásnak az alábbi esetek:

A MÁV Zrt. vonatkozásában:

- a teherkocsik közforgalmú rakodóvágányon és a hozzájuk tartozó rakodóterületeken a hozzáférési igény jelzése alapján történő, a kiutalt időszakon belüli tartózkodása,
- személykocsik és motorvonatok 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában:

- be- vagy kirakodásra váró teherkocsik 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- személykocsik és motorvonatok 120 órát meg nem haladó tartózkodása,
- baleset, rendkívüli események miatt várakozó kocsik,
- pályahálózat működtetéséhez igénybevett járművek tárolása.

5.3.1.5 Karbantartó létesítmények használata

A GYSEV Zrt. a szolgáltatást az állomáshasználat szolgáltatások keretében biztosítja.

A MÁV Zrt. a szolgáltatást nem nyújtja.

5.3.1.6 További műszaki berendezések

5.3.1.6.1 Vasúti járműmérleg használata

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- a vasúti járműmérleghez való eljutást biztosító vágányok használatának biztosítását,
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- üzemképes vasúti járműmérleg biztosítását,
- a mérlegházba való bejutás biztosítását,
- a vasúti jármű tömegének a kapacitásigénylő által történő megállapítása melletti felügyeletet.

A pályahálózat-működtetők a 3.6.6.2 számú mellékletben meghirdetett helyeken és időben biztosítják a szolgáltatás igénybevételét.

A vasúti járművek mérlegelése során az alábbiakat kell a valóságnak megfelelően a tömeg megállapítást végző személynek a pályavasúti mérlegnaplóba feljegyezni:

- a vasúti jármű pályaszáma,
- teljes mért tömege,
- a vasúti jármű tengelyeinek száma,
- a vasúti járművön feliratozott önsúlya.

5.3.1.7 Vasúti tevékenységhez kapcsolódó belvízi kikötői berendezések használata

A pályahálózat működtetők a szolgáltatást nem nyújtják.

5.3.1.8 Segélynyújtó berendezések használata

A pályahálózat működtetők a szolgáltatást nem nyújtják.

5.3.1.9 Üzemanyag vételező helyek használata

Összetett szolgáltatás.

A hozzáférés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag vételező helyekhez való eljutást biztosító vágányok használatának biztosítását
- a hozzáféréshez szükséges forgalmi tevékenység biztosítását.

A közreműködés jellegű szolgáltatásrész tartalmazza:

- az üzemanyag-vételező helyekhez kapcsolódó ingatlanok és berendezések használatának biztosítását és a kapcsolódó szolgáltatás nyújtását (üzemanyag nélkül).

Az üzemanyag vételező helyeket és azok nyitva tartását a 3.6.9 számú melléklet tartalmazza.

5.3.2 A kiszolgáló létesítményekben elérhető szolgáltatások

5.3.2.1 Tolatás

5.3.2.1.1. Tolatószemélyzet biztosítása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- tolatószemélyzet biztosítását a tolatási tevékenységhez az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A pályahálózat-működtető a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatást csak abban az esetben nyújtja, ha a minimálisan szükséges tolatószemélyzeti létszámot a kapacitásigénylő megrendelte.

5.3.2.1.2 Tolatószemélyzet rendelkezésre állása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- tolatószemélyzet rendelkezésre állását a tolatási tevékenység elvégzéséhez az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és/vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak.

Tolatószemélyzet rendelkezésre állása szolgáltatásnak minősül a járműkapcsolás, útátjáró fedezése, jármű vonatba történő be- illetve vonatból történő kisorozása, vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított tolatásvezető és/vagy kocsirendező (illetve ilyen

feladatkörben eljáró más pályavasúti személyzet) közreműködésével kerül végrehajtásra függetlenül a tolatással érintett vonat vonatkategóriájától.

Adott tolatási művelet elvégzéséhez szükséges minimális tolatószemélyzeti létszámról az érintett állomás Állomási Végrehajtási Utasítása rendelkezik.

A MÁV Zrt. a szolgáltatást nem nyújtja.

5.3.2.1.3 Vontatójármű biztosítása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű biztosítását tolatás céljából,
- a vontatójárművet kezelő mozdonyszemélyzet biztosítását.

A pályahálózat-működtető vontatójárművet kizárólag az 5.3.2.1 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben biztosít. Pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű pályavasúti tolatószemélyzet biztosítása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,
- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,
- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

5.3.2.1.4 Vontatójármű rendelkezésre állása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatójármű rendelkezésre állását tolatási tevékenységek elvégzéséhez az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben,
- az 5.3.2.1 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és / vagy üzemidőkön kívül, amennyiben a pályahálózat-működtető oldalán a szükséges erőforrások rendelkezésre állnak
- a vontatójárművet kezelő mozdonyszemélyzet biztosítását.

A GYSEV Zrt. által biztosított vontatójármű pályavasúti tolatószemélyzet rendelkezésre állása nélkül nem igényelhető.

Vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatásnak minősül:

- járművek átállítása,
- állomási vagy állomásból kiágazó saját célú vasúti pályahálózathoz a nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat határpontjáig történő járműkiszolgálás,
- jármű vonatba történő be-, illetve vonatból történő kisorozása,

- vonatösszeállítás, szétrendezés, finomrendezés, illetve minden olyan állomási tevékenység, amely a pályahálózat-működtető által biztosított vontatójármű közreműködésével kerül végrehajtásra.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2 Egyéb szolgáltatások

5.3.2.2.1 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

A MÁV Zrt. területén üzemanyagot csak az általa üzemeltetett helyeken lévő vasúti üzemanyagtöltő állomásokon lehet vételezni.

A GYSEV Zrt. területén mobil üzemanyagtöltés is lehetséges, de csak a GYSEV Zrt. előzetes engedélyével.

5.3.2.2.2 Vízfeltöltéshez használt víz biztosítása

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vízfeltöltéshez, vízvételezéshez használt víz biztosítását.

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2.3 Vonatfelvétel

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonatnál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint
- a zárjelző kezelését.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2.4 Vonat előkészítés

Közreműködés jellegű szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkategóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- az induló vonatonál a vonatterhelési kimutatás (VTK) elkészítéséhez szükséges adatok felvételét, az adatoknak a pályahálózat-működtető információs rendszerébe való átadását rögzítés céljából,
- féksúly-számítás elvégzését, valamint a zárjelző kezelését
- vasúti kocsikra a bárcák elhelyezését,
- kocsizárak ellenőrzését, kocsizár-hiány, illetve sérülés esetén annak pótlását.

A vasúti kocsikra a bárcák elhelyezése, kocsizárak meglétének ellenőrzésénél, kocsizár-hiány, illetve sérülés esetén annak pótlásánál a szolgáltatás igénybevételéhez a feltételek előzetes írásbeli rögzítése szükséges.

A GYSEV Zrt. az 5.3.2.2.4 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2.5 Személyzet biztosítása mérlegeléshez

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti járművek mérlegelésének elvégzését.

A MÁV Zrt. az. 5.3.2.2.5 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2.6 Tengelyátszerelés

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a járművek különböző nyomtávolságú forgóvázainak átcserélését (a forgóváznak mind a széles nyomtávra történő átszerelését, mind a normál nyomtávra történő visszacszerelését),
- járművek áttengelyezés utáni műszaki vizsgálatát, azaz a széles nyomtávolságra visszaszerelt vasúti teherkocsik E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerinti műszaki vizsgálatát, valamint a normál nyomtávolságra áttengelyezett széles nyomtávolságú vasúti teherkocsik E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerinti műszaki vizsgálatát.

A MÁV Zrt. a 3.6.6.1 pontban szereplő szolgálati helyeken nyújtja a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.3.2.2.7 Forgóváz használat

Közreműködés jellegű szolgáltatás.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a forgóváz igénybevételét.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4 Kiegészítő szolgáltatások

A Vtv. 2. sz. mellékletének 3. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

Szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkegóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- vontatási villamos energia magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

5.4.2 Vonatok számára nyújtott szolgáltatások

5.4.2.1. Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia biztosítása

Szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkegóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási célra felhasznált villamos energia (előfűtés, előhűtés) magánvezetéken keresztül történő továbbadását.

A szolgáltatás igénybevételére alkalmas szolgálati helyek felsorolását a 3.3.1.3 számú melléklet tartalmazza.

5.4.2.2. Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) üzemanyag biztosítása

Szolgáltatás a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonatkegóriába sorolt vonatok számára.

A szolgáltatás tartalmazza:

- a nem vontatási felhasználású üzemanyag biztosítását.

A MÁV Zrt. a 3.6.9 számú mellékletben meghirdetett szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja ezt a szolgáltatást.

A GYSEV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.4.3 Rendkívüli küldemény, veszélyes áru továbbítása, próbavonat, Ro-La vonat közlekedtetése

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges engedély kapacitásigénylő részére történő kiadását, a küldemény regisztrálását, írásbeli ajánlat megküldését a közlekedtetés szolgáltatás tartalmazza.

A rendkívüli küldemények továbbításához szükséges eljárási rendet a MÁV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-1, a GYSEV Zrt-re vonatkozóan a 4.7-2 számú melléklet tartalmazza.

5.5 Mellékszolgáltatások

A Vtv. 2. sz. mellékletének 4. pontjában foglalt szolgáltatások.

5.5.1 A hírközlő hálózathoz való hozzáférés

A pályahálózat működtetők ilyen szolgáltatást nem nyújtanak.

5.5.2 Kiegészítő információk nyújtása

A pályahálózat működtetők ilyen szolgáltatást nem nyújtanak.

5.5.3 Vasúti jármű műszaki vizsgálata

A szolgáltatás tartalmazza:

- a vasúti jármű műszaki vizsgálatát az E.12. számú Műszaki Kocsiszolgálati Utasítás szerint.

A GYSEV Zrt. a szolgáltatást az 5.5.3 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken és üzemidőkben nyújtja.

A MÁV Zrt. nem nyújt ilyen szolgáltatást.

5.5.4 Menetjegykiadás és számadópénztári tevékenység

A szolgáltatás tartalmazza a pályavasúti személyzet által végzett:

- vasúti menetjegyek, valamint a kapacitásigénylő Személyszállítási Üzletszabályzatában és annak mellékleteiben, utasításaiban, rendelkezéseiben meghatározott egyéb értékcikkek (továbbiakban együttesen: Menetjegyek) értékesítését, ezzel összefüggő információ nyújtását,
- menetjegyek visszatérítését,
- a vasúti menetjegy értékesítéssel összefüggő panaszok, bejelentések, kárigények kezelését, ezzel összefüggő információ nyújtását
- el- és leszámolást a pénztári bevételekkel
- az értékesítési tevékenység során eladott menetjegyekkel és a kapacitásigénylő javára beszedett bevételekkel, kiadásokkal kapcsolatos pénztári tevékenységet
- a fentiekkel összefüggő egyéb feladatokat

A pályahálózat-működtetők. a szolgáltatást az 5.5.4 számú mellékletben meghatározott szolgálati helyeken nyújtják.

5.5.5 Szakosított karbantartási szolgáltatások

A pályahálózat működtetők ilyen szolgáltatást nem nyújtanak.

6. DÍJAK

6.1 Díjszabási alapelvek

A VPE Kft. a díjképzési rendszer elemei meghatározásának módját a Díjképzési Módszertanban rögzíti (6.1-1. számú melléklet).

Az adott menetrendi évre vonatkozó díjképzési rendszer elemeinek megállapítását a VPE Kft. a Díjképzési Módszertan rendelkezései, a pályahálózat-működtetők utolsó lezárt üzleti évének tényadatai és díjévre vonatkozó üzleti tervében szereplő terv adatai, valamint a központi költségvetési támogatás (továbbiakban: állami szerepvállalás) értéke alapján végzi el.

A hálózat-hozzáférési díjak meghatározására vonatkozó részletes számításokat és a számítások alapjául szolgáló adatokat a Díjszámítási Dokumentum (6.1-2 számú melléklet) (továbbiakban: DD) tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy jelen HÜSZ hatálya mind a MÁV Zrt., mind a GYSEV Zrt. által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózatokra kiterjed, azonban a két pályahálózaton alkalmazott fizetendő összegek eltérhetnek, így a 6. fejezetben az egyes szolgáltatásokhoz kapcsolódó értékek az egyes pályahálózat-működtetők esetén elkülönülten kerülnek szerepeltetésre.

A 2016/2017. menetrendi időszakban az alábbi díjképzési elemek nem kerülnek alkalmazásra egyik pályahálózat-működtető esetében sem:

- Vtv. 67/C. § (1) bekezdésében rögzített túlterheltségi díj,
- Vtv. 67/C. § (2) bekezdésében rögzített környezetvédelmi díj,
- Vtv. 67/D. § (3) bekezdésében rögzített pályahálózat-fenntartási díj,
- Vtv. 67/G. § (1) bekezdésében rögzített eltérő nyomtáv miatti díj,
- Vtv. 67/G. § (2) bekezdésében rögzített beruházási díj,
- Vtv. 67/H. § (3) bekezdésben rögzített általános kedvezmény,
- Vtv. 67/H. § (4) bekezdésben rögzített egyedi kedvezmény,
- Vtv. 67/I. §-ban rögzített kiegészítő juttatás.

A Vtv. 67/G. § (3) bekezdésében rögzített alapján az ETCS díj alkalmazása kötelező, az ehhez kapcsolódó szabályozást a 6.4.4 pont tartalmazza.

A Vtv. 67/E.§ (1) bekezdése, illetve a vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 58/2015. (IX.30.) NFM rendelet (továbbiakban: Díjképzési rendelet) 9. § (1) bekezdése alapján, ha a hálózat-hozzáférési díjak várhatóan nem fedezik a pályahálózat-működtető összes indokolt költségét és ráfordítását, figyelembe véve az állami szerepvállalás összegét is, a szolgáltatások díja legfeljebb az összes indokolt költségre és ráfordításra fedezetet nyújtó mértékig felárral növelhető. A felár felszámítását megelőzően azonban vizsgálni szükséges, hogy van-e a 6.1-3 számú mellékletben szereplő szegmenslistában olyan szegmens, amely a felárral növelt hálózat-hozzáférési díjakat nem képes megfizetni.

A 2016/2017. menetrendi évre vonatkozó szegmensvizsgálat alapján valamennyi szegmens képes az alapszolgáltatások, a hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások, valamint az összetett járulékos szolgáltatások tekintetében a felárak megfizetésére.

A 6.1-3 számú mellékletben a Ro-La vonatok potenciálisan megjelenő szegmensként kerültek azonosításra, így az ebbe a szegmensbe tartozó vonatok számára az alapszolgáltatások, a hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások, valamint az összetett járulékos szolgáltatások igénybevétele esetén a felárak nem kerülnek felszámításra.

A VPE Kft., a díjképzési rendszer keretein belül hátrányos megkülönböztetéstől mentes díjakat és fizetendő összegeket hirdet meg a közlekedési piac összehasonlítható részterületein azonos természetű szolgáltatást nyújtó különböző kapacitásigénylők számára.

A meghirdetett szolgáltatásokért fizetendő összegek forintban (HUF) értendők és az ÁFA-t nem tartalmazzák.

A Vtv. 67/R. § (3) bekezdése szerinti értesítés a meghirdetett hálózat-hozzáférési díjakat és felárakat, valamint a rendelkezésre bocsátható vasúti pályahálózat-kapacitáshoz kapcsolódó naturáliák szorzataként kiszámított értékeket is tartalmazza. Az értesítésben megjelenő fizetendő rész- és összesített összegek nem tartalmaznak tizedes jegyet, azok minden esetben a kerekítési szabályok figyelembe vételével kerülnek megállapításra.

A pályahálózat-működtető a hozzáférésre jogosultak számára pénzügyi garancia formájában követelményeket ír elő a pályahálózat jövőbeni bevételeivel és használatával kapcsolatos jogos elvárásai védelme érdekében, melynek szabályozását a 2.3.2.1 melléklet 36.§-a tartalmazza.

6.1.1 Alapszolgáltatások

A vasúti pályahálózat-kapacitás iránti kérelmek kezelésével, továbbá a vonatközlekedés lebonyolításával kapcsolatos tevékenységek az alapszolgáltatásokon belül négy komponenshez: a menetvonal biztosításhoz, a közlekedtetés vonatkilométer alapú részéhez, a közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéhez és a felsővezeték használatához kapcsolhatóak.

A két pályahálózat-működtető által nyújtott alapszolgáltatásokért fizetendő összegeket a 6.3.1.1 és a 6.3.1.2 számú táblázatok tartalmazzák.

6.1.1.1 Menetvonal biztosítás

Az 5.2.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg, a ténylegesen megtett vonatkilométer alapján kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/vonatkm. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.1.1 számú táblázat tartalmazza.

A menetvonal biztosításért fizetendő összeg csak a ténylegesen leközlekedett vonat után terheli a hozzáférésre jogosultat.

6.1.1.2 Közlekedtetés

6.1.1.2.1 Közlekedtetés - általános tudnivalók

Az 5.2.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg vonatkilométer alapú és bruttótonna kilométer alapú részből áll, ennek megfelelően a ténylegesen megtett vonatkilométer és a teljesített bruttótonna kilométer alapján kerül felszámításra. A távolság meghatározásának alapja minden esetben a díjszabási kilométer.

A közlekedtetés vonatkilométer alapú részért fizetendő összeg 3 vonalkategóriára és az alábbi vonalkategóriákra kerül felszámításra:

- személyszállító vonatok (a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C vonalkategóriába sorolt vonatok),
- általános tehervonatok (a 4.3-2 számú mellékletben D vonalkategóriába sorolt vonatok, kivéve speciális tehervonatok),
- speciális tehervonatok (a 6.1-3 számú mellékletben egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, valamint a MÁV Zrt. esetén a Záhonyi tehervonatok)
- mozdonyvonatok (a 4.3-2 számú mellékletben E vonalkategóriába sorolt vonatok).

Mértékegység: Ft/vonatkilométer. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.1.2-1 és a 6.3.1.2-3 számú táblázat tartalmazza.

A közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéért fizetendő összeg a GYSEV Zrt. pályahálózatán vonal- és vonalkategóriától függetlenül kerül felszámításra.

A közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részéért fizetendő összeg a MÁV Zrt. pályahálózatán vonalkategóriától függetlenül kerül meghirdetésre, az alábbi 2 vonalkategóriában:

- személyszállító vonatok, általános tehervonatok, mozdonyvonatok (a 4.3-2 számú mellékletben A, B, C, D, E vonalkategóriába sorolt vonatok, kivéve speciális tehervonatok)
- speciális tehervonatok (a 6.1-3 számú mellékletben egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, valamint a Záhonyi tehervonatok).

Mértékegysége: Ft/bruttótonna kilométer. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.1.2-2 és a 6.3.1.2-4 számú táblázat tartalmazza.

6.1.1.2.2 Közlekedtetés - speciális tehervonatokra alkalmazott további szabályok

Tekintettel az állami szerepvállalás meghatározásának módjára, a 2016/2017. menetrendi évben meghirdetésre kerül a speciális tehervonatok kategória. A speciális tehervonatok kategória által fizetendő összegeket a GYSEV Zrt. pályahálózatán az egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, a MÁV Zrt. pályahálózatán az egyes kocsi forgalom szegmensbe sorolt vonatok, valamint a Záhonyi tehervonatok vehetik igénybe.

Az egyes kocsi forgalom szegmens meghatározását a 6.1-3. számú melléklet tartalmazza.

Záhonyi tehervonat (D kategória) minden olyan tehervonat, amely közlekedése során Kisvárdra [5514118] és Fényeslitke [5514134], vagy Kisvárdra [5514118] és Fényeslitke-Déli Rendező [5542127] szolgálati helyek közötti vonalszakaszt érinti, és ezen a vonalszakaszokon a vonat teljes tömege legalább 380 tonna.

A feltételek mind az egyes kocsi forgalom, mind a záhonyi tehervonatok esetében az igénylés alkalmával megvizsgálásra kerülnek és amennyiben azok teljesülnek, az árajánlatban a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek kerülnek alkalmazásra. A kapacitás-elosztás során a feltételek ellenőrzése automatikusan történik, a kapacitásigénylők oldaláról jelölési kötelezettség nem merül fel. A speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek az elszámolás során akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat a közlekedése során is teljesíti a feltételeket.

Amennyiben az igényléskor az egyes kocsi forgalomra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek

akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor is teljesíti az egyes kocsi forgalomra vonatkozó feltételeket.

Amennyiben az igényléskor a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor is teljesíti a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket.

Amennyiben az igényléskor mind az egyes kocsi forgalom, mind a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeket teljesíti a tehervonat, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek akkor vehetőek figyelembe, ha a vonat közlekedésekor legalább az egyik feltételt teljesíti.

Amennyiben az igényléskor csak az egyes kocsi forgalom, vagy csak a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételek teljesülnek, de a vonat leközlekedésekor mind az egyes kocsi forgalomra, mind a záhonyi tehervonatokra vonatkozó feltételeknek megfelel, az elszámolás során a speciális tehervonatokra vonatkozó fizetendő összegek kerülnek figyelembe vételre.

6.1.1.3 Felsővezetéki rendszerek használata

Az 5.2.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő összeg, a villamosított pályaszakaszon ténylegesen megtett villamos vonatkilométer alapján kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/villamosvonatkilométer. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.1.3 számú táblázat tartalmazza.

6.1.1.4 A menetvonalak, szolgáltatások felhasználása

A menetvonal kizárólag a menetvonal kiutalásban meghatározott azon időszakra vonatkozik, amely a vonat két pont közötti leközlekedtetéséhez szükséges. Ennek megfelelően bármilyen változtatás, amely a menetvonal útvonal- és időadataiban, a menetvonallal egyidejűleg megrendelt szolgáltatásokban a menetvonal út- vagy időadataira kihatóan, valamint a menetvonal kiutalás részét képező vonatkezelési kategóriára (4.3-2 számú melléklet) vonatkozó alapadatokban történik, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján a menetvonal lemondását és új - a változtatott paramétereknek megfelelő - menetvonal megrendelését teszi szükségessé.

A vonat indulásának késése esetén a vonat a hozzáférésre jogosult kérésére legfeljebb 24 órás időtartamon belül az eredetileg kiutalt menetvonal alapján - a Teljesítményösztönző Rendszer szabályainak alkalmazásával - is elindítható és a kiutalt menetvonal szerinti útvonalon leközlekedtethető, amennyiben a forgalmi körülmények ezt lehetővé teszik.

Amennyiben a vonat közlekedése során az eredetileg kiutalt menetvonal időadatait 24 órát meghaladóan túllépi vagy azonnali menetvonal esetén az adott állomáson a tervezetten felüli tartózkodási idő a 24 órát meghaladja, a vonat a kiutalt menetvonal alapján nem közlekedtethető.

A szolgáltatások érvénytartama a kiutalás szerinti tervezett kezdő időt követő 24 órás időtartam. A 24 órás időintervallum letelte után a szolgáltatás az eredetileg kiutalt szolgáltatás igény alapján nem vehető igénybe, továbbá a szolgáltatás lemondására a tervezett igénybevételi időpont kezdetét követő 24 óráig van lehetőség.

6.1.2 Az 5.3.1 pontban foglalt járulékos szolgáltatások

6.1.2.1 Állomáshasználat személyszállító vonatok számára

6.1.2.1.1 Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok (A, B vonatkategória) számára az 5.3.1.1.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel. A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata esetén maximum négy állomáskategória kerül megkülönböztetésre. A személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználatáért fizetendő összeg a személyszállító vonat minden, állomáson történő tényleges megállása esetén elszámolandó, beleértve a kiinduló- és végállomást is. Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.1.2 Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használat

A pályahálózat-működtető a személyszállító vonatok (A, B és C vonatkategória) számára az 5.3.1.1.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel. A személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata esetén maximum négy állomáskategória kerül megkülönböztetésre. Elszámolandó mind a vonat kiinduló, mind pedig a vonat végállomásán. Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

A zárt egységben forduló vonatok esetén a kiinduló/végállomás használatért fizetendő összeg nem kerül felszámításra. A zárt egységben forduló vonat definícióját az 1.11 sz. melléklet tartalmazza.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1. és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.2 Tehervonatok állomáshasználata

A pályahálózat-működtető a tehervonatok (D vonatkategória) számára az 5.3.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén, az állomás kategóriájának megfelelő fizetendő összeget számítja fel. A tehervonatok állomáshasználata esetén három állomáskategória kerül megkülönböztetésre. Tehervonatok állomáshasználata csak menetvonalban kerülhet felszámításra.

Mértékegysége: Ft/állomáshasználat. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.3 Járműtárolás

Az 5.3.1.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű/nap. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

A díj 24 órát meghaladó tárolásnál kerül felszámításra, minden megkezdett 24 óra egész napnak számít. Az első 24 óra díjmentes, amelynek kezdete a jármű tartózkodási idejének pályahálózat-működtető által nyilvántartott kezdete. A járműtárolási díjat az adott járművet a tárolási helyre érkeztető hozzáférésre jogosult köteles megfizetni.

6.1.2.4 Vasúti járműmérleg használata

Az 5.3.1.6.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.2.5 Üzemanyag vételező helyek használata

Az 5.3.1.9 pontban meghatározott szolgáltatás igénybe vétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/liter. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.2.1 és a 6.3.2.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3 Az 5.3.2 pontban foglalt járulékos szolgáltatások

6.1.3.1 Tolatószemélyzet biztosítás

Az 5.3.2.1.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatásért fizetendő összeg személyszállító vonatokra (A, B, C vonatkategória) valamint teher- és mozdonyvonatokra (D, E vonatkategória) külön kerül meghirdetésre.

A MÁV Zrt. pályahálózatán a teher- és mozdonyvonatok esetében eltérő fizetendő összeg kerül meghirdetésre a tervezett igénybevételhez képest 8 napon kívül megrendelt, valamint a tervezett igénybevételhez képest 8 napon belül megrendelt tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetén. Az igénylés során ellenőrzésre kerül, hogy az igény benyújtása és a szolgáltatás kiutalása szerinti tervezett igénybevétel között hány egész nap van, és ennek megfelelően kerül az árajánlatban a vonatkozó fizetendő összeg meghatározásra.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.3.1 és a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

Tolatószemélyzet biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a tolatószemélyzet biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét-/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a tolatószemélyzet biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ból be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek/-tek továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylő kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a tolatószemélyzet biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A tolatási tevékenységhez kapcsolódó tiszta (nettó) munkaidő értelmezése során felmerülő fontosabb fogalmak meghatározása az alábbi utasításokban szerepel:

Fogalom neve	A fogalom meghatározásának helye
Tolatás	F.2. Utasítás 1.2.106 p.
Értesítés a tolatás engedélyezéséről	F.2. Utasítás 4.1.3. - 4.1.3.5. p.
Tolatás megszüntetése és folytatása	F.2. Utasítás 4.1.4. - 4.1.4.1. p.
Tolatásvezető teendői	F.2. Utasítás 4.1.6. - 4.1.6.2. p.
A tolatásban résztvevők kötelességei	F.2. Utasítás 4.1.7. - 4.1.7.3. p.
Kapcsolás csavarkapoccsal	F.2. Utasítás 7.3.6. p.
Kapcsolásra kötelezett dolgozók	F.2. Utasítás 7.10.4. p.
Vonatátvétel lazító	F.7. Utasítás 78. p.
Légfékkel végzett tolatószolgálati tevékenység	E.2. Utasítás 5.4. alfejezet
Védekezés járműmegfutamodás ellen a tolatás befejezése után	F.2. Utasítás 5. fejezet

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében az elszámolás során a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség.

A tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás elszámolásakor megvizsgálásra kerül, hogy a benyújtás időpontja, és a szolgáltatás kiutalás szerinti tervezett igénybevétele között hány egész nap volt, és ennek megfelelően kerül meghatározásra a vonatkozó fizetendő összeg.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában az 5.3.2.1 számú mellékleten kívüli szolgálati helyeken tolatószemélyzet biztosítási időként a tolatószemélyzetnek a telepállomásról (az 5.3.2.1 pontban meghatározott szolgálati helyek) történő indulásától a telepállomásra történő visszaérkezésig eltelt idő kerül felszámításra. A szolgáltatás visszaigazolásával egyidejűleg a GYSEV Zrt. tájékoztatást ad ezen idő várható mértékéről.

6.1.3.2 Tolatószemélyzet rendelkezésre állása

Az 5.3.2.1.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összegek értékét a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

A szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra.

6.1.3.3 Vontatójármű biztosítás

Az 5.3.2.1.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.3.1 és a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

Vontatójármű biztosítási időként azt a tiszta (nettó) tolatási időt kell elszámolni, amely ténylegesen felhasználásra került az adott tolatáshoz. Ha a vontatójármű biztosítása bármely okból (tolatás beszüntetése vonatközlekedés, illetve egyéb ok miatt) több műveletből áll, akkor az egyes műveletek tényleges időigényének összegét kell elszámolni abban az esetben is, ha az egyes műveletek nem közvetlen egymásutánban, hanem megszakításokkal kerülnek elvégzésre.

Ha egy tolatás során egyszerre több vonat szét/összerendezése valósul meg, és a felhasznált tolatási idő az egyes vonatokhoz közvetlenül nem hozzárendelhető, úgy a vontatójármű biztosítás időalapját az egyes vonatokba/-ből be-/kisorozott járművek darabszáma szerint kell megosztani.

Ha egy vonat olyan járműveket továbbít, amelyek később/megeelőzőleg több, egymástól különböző kapacitásigénylő részére kiutalt menetvonalban kerülnek(-tek) továbbításra, és a tolatási idő az egyes kapacitásigénylők kiutalt menetvonalaihoz közvetlenül nem hozzárendelhető, akkor a vontatójármű biztosítás időigényét a kiutalt szolgáltatással rendelkező kapacitásigénylők között a tolatott járművek darabszámának arányában kell megosztani.

A vontatójármű biztosítása tolatás céljából szolgáltatás díja személyszállító vonatok (A, B, C vonatkategória) valamint teher- és mozdonyvonatokra (D, E vonatkategória) külön kerül meghirdetésre.

6.1.3.4 Vontatójármű rendelkezésre állása

Az 5.3.2.1.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű/óra. A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összegek értékét a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

A GYSEV Zrt. vonatkozásában a szolgáltatás elszámolása a megrendelés alapján történik függetlenül a tényleges igénybevételtől. Minimálisan rendelhető mennyiség 4 óra.

6.1.3.5 Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása

Az 5.3.2.2.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra. Mértékegysége: Ft/liter. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.3.1 és a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.6 Vízöltéshez használt víz biztosítása

Az 5.3.2.2.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/m³. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.7 Vonatfelvétel

Az 5.3.2.2.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. A MÁV Zrt. pályahálózatán fizetendő összegek értékét a 6.3.3.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.8 Vonat előkészítés

Az 5.3.2.2.4 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/fő/óra. A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét a 6.3.3.2 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.9 Személyzet biztosítása mérlegeléshez

Az 5.3.2.2.5 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.3.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.10 Tengelyátszerelés

Az 5.3.2.2.6 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/jármű. A MÁV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét a 6.3.3.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.3.11 Forgóváz használat

Az 5.3.2.2.7 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/óra/forgóváz. A MÁV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét a 6.3.3.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.4 Kiegészítő szolgáltatások

6.1.4.1 Vontatási villamos energia biztosítása

Az 5.4.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kWh. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.4.1 és 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

A fizetendő összeg a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott vontatási villamos energia díja
- rendszerhasználat díja
- továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség díja
- energiaadó díja
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja
- egyéb üzemeltetés díja.

A szolgáltatás igénybevétele esetén az egyes díjtételekért fizetendő összegek együttesen kerülnek kiszámlázásra.

6.1.4.2 Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia biztosítása

Az 5.4.2.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/kWh. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.4.1 és a 6.3.4.2 számú táblázat tartalmazza.

A fizetendő összeg a következő tételeket foglalja magában:

- továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia díja
- rendszerhasználat díja
- továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia hálózati veszteség díja
- energiaadó díja
- a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) szerinti pénzeszközök díja
- egyéb üzemeltetés díja.

A szolgáltatás igénybevétele esetén az egyes díjtételekért fizetendő összegek együttesen kerülnek kiszámlázásra.

6.1.4.3 Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) üzemanyag biztosítása

Az 5.4.2.2 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/liter. A MÁV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét a 6.3.4.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.5 Mellékszolgáltatások

6.1.5.1 Vasúti jármű műszaki vizsgálata

Az 5.5.3 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/vonat. A GYSEV Zrt. pályahálózatán fizetendő összeg értékét a 6.3.5.1 számú táblázat tartalmazza.

6.1.5.2 Menetjegykiadás és számadópénztári tevékenység

Az 5.5.1 pontban meghatározott szolgáltatás igénybevétele esetén fizetendő összeg kerül felszámításra.

Mértékegysége: Ft/menetjegy. Az egyes pályahálózat-működtetők esetén fizetendő összegek értékét a 6.3.5.1 és a 6.3.5.2 számú táblázat tartalmazza.

6.2 Díjképzési rendszer

A MÁV Zrt. és a GYSEV Zrt. pályahálózatán alkalmazott díjképzési rendszer leírását a Díjképzési rendelet alapján elkészített Díjképzési Módszertan II. tartalmazza (6.1-1 számú melléklet). A Díjképzési Módszertan rendelkezik többek között a díjképzési rendszer felépítéséről, a pályahálózat működtetők által nyújtható szolgáltatásokról, a pályahálózat-működtetők által nyújtott szolgáltatásokhoz rendelt költségekről, valamint a díjképzési rendszer elemeihez kapcsolódó kalkulációs szabályokról.

6.3 Fizetendő összegek

Azon szolgáltatások esetében, ahol mind díj, mind felár megállapításra kerülhet, mindkét díjképzési elem szerepel a táblázatban. Azon szolgáltatások esetén, ahol felár nem kerülhet megállapításra, a díj és a fizetendő összeg megegyezik, a táblázatban a fizetendő összeg megnevezés szerepel.

Az igénybevétel során a fizetendő összeg oszlopban szereplő értékek kerülnek felszámításra.

A pályaszakaszok és szolgálati helyek meghatározott szolgáltatásoknál figyelembe vett díjkategóriába sorolását a 6.3-1 és a 6.3-2 számú melléklet tartalmazza.

6.3.1 Alapszolgáltatások

6.3.1.1 Menetvonal biztosítás

Menetvonal biztosítás díjképzési elemei

6.3.1.1. számú táblázat

<i>Menetvonal biztosítás Mértékegység: Ft/vkm</i>	Díj	Felár	Fizetendő összeg
MÁV Zrt.	1	7	8
GYSEV Zrt.	1	11	12

6.3.1.2 Közlekedtetés

Közlekedtetés vonatkilométer alapú részének díjképzési elemei a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.1.2-1. számú táblázat

Közlekedtetés vonatkilométer alapú rész Mértékegység: Ft/vonatkm	<i>I. kat. pályaszakasz</i>			<i>II. kat. pályaszakasz</i>			<i>III. kat. pályaszakasz</i>		
	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
Személyszállító vonatok	96	290	386	135	203	338	112	15	127
Általános tehervonatok	91	321	412	101	280	381	205	0	205
Speciális tehervonatok	91	280	371	101	242	343	185	0	185
Mozdonyvonatok	158	218	376	172	200	372	221	147	368

**Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részének díjképzési elemei
a MÁV Zrt. pályahálózatán**

6.3.1.2-2. számú táblázat

Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú rész Mértékegység: Ft/bruttótonnakm	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	0,24	0	0,24
Általános tehervonatok			
Mozdonyvonatok			
Speciális tehervonatok	0,21	0	0,21

**Közlekedtetés vonatkilométer alapú részének díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

6.3.1.2-3. számú táblázat

Közlekedtetés vonatkilométer alapú rész Mértékegység: Ft/vonatkm	I. kat. pályaszakasz			II. kat. pályaszakasz			III. kat. pályaszakasz		
	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	28	249	277	63	209	272	26	137	163
Általános tehervonatok	42	232	274	130	136	266	57	106	163
Speciális tehervonatok	42	162	204	130	66	196	57	36	93
Mozdonyvonatok	26	272	298	172	100	272	25	138	163

**Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú részének díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

6.3.1.2-4. számú táblázat

Közlekedtetés bruttótonna kilométer alapú rész Mértékegység: Ft/bruttótonnakm	Díj	Felár	Fizetendő összeg
Személyszállító vonatok	0,23	0	0,23
Általános tehervonatok			
Speciális tehervonatok			
Mozdonyvonatok			

6.3.1.3 Felsővezetéki rendszerek használata

Felsővezetéki rendszerek használatának díjképzési elemei

6.3.1.3. számú táblázat

Felsővezetéki rendszerek használata <i>Mértékegység: Ft/villamosvonatkm</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
MÁV Zrt.	21	37	58
GYSEV Zrt.	15	66	81

6.3.2 Az 5.3.1 pontban foglalt járulékos szolgáltatások

6.3.2.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások díjai

**Összetett és hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások díjképzési elemei
a MÁV Zrt. pályahálózatán**

6.3.2.1 számú táblázat

1) Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata <i>Mértékegység: Ft/ állomáshasználat</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
I. kategóriájú állomás	1895	1374	3269
II. kategóriájú állomás	1293	1447	2740
III. kategóriájú állomás	1059	840	1899
IV. kategóriájú állomás	1016	684	1700

2) Személyszállító vonatok kiinduló-/végállomás használata <i>Mértékegység: Ft/ állomáshasználat</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
I. kategóriájú állomás	942	1328	2270
II. kategóriájú állomás	997	813	1810
III. kategóriájú állomás	905	0	905
IV. kategóriájú állomás	905	0	905

3) Tehervonatok állomáshasználata <i>Mértékegység: Ft/ állomáshasználat</i>	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
I. kategóriájú állomás	4503	0	4503

II. kategóriájú állomás	2253	0	2253
III. kategóriájú állomás	698	0	698

4) Járműtárolás Mértékegység: Ft/ jármű/nap	Díj	Felár	Fizetendő összeg
	44	79	123

5) Vasúti járműmérleg használata Mértékegység: Ft/jármű	Díj	Felár	Fizetendő összeg
	2436	0	2436

6) Üzemanyag vételező helyek használata Mértékegység: Ft/ liter	Díj	Felár	Fizetendő összeg
	24	0	24

6.3.2.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások

Összetett és hozzáférés jellegű járulékos szolgáltatások díjképzési elemei a GYSEV Zrt. pályahálózatán

6.3.2.2 számú táblázat

1) Személyszállító vonatok megállási célú állomáshasználata Mértékegység: Ft/ állomáshasználat	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	730	1211	1941
II. kategóriájú állomás	591	1154	1745
III. kategóriájú állomás	1027	623	1650
IV. kategóriájú állomás	439	1111	1550

2) Személyszállító vonatok kiinduló/végállomás használata Mértékegység: Ft/ állomáshasználat	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	2279	121	2400
II. kategóriájú állomás	2000	0	2000
III. kategóriájú állomás	1600	0	1600

3) Tehervonatok állomáshasználata Mértékegység: Ft/ állomáshasználat	Díj	Felár	Fizetendő összeg
I. kategóriájú állomás	4500	0	4500
II. kategóriájú állomás	3375	0	3375

III. kategóriájú állomás	2225	0	2225
--------------------------	------	---	------

4) Járműtárolás Mértékegység: Ft/ jármű/nap	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
	66	228	294

5) Vasúti járműmérleg használata Mértékegység: Ft/jármű	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
	2561	1286	3847

6) Üzemanyag vételező helyek használata Mértékegység: Ft/ liter	<i>Díj</i>	<i>Felár</i>	<i>Fizetendő összeg</i>
	19	4	23

6.3.3 Az 5.3.2 fejezetben foglalt járulékos szolgáltatások

6.3.3.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások

Közreműködés jellegű járulékos szolgáltatások díjképzési elemei a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.3.1 számú táblázat

Közreműködés jellegű járulékos szolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Tolatószemélyzet biztosítás személyszállító vonatok számára Mértékegység: Ft/fő/óra	8659
2) Tolatószemélyzet biztosítás teher- és mozdonyvonatok számára - 8 napon kívül megrendelt Mértékegység: Ft/fő/óra	4021
3) Tolatószemélyzet biztosítás teher- és mozdonyvonatok számára - 8 napon belül megrendelt Mértékegység: Ft/fő/óra	5026
4) Vontatójármű biztosítás személyszállító vonatok számára Mértékegység: Ft/jármű/óra	40615
5) Vontatójármű biztosítás teher- és mozdonyvonatok számára Mértékegység: Ft/jármű/óra	23135
6) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása Mértékegység: Ft/liter	282

7) Vonatfelvétel <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	4090
8) Személyzet biztosítása mérlegeléshez <i>Mértékegység: Ft/jármű</i>	4090
9) Tengelyátszerelés <i>Mértékegység: Ft/jármű</i>	53671
10) Forgóváz használat <i>Mértékegység: Ft/óra/forgóváz</i>	42

6.3.3.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott járulékos szolgáltatások

**Közreműködés jellegű járulékos szolgáltatások díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

6.3.3.2 számú táblázat

Közreműködés jellegű járulékos szolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Tolatószemélyzet biztosítás személyszállító vonatok számára <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	9430
2) Tolatószemélyzet biztosítás teher- és mozdonyvonatok számára <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	4450
3) Tolatószemélyzet rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	5481
4) Tolatószemélyzet rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok számára <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	3800
5) Vontatójármű biztosítás személyszállító vonatok számára <i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	24988
6) Vontatójármű biztosítás teher- és mozdonyvonatok számára <i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	22000
7) Vontatójármű rendelkezésre állása személyszállító vonatok számára <i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	20157
8) Vontatójármű rendelkezésre állása teher- és mozdonyvonatok számára	16500

<i>Mértékegység: Ft/jármű/óra</i>	
9) Vontatási felhasználású üzemanyag biztosítása <i>Mértékegység: Ft/liter</i>	404
10) Vízöltéshez használt víz <i>Mértékegység: Ft/m³</i>	458
11) Vonat-előkészítés <i>Mértékegység: Ft/fő/óra</i>	4471

6.3.4 Kiegészítő szolgáltatások

6.3.4.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások

Kiegészítő szolgáltatások díjképzési elemei a MÁV Zrt. pályahálózatán

6.3.4.1. számú táblázat

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Vontatási villamos energia biztosítása <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott vontatási villamos energia	18,3
Rendszerhasználat	3,6
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség	0,8
Energiaadó	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök	2,4
Egyéb üzemeltetés	0,03
2) Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia biztosítása <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia	21,0
Rendszerhasználat	4,0
Továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia hálózati veszteség	0,2
Energiaadó	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök	2,2
Egyéb üzemeltetés	0,03
3) Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) üzemanyag biztosítása <i>Mértékegység: Ft/liter</i>	167

6.3.4.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott kiegészítő szolgáltatások

**Kiegészítő szolgáltatások díjképzési elemei
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

6.3.4.2 számú táblázat

Kiegészítő szolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Vontatási villamos energia biztosítása <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott vontatási villamos energia	21,8
Rendszerhasználat	1,9
Továbbadott vontatási villamos energia hálózati veszteség	4,8
Energiaadó	0,4
Vet. szerinti pénzeszközök	2,6
Egyéb üzemeltetés	-
2) Nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia biztosítása <i>Mértékegység: Ft/kWh</i>	
Továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia	19,3
Rendszerhasználat	1,7
Továbbadott nem vontatási célú (előfűtés, előhűtés) villamos energia hálózati veszteség	4,3
Energiaadó	0,3
Vet. szerinti pénzeszközök	2,3
Egyéb üzemeltetés	-

6.3.5 Mellékszolgáltatások

6.3.5.1 A MÁV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások

**Mellékszolgáltatások díjképzési elemei
a MÁV Zrt. pályahálózatán**

6.3.5.1 számú táblázat

Mellékszolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Menetjegykiadás és számadópénztári tevékenység <i>Mértékegység: Ft/menetjegy</i>	83

6.3.5.2 A GYSEV Zrt. pályahálózatán nyújtott mellékszolgáltatások

**Mellékszolgáltatásokért fizetendő összegek
a GYSEV Zrt. pályahálózatán**

6.3.5.2 számú táblázat

Mellékszolgáltatások	Fizetendő összeg
1) Vasúti jármű műszaki vizsgálata Mértékegység: Ft/vonat	6741
2) Menetjegykiadás és számadó pénztári tevékenység Mértékegység: Ft/menetjegy	26

6.4 Díjszabási alapelvek

6.4.1 Foglalási díj

Az 57/2015. (IX.30.) NFM rendelet 8. § (2) bekezdése alapján a Teljesítményösztönző Rendszerben kerül meghatározásra.

6.4.2 Lemondási díj

Jelen menetrendi időszakban lemondási díj nem kerül meghatározásra.

6.4.3 Fizetendő összeget csökkentő tétel a keretmegállapodásokra vonatkozóan

A keretmegállapodásokra vonatkozóan, fizetendő összeget csökkentő tétel a HÜSZ-ben nem kerül meghatározásra.

6.4.4 ERTMS kedvezmények (ETCS díj)

Az ETCS díj kizárólag az ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszok igénybevétele esetén kerülhet felszámításra, a felszámítás alapja az ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon megtett vonatkilométer. Mértékegysége Ft/vkm.

Az ETCS díj jelentkezhethet a fizetendő összeget csökkentő bónusz tételként, illetve a fizetendő összeget növelő másusz tételként.

ETCS bónusz díjra jogosult minden olyan vonat, amelyet olyan vontatójármű továbbít, amelyre az ETCS berendezés az első üzembe helyezést követően, utólag került beszerelésre és ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon közlekedik.

ETCS másusz díj fizetésére kötelezett minden olyan vonat, amelyet olyan vontatójármű továbbít, amely ETCS berendezéssel nem rendelkezik, és ETCS rendszerrel kiépített pályaszakaszon közlekedik.

Sem ETCS bónusz, sem ETCS másusz nem alkalmazható az olyan vonat esetén, amelyet ETCS berendezéssel gyárilag felszerelt vontatójármű továbbít.

A vontatójármű ETCS berendezéssel való felszereltségét a pályahálózat-működtető a vonatterhelési kimutatásban szereplő vontatójármű pályaszáma alapján ellenőrzi.

ETCS bónusz díj értéke a MÁV Zrt. pályahálózatán: 13 Ft/vkm

ETCS másusz díj értéke a MÁV Zrt. pályahálózatán: 2 Ft/vkm

ETCS bónusz díj értéke a GYSEV Zrt. pályahálózatán: 13 Ft/vkm

ETCS másusz díj értéke a GYSEV Zrt. pályahálózatán: 1 Ft/vkm

Az ETCS díjak a közlekedtetés vonatkilométer alapú részéért fizetendő összegeket nem érintik, azok mellett kerülnek elszámolásra.

Az ETCS díjból származó bónusz és másusz összegek értékének egyensúlyban kell állniuk, ezért a bónusz és másusz összegek egyenlegét a pályahálózat-működtető köteles megvizsgálni. Amennyiben a bónusz és másusz összegek különbsége meghaladja a 100 000 Ft-ot, akkor a különbséget a pályahálózat-működtető a menetrendi időszakot követően, az üzleti év lezárásáig az érintett hozzáférésre jogosultakkal utólag elszámolja.

6.5 Teljesítményösztönző Rendszer

A Vtv. és a vasúti teljesítményösztönző rendszer részletes szabályairól szóló 57/2015. (IX.30.) NFM rendelet rögzíti a teljesítményösztönző rendszer alapjait.

A VPE Kft. a hálózati zavarok csökkentése és a vasúti közlekedési teljesítmények javítása érdekében teljesítményösztönző rendszert határoz meg, amelynek alapelvei a vasúti pályahálózat egészére vonatkozóan azonosak.

A pályahálózat-működtetőre és a kapacitásigénylőre is vonatkozó teljesítményösztönző rendszer elemei a hálózati zavart okozó tevékenységért kiszabott pénzügyi hátrányok, valamint a terv feletti teljesítményért járó pénzügyi előnyök. A pénzügyi hátrány egyértelműen a pályahálózat-működtető vagy egy hozzáférésre jogosult által okozott hálózati zavarhoz kötődik.

A teljesítményösztönző rendszer a pályahálózat-működtetőre és a hozzáférésre jogosultra egymással arányos elemeket tartalmaz.

A VPE Kft. úgy határozza meg a teljesítményösztönző rendszer elemeinek mértékét és alkalmazásuk feltételeit, hogy a teljesítményösztönző rendszer működtetéséből származó anyagi előny a működtetés ráfordításaival arányos legyen, valamint a hálózati zavar okai azonosításának adminisztratív költsége ne haladja meg a hálózati zavar okozásáért kiszabott pénzügyi hátrányt.

A teljesítményösztönző rendszer alapján meghatározott pénzügyi előnyök és pénzügyi hátrányok a hálózat-hozzáférési díjak pénzügyi elszámolásának keretében is elszámolhatók, de azok a hálózati zavarokból származó károk rendezésébe nem vonhatók be.

A VPE Kft. az alkalmazott teljesítményösztönző rendszer tapasztalatait - így különösen a hálózati zavarok csökkentésére gyakorolt hatást - minden menetrendi évre vonatkozóan a pályahálózat-működtető, a kapacitásigénylők és a vasúti igazgatási szerv bevonásával értékeli.

A teljesítményösztönző rendszer kiterjed:

- pontosságot ösztönző elemre,
- a környezetbarát közlekedési módot támogató ösztönző elemekre,
- egyéb a vonat közlekedtetéséhez kapcsolódó ösztönző elemekre.

A teljesítményösztönző rendszert a Hálózati Üzletszabályzat 6.5 melléklet tartalmazza.

6.6 A díjképzési rendszer elemeinek változása

Jelen HÜSZ-ben szereplő díjképzési elemek a 2016/2017. menetrendi időszakra vonatkoznak. Tekintettel arra, hogy a díjképzési rendszer elemeinek meghatározására évente, a HÜSZ nyilvánosságra hozatalát megelőzően a pályahálózat-működtetők által szolgáltatott költség- és teljesítmény tervadatok alapján kerül sor, így a díjképzési rendszer elemei változhatnak az egyes menetrendi időszakok között.

A Díjképzési rendelet 16.§ (1) bekezdése alapján kötelező elvégezni a díjképzési rendszer elemeinek módosítását, ha a pályahálózat-működtetőnek nyújtott állami szerepvállalás mértéke, vagy a pályahálózat-működtető által működtetett nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat mérete jelentős mértékben megváltozik a díjképzési rendszer elemeinek meghatározása során figyelembe vett értékekhez képest.

A Díjképzési rendelet 16.§ (3) bekezdése alapján a fizetendő összegek értékét növelő módosítások csak a vonatkozó módosítást tartalmazó HÜSZ közzétételét követően 3 hónappal léphetnek hatályba.

A díjak felülvizsgálatára vonatkozó részletes szabályokat a Díjképzési Módszertan tartalmazza.

6.7 A számlázás menete

Az elszámolás alapja a Vtv. 67/R. § (3) bekezdésének a)-b) pontja alapján kiutalt kapacitás. A pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények (a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében ténylegesen felhasznált mennyiségként a 6.1.3.1 fejezetben rögzítettek alapján a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség), valamint az adott hónapra már kiállított számlák alapján egyenlegszámlát állít ki a hálózat-hozzáférési szerződés szerint.

Az éves üzemi menetrendben nem szereplő pályahálózat felhasználás ellenértékét a pályahálózat-működtető az adott hónapban ténylegesen felhasznált menetvonalak és teljesítmények (a tolatószemélyzet biztosítása szolgáltatás esetében ténylegesen felhasznált mennyiségként a 6.1.3.1 fejezetben rögzítettek alapján a naplózott tényadat kerül felszámításra, de minimum a megrendelésben szereplő mennyiség), alapján számlázza ki a hozzáférésre jogosult számára. A felek a hálózat-hozzáférési szerződésben a számlázás időpontjáról eltérően is megállapodhatnak.

A GYSEV Zrt., mint nem független pályahálózat-működtető nevében a számlák kiállítását a VPE. Kft. végzi.

A hozzáférésre jogosult a számla elismerésével kötelezettséget vállal arra, hogy a vasúti pályahálózathoz való hozzáférésért felszámított hálózat-hozzáférési díjakat megfizeti. A fizetési határidő a hálózat-hozzáférési szerződésben kerül meghatározásra azzal a feltétellel, hogy a fizetési határidőt 30 napnál hosszabb időtartamban nem lehet meghatározni. Késedelmes fizetés esetén a Ptk. szerinti késedelmi kamat kerül felszámításra.

A pályahálózat használatáról kiadott számlán el kell különíteni az alap-, járulékos-, kiegészítő- és mellékszolgáltatásokhoz kapcsolódó díjakat és felárakat, illetve az alkalmazott egyéb díjképzési elemeket.

A számlának összevethetőnek kell lennie a VPE Kft. által a kapacitásigénylők menetvonal igényei alapján adott ajánlatával.